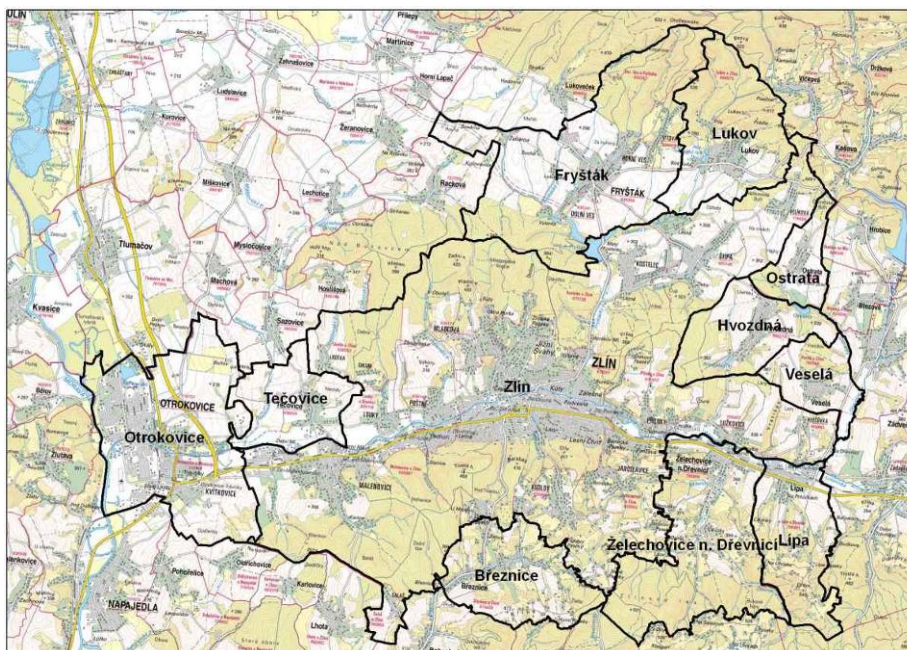

**CENTRUM PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
A HODNOCENÍ KRAJINY**

INTEGROVANÝ PLÁN ROZVOJE ÚZEMÍ ZLÍN PRO OBDOBÍ 2014-2020 ANALYTICKÁ ČÁST

OBJEDNATEL: STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN
ZPRACOVATEL: EKOTOXA S.R.O.
RADDIT CONSULTING S.R.O.

SRPEN 2014

© EKOTOXA s.r.o.

Fišova 403/7, 602 00 Brno – Černá Pole
tel. 558 900 010, fax 558 900 011, e-mail: emc@ekotoxa.cz

RADDIT consulting s.r.o.

Fojtská 574, Krmelín, 739 24
tel.: 739 460 212, e-mail: r.mis@raddit.cz

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

OBSAH

1.	VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ IPRÚ	12
2.	POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU	14
2.1	ZÁKLADNÍ GEOGRAFICKÉ ÚDAJE	14
2.2	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY ÚZEMÍ DLE VYBRANÝCH OBLASTÍ	16
2.2.1	<i>Doprava</i>	16
2.2.1.1	Veřejná hromadná doprava	16
2.2.1.2	Silniční doprava	16
2.2.1.3	Další druhy dopravy	17
2.2.2	<i>Technická infrastruktura</i>	17
2.2.2.1	Vodovodní síť	17
2.2.2.2	Kanalizační síť a ČOV	17
2.2.2.3	Napojení na zemní plyn – plynofikace obcí	18
2.2.3	<i>Nakládání s odpady</i>	18
2.2.4	<i>Školství</i>	18
2.2.5	<i>Sociální služby a zdravotnictví</i>	19
2.2.6	<i>Trh práce a dojíždka do zaměstnání a škol</i>	19
2.2.7	<i>Bytová výstavba</i>	20
2.2.8	<i>Další služby v území</i>	20
2.3	ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU ÚZEMÍ	21
2.4	CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE MĚSTA ZLÍNA SE SOUSEDNÍMI SÍDLY	21
2.5	CHARAKTERISTIKA POZICE ÚZEMÍ V RÁMCI ČR A REGIONU	22
3.	SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA VČETNĚ ANALÝZY PROBLÉMŮ A POTŘEB	24
3.1	TEMATICKÁ OBLAST 1: OBYVATELSTVO, BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST	25
3.1.1	<i>Obyvatelstvo</i>	25
3.1.1.1	Struktura osídlení	25
3.1.1.2	Celkový vývoj počtu obyvatelstva	26
3.1.1.3	Vývoj počtu obyvatelstva přirozenou měnou a migrací	26
3.1.1.4	Věková struktura obyvatelstva	28
3.1.1.5	Trend vývoje počtu obyvatel a předpokládané změny věkové struktury	29
3.1.1.6	Vzdělanostní struktura obyvatelstva	30
3.1.2	<i>Bydlení</i>	31
3.1.2.1	Bytová výstavba	31
3.1.2.2	Bydlení pro specifické skupiny osob	33
3.1.3	<i>Sociální služby</i>	34
3.1.3.1	Hlavní problémy vyplývající z plánů sociálních služeb	35
3.1.4	<i>Zdravotnictví</i>	37
3.1.5	<i>Školství</i>	38
3.1.5.1	Materáské školy	38
3.1.5.2	Základní školy	39
3.1.5.3	Střední a vyšší odborné školy	40
3.1.5.4	Vysoké školy	41
3.1.6	<i>Vybavenost obcí</i>	42
3.1.7	<i>Dílčí SWOT analýza</i>	43
3.2	TEMATICKÁ OBLAST 2: EKONOMICKÝ ROZVOJ A TRH PRÁCE	45
3.2.1	<i>Ekonomika, trh práce a zaměstnanost</i>	45
3.2.1.1	Nezaměstnanost – aktuální data	46
3.2.1.2	Dojíždka za prací	48
3.2.2	<i>Ekonomické subjekty</i>	49
3.2.3	<i>Inovační prostředí</i>	51
3.2.4	<i>Baťův areál a další plochy výroby</i>	54
3.2.4.1	Lokality charakteru brownfields	55
3.2.4.2	Baťův areál	56
3.2.5	<i>Maloobchod</i>	57
3.2.6	<i>Cestovní ruch</i>	58

3.2.6.1	Ubytovací kapacity	59
3.2.6.2	Návštěvnost	59
3.2.6.3	Hlavní turistické cíle	60
3.2.6.4	Cykloturistika	62
3.2.7	<i>Dílčí SWOT analýza</i>	62
3.3	TEMATICKÁ OBLAST 3: DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	64
3.3.1	<i>Doprava a městské dopravní systémy</i>	64
3.3.1.1	Silniční doprava	64
3.3.1.1.1	Stručný popis současného stavu a intenzita dopravy	64
3.3.1.1.2	Hlavní problémy v oblasti silniční dopravy	66
3.3.1.2	Cyklistická doprava	67
3.3.1.3	Veřejná doprava	68
3.3.1.3.1	Železniční doprava	68
3.3.1.3.2	Městská hromadná doprava a veřejná linková doprava	70
3.3.1.4	Letecká doprava	71
3.3.1.5	Vodní doprava	71
3.3.2	<i>Technická infrastruktura</i>	72
3.3.2.1	Zásobování vodou	72
3.3.2.2	Odvádění a čištění odpadních vod	73
3.3.2.3	Zásobování plynem a teplem	74
3.3.2.3.1	Zásobování plynem	74
3.3.2.3.2	Zásobování teplem	74
3.3.2.4	Elektrická energie a datové sítě	75
3.3.3	<i>Dílčí SWOT analýza</i>	77
3.4	TEMATICKÁ OBLAST 4: ŽIVOTNÍ A FYZIKÉ PROSTŘEDÍ MĚSTA	79
3.4.1	<i>Prostorová struktura území</i>	79
3.4.2	<i>Životní prostředí a odpadové hospodářství</i>	80
3.4.2.1	Ovzduší	80
3.4.2.1.1	Emise	80
3.4.2.1.2	Imisní situace	81
3.4.2.2	Hluk	83
3.4.2.3	Příroda a krajina	83
3.4.2.4	Odpady	84
3.4.2.4.1	Průmyslové odpady	85
3.4.2.4.2	Komunální odpad	86
3.4.2.4.3	Staré ekologické zátěže a kontaminovaná místa	87
3.4.2.5	Hospodaření v krajině	88
3.4.2.6	Voda	89
3.4.2.6.1	Povodně	90
3.4.2.6.2	Jakost povrchových vod	91
3.4.3	<i>Dílčí SWOT analýza</i>	92
3.5	TEMATICKÁ OBLAST 5: ŘÍZENÍ A SPRÁVA ÚZEMÍ	93
3.5.1	<i>Veřejná správa v území</i>	93
3.5.2	<i>Financování a rozpočty obcí ve vymezeném území</i>	94
3.5.3	<i>Aplikace e-governmentu ve veřejné správě</i>	95
3.5.4	<i>Dílčí SWOT analýza</i>	97
3.6	HLAVNÍ PROBLÉMY V ÚZEMÍ – SOUHRN VYPLÝVAJÍCÍ Z PROVEDENÉ ANALÝZY	98
3.6.1	<i>Tematická oblast 1: Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost</i>	98
3.6.2	<i>Tematická oblast 2: Ekonomický rozvoj a trh práce</i>	100
3.6.3	<i>Tematická oblast 3: Doprava a technická infrastruktura</i>	102
3.6.4	<i>Tematická oblast 4: Životní a fyzické prostředí města</i>	104
3.6.5	<i>Tematická oblast 5: Řízení a správa území</i>	106
3.7	ANALÝZA POTŘEB	107
3.7.1	<i>Hlavní trendy v území – souhrn</i>	107
3.7.2	<i>Stromy problémů</i>	109
3.7.3	<i>Strom problémů 1 - doprava</i>	110
3.7.4	<i>Strom problémů 2 – infrastruktura a životní prostředí</i>	112
3.7.5	<i>Strom problémů 3 – ekonomika, podnikání a trh práce</i>	113
3.7.6	<i>Strom problémů 4 - Obyvatelstvo, vybavenost a služby v obcích</i>	114

3.8	ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ PRO NÁVRHOVOU ČÁST – ZAMĚŘENÍ STRATEGIE	115
3.9	PŘEHLED HLAVNÍCH STRATEGIÍ, KTERÉ SE V ÚZEMÍ ODEHRÁVAJÍ – VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY	117
3.9.1	<i>Hlavní strategické a rozvojové dokumenty .....</i>	<i>117</i>
3.9.2	<i>Popis hlavních vazeb na nadřazené dokumenty .....</i>	<i>118</i>
3.10	ANALÝZA STAKEHOLDERŮ	121
3.10.1	<i>Metodika .....</i>	<i>121</i>
4.	POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA	127
	PŘÍLOHA Č. 1: ANALÝZA RIZIK	128

SEZNAM OBRÁZKŮ

OBR. 1: VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ IPRÚ (VÝSLEDNÁ VARIANTA 2)	13
OBR. 2: HLAVNÍ GEOGRAFICKÉ VAZBY V ÚZEMÍ	15
OBR. 3: INDEX MIGRAČNÍHO SALDA	28
OBR. 4: PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB V OKRESE ZLÍN A POROVNÁNÍ SE ZLÍNSKÝM KRAJEM A ČR	46
OBR. 5: PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB V OKRESECH ZLÍNSKÉHO KRAJE A ČR K 31.5.2014	47
OBR. 6: BAŤŮV AREÁL A JEHO ZÁKLADNÍ ČLENĚNÍ	56
OBR. 7: POČET PŘENOCOVNÍ V HROMADNÝCH UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍCH NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA V OBDOBÍ 2000-2010	60
OBR. 8: INTENZITA DOPRAVY V ZÁJMOVÉM ÚZEMÍ – ŠIRŠÍ OBLAST (2010)	65
OBR. 9: INTENZITA DOPRAVY V CENTRU MĚSTA ZLÍNA (2010)	65
OBR. 10: INTENZITA DOPRAVY VE MĚSTĚ OTROKOVICE (2010)	66
OBR. 11: ŽELEZNIČNÍ SÍŤ V ÚZEMÍ	69
OBR. 12: ÚZEMÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE	79
OBR. 13: POLE 36. NEJVĚTŠÍ 24 HOD. KONCENTRACE PM ₁₀ V ČR V ROCE 2012	82
OBR. 14: VYZNAČENÍ OBLASTÍ SE ZHORŠENOU KVALITOU OVZDUŠÍ, PLATNÉ PRO ROK 2012	82
OBR. 15: PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH ÚZEMÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	84
OBR. 16: VÝZNAMNĚJŠÍ VODNÍ TOKY A PLOCHY	90
OBR. 17: JAKOST VODNÍCH TOKŮ V ČR V ROCE 2012	91
OBR. 18: CELKOVÉ PŘÍJMY OBCÍ V PŘEPOČTU NA OBYVATELE – PRŮMĚR ZA OBDOBÍ 2006 AŽ 2010	95
OBR. 19: MATICE MOCI A ZÁJMU	121

SEZNAM TABULEK

TAB. 1: ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ÚZEMÍ	14
TAB. 2: PODÍL DOJÍŽDĚJÍCÍCH DO ZLÍNA A OTROKOVIC	20
TAB. 3: VÝVOJ POČTU OBYVATELSTVA V OBCÍCH ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	25
TAB. 4: VÝVOJ POČTU OBYVATELSTVA V OBCÍCH ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ	26
TAB. 5: HRUBÁ MÍRA PŘIROZENÉHO PŘÍRŮSTKU OBYVATELSTVA A INDEX MIGRAČNÍHO SALDA	27
TAB. 6: VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATELSTVA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ K 31.12. 2012	29
TAB. 7: POPULAČNÍ PROGNÓZA VÝVOJE POČTU OBYVATEL MĚSTA ZLÍNA; OBDOBÍ LET 2010-2035	30
TAB. 8: VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA OBYVATELSTVA ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ K 31.3. 2011	30
TAB. 9: CHARAKTERISTIKY BYDLENÍ A BYTOVÉ VÝSTAVBY V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	32
TAB. 10: STÁŘÍ BYTOVÉHO FONDU V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ	33
TAB. 11: PŘEHLED SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE MĚSTECH ZLÍN A OTROKOVICE	34
TAB. 12: CHARAKTERISTIKA ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ ÚSTAVNÍ A LÁZEŇSKÉ PÉČE NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA	37
TAB. 13: POČTY MATEŘSKÝCH ŠKOL V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEJICH KAPACITA	39
TAB. 14: POČTY ZÁKLADNÍCH ŠKOL V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEJICH KAPACITA	39
TAB. 15: STŘEDNÍ A VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY VE MĚSTECH ZLÍN A OTROKOVICE	41
TAB. 16: VYBRANÉ IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY Z HLEDISKA VYBAVENOSTI OBCÍ (MIMO ZLÍN A OTROKOVICE)	42
TAB. 17: EKONOMICKY AKTIVNÍ OBYVATELSTVO V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH	45
TAB. 18: PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB V OKRESE ZLÍN A POROVNÁNÍ SE ZLÍNSKÝM KRAJEM A ČR	45
TAB. 19: NEZAMĚSTNANOST V OBCÍCH IPRÚ ZLÍN K 31.5.2014	47
TAB. 20: NEZAMĚSTNANOST V OKRESECH ZLÍNSKÉHO KRAJE K 31.5. 2014	48
TAB. 21: PODÍL OSOB VYJÍŽDĚJÍCÍCH V RÁMCÍ DANÝCH OBCÍ DO ZLÍNA NEBO OTROKOVIC	48
TAB. 22: POČTY OSOB VYJÍŽDĚJÍCÍCH ZA PRACÍ ZE ZLÍNA	49
TAB. 23: NEJVĚTŠÍ ZAMĚSTNAVATELÉ V ÚZEMÍ	50
TAB. 24: EKONOMICKY AKTIVNÍ SUBJEKTY PODLE POČTU ZAMĚSTNANCŮ V JEDNOTLIVÝCH OBCÍCH	50
TAB. 25: KLÍČOVÁ PRACOVÍŠTĚ VÝZKUMU A VÝVOJE VE MĚSTĚ ZLÍNĚ	52
TAB. 26: KLÍČOVÉ PODPŮRNÉ INSTITUCE V OBLASTI INOVACÍ A PODNIKÁNÍ V ÚZEMÍ	53
TAB. 27: LOKALITY CHARAKTERU BROWN FIELDS NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA; ROZLOHA NAD 0,5 HA; ROK 2011	55
TAB. 28: PŘEHLED VÝZNAMNÝCH TURISTICKÝCH ATRAKTIVIT V ZÁJMOVÉM ÚZEMÍ	61
TAB. 29: PROBLÉMY Z HLEDISKA CYKLODOPRAVY	68
TAB. 30: PŘEPRAVNÍ VÝKON DSZO V UPLYNULÝCH LETECH V MIL. CESTUJÍCÍCH	70
TAB. 31: IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY V ZÁSOBOVÁNÍ VODOU	72

TAB. 32: PODÍL OBYVATEL NAPOJENÝCH NA VEŘEJNOU KANALIZACI (%)	73
TAB. 33: IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY V OBLASTI ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD	74
TAB. 34: PRODUKCE EMISÍ VE ZLÍNSKÉM A SOUSEDÍCÍCH KRAJÍCH (VŠECHNY SLEDOVANÉ ZDROJE, 2012)	80
TAB. 35: PRŮMĚRNÉ KONCENTRACE VYBRANÝCH ŠKODLIVIN V OVZDUŠÍ OBCÍ IPRÚ	81
TAB. 36: CELKOVÁ PRODUKCE PRŮMYSLOVÝCH ODPADŮ A ZPŮSOBY NAKLÁDÁNÍ S ODPADY PODLE SÍDLA PODNIKU VE VYBRANÝCH KRAJÍCH V ROCE 2012 (T)	85
TAB. 37: CELKOVÁ PRODUKCE NEBEZPEČNÝCH ODPADŮ VE VYBRANÝCH KRAJÍCH V ROCE 2012 (T)	85
TAB. 38: CELKOVÁ PRODUKCE KOMUNÁLNÍHO ODPADU V LETECH 2010 – 2012 A MNOŽSTVÍ KOMUNÁLNÍHO ODPADU NA 1 OBYVATELE V KILOGRAMECH V LETECH 2010-2012	86
TAB. 39: PROBLÉMY OBCÍ V OBLASTI NAKLÁDÁNÍ S ODPADY	87
TAB. 40: PŘEHLED LOKALIT NA ÚZEMÍ MĚSTA ZLÍNA EVIDOVANÝCH V SYSTÉMU EVIDENCE KONTAMINOVANÝCH MÍST	87
TAB. 41: VÝMĚRA JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ POZEMKŮ	88
TAB. 42: RELATIVNÍ HODNOTY ZORNĚNÍ, EKOLOGICKÉHO VYUŽÍVÁNÍ PŮDY A LESNATOST V IPRÚ	89
TAB. 43: SPRÁVNÍ ČLENĚNÍ VYMEZENÉHO ÚZEMÍ (TUČNĚ MĚSTA)	93
TAB. 44: PŘÍSLUŠNOST OBCÍ A MĚST K MÍSTNÍM AKČNÍM SKUPINÁM A MIKROREGIONŮM	94
TAB. 45: ROZPOČTY OBCÍ VE VYMEZENÉM ÚZEMÍ V OBDOBÍ 2011 – 2013	94
TAB. 46: SOUHRN VÝZNAMNĚJŠÍCH IDENTIFIKOVANÝCH PROBLÉMŮ – TEMATICKÁ OBLAST 1 - OBYVATELSTVO, BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST	99
TAB. 47: SOUHRN VÝZNAMNĚJŠÍCH IDENTIFIKOVANÝCH PROBLÉMŮ – TEMATICKÁ OBLAST 2 – EKONOMICKÝ ROZVOJ A TRH PRÁCE	101
TAB. 48: SOUHRN VÝZNAMNĚJŠÍCH IDENTIFIKOVANÝCH PROBLÉMŮ – TEMATICKÁ OBLAST 3 – DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA ..	103
TAB. 49: SOUHRN VÝZNAMNĚJŠÍCH IDENTIFIKOVANÝCH PROBLÉMŮ – TEMATICKÁ OBLAST 4 – ŽIVOTNÍ A FYZICKÉ PROSTŘEDÍ MĚSTA	105
TAB. 50: SOUHRN VÝZNAMNĚJŠÍCH IDENTIFIKOVANÝCH PROBLÉMŮ – TEMATICKÁ OBLAST 5 – ŘÍZENÍ A SPRÁVA ÚZEMÍ	106
TAB. 51: VAZBY PRIORITYNÍCH OBLASTÍ IPRÚ ZLÍN NA PROBLÉMOVÉ OBLASTI DOHODY O PARTNERSTVÍ	118
TAB. 52: VAZBY PRIORITYNÍCH OBLASTÍ IPRÚ ZLÍN NA PRIORITYNÍ OBLASTI STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE ČR	119
TAB. 53: VAZBY PRIORITYNÍCH OBLASTÍ IPRÚ ZLÍN NA PRIORITYNÍ OBLASTI STRATEGIE ROZVOJE ZLÍNSKÉHO KRAJE 2009 – 2020	119
TAB. 54: ANALÝZA STAKEHOLDERŮ – PRIORITYNÍ OBLAST 1 – UDRŽITELNÁ DOPRAVA	123
TAB. 55: ANALÝZA STAKEHOLDERŮ - PRIORITYNÍ OBLAST 2 - TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	124
TAB. 56: ANALÝZA STAKEHOLDERŮ - PRIORITYNÍ OBLAST 3 - KONKURENCESCHOPNOST	125
TAB. 57: ANALÝZA STAKEHOLDERŮ - PRIORITYNÍ OBLAST 4 – SOCIÁLNĚ SOUDRŽNÁ SPOLEČNOST	126
TAB. 58: ANALÝZA RIZIK	129

SEZNAM ZKRATEK

Zkratka	Význam
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
B+R	bike and ride (parkuj kolo a jed')
BRKO	biologický rozložitelný komunální odpad
CDV	Centrum dopravního výzkumu
CSD	centrální sčítání dopravy
CZT	centrální zásobování teplem
CZT	centrální zdroj tepla
ČD	České dráhy
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSAD	Česká automobilová doprava
ČSÚ	Český statistický úřad
DIBAVOD	Digitální báze vodohospodářských dat
DZSO	Dopravní společnost Zlín - Otrokovice
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EVL	evropsky významná lokalita
EVVO	environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
HW	hardware
CHKO	chráněná krajinná oblast
IAD	individuální automobilová doprava
ICT	institut pro testování a certifikaci
IPRÚ	integrovaný plán rozvoje území
IROP	integrovaný rozvojový operační plán
ISSaR	informační systém statistiky a reportingu
ISVS	informační systém veřejné správy
JMK	Jihomoravský kraj
K+R	kiss and ride (zaparkuj, rozluč se a jed')
KNTB	Krajská nemocnice Tomáše Bati
MČ	městská část
MHD	městská hromadná doprava
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZCHÚ	maloplošná zvláště chráněná území
NO _x	oxidy dusíku
OP	operační program
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OPZ	Operační program Zaměstnanost
OPŽP	Operační program Životní prostředí
ORP	obec s rozšířenou působností
OZKO	oblast se zhoršenou kvalitou ovzduší

Zkratka

P+R

PM₁₀

PO

PP

REZZO

RIS

ŘSD

SLDB

SO Orp

SO₂

SW

SWOT analýza

TEN-T

TZL

ÚAP

UTB

VaV

VHD

WMS

ZCHÚ

ZID

ZSJ

ZŠ

ZZS ZK

ŽP

Význam

park and ride (zaparkuj a jed')

suspendované částice-prach

prioritní oblast

přírodní památka

registr emisí zdrojů znečišťování ovzduší

regionální integrovaná strategie

Ředitelství silnic a dálnic

Sčítání lidu, domů a bytů

správní obvod obce s rozšířenou působností

oxid siřičitý

software

Silné stránky/Slabé stránky/Příležitosti/Hrozby

Trans-European Transport Networks - Transevropské dopravní sítě

tuhé znečišťující látky

územně analytické podklady

Univerzita Tomáše Bati

věda a výzkum

veřejná hromadná doprava

webové mapové služby

zvláště chráněné území

Zlínská integrovaná doprava

základní sídelní jednotka

základní škola

Zdravotní záchraná služba Zlínského kraje

životní prostředí

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

ANALYTICKÁ ČÁST

1. VYMEZENÍ ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ IPRÚ

Vymezení území IPRÚ bylo provedeno na základě analýzy, která zahrnovala identifikaci přesahu problémových a rozvojových oblastí za administrativní hranici města Zlína, zohlednění funkčních aglomeračních vazeb, strategických dokumentů a probíhající spolupráci municipalit v území. Tato analýza byla zpracována a předložena Přípravnému výboru, kdy možnosti výběru území byly navrženy ve čtyřech variantách dle dílčích klíčových charakteristik a problémů v území.

Přípravným výborem byla schválena dne 29.5.2014 Varianta č. 2. Integrovaný plán rozvoje území Zlín 2014-2020 na základě tohoto výběru tedy řeší území těchto měst a obcí (viz také mapa):

- Město Zlín
- Město Otrokovice
- Březnice
- Fryšták
- Hvozdná
- Lípa
- Lukov
- Ostrata
- Tečovice
- Veselá
- Želechovice nad Dřevnicí

Obr. 1: Vymezení řešeného území IPRÚ (Výsledná varianta 2)

2. POPIS ÚZEMÍ A ZDŮVODNĚNÍ JEHO VÝBĚRU

2.1 ZÁKLADNÍ GEOGRAFICKÉ ÚDAJE

Vybrané území IPRÚ tvoří jedenáct obcí, tj. města Zlín a Otrokovice a s nimi sousedící obce. Celkový počet obyvatel v zájmovém území činil k 31. 12. 2013 106635 obyvatel, přičemž více než 87 % z nich žije právě ve Zlíně a Otrokovicích. Hustota osídlení je vysoká – 501 ob/km² – viz následující tabulka.

Tab. 1: Základní údaje o území

Obec	Počet obyvatel (31. 12. 2013)	Rozloha (ha)	Hustota osídlení
Březnice	1 247	915	136
Fryšták	3 715	2 417	154
Hvozdná	1 219	728	167
Lípa	783	835	94
Lukov	1 737	1 084	160
Ostrata	383	356	108
Otrokovice	18 230	1 962	929
Tečovice	1 317	667	197
Veselá	816	444	184
Zlín	75 278	10 283	732
Želechovice nad Dřevnicí	1 910	1 603	119
Území celkem	106 635	21 294	501

Zdroj: ČSÚ, 2014

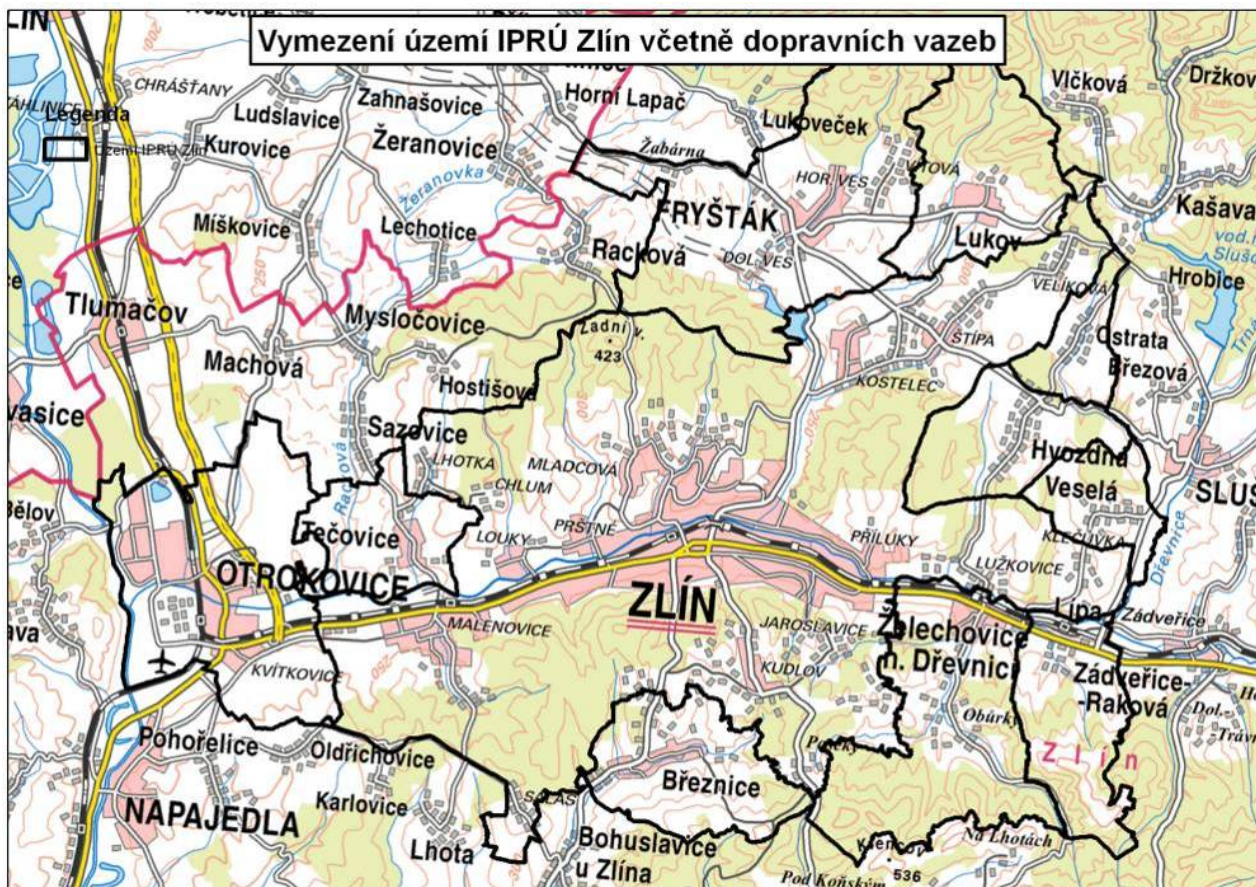
Převážná část území spadá do Vizovické vrchoviny (Zlínská vrchovina, Fryštácká brázda), pouze severní část Fryštáku a Lukova náleží do geomorfologického celku Hostýnsko-vsetínská hornatina a západní část Otrokovic náleží k Hornomoravskému úvalu. Vizovická vrchovina tvoří takřka celou plochu území. Hřbety jsou tvořeny především pískovci; v jílovcích vznikly naopak deprese. Můžeme zde vidět reliéf sníženin, pahorkatin a vrchovin.

Území náleží do povodí řeky Moravy, která protéká územím při jeho západním okraji. Nejvýznamnějším vodním tokem řešeného území, který tvoří jeho východo-západní osu, je řeka Dřevnice, do které ústí řada menších přítoků.

Největší výměru pozemků (34 %) tvoří lesní porosty (především Želechovice n. Dřevnicí, Lukov a Zlín), dále orná půda (30 %) nejvíce v obcích (Tečovice, Otrokovice a Veselá), méně již trvalé travní porosty a zastavěné plochy.

Údolí řeky Dřevnice, která protéká ve směru z východu na západ, tvoří hlavní přirozenou osu území, ve které je lokalizována jak železniční trať, tak také silnice I/49, úseky cyklistické trati č. 471 a hlavní koridory technické infrastruktury (vodovody, kanalizace). Základní vazby v území jsou zobrazeny na následující mapě.

Obr. 2: Hlavní geografické vazby v území

2.2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKY ÚZEMÍ DLE VYBRANÝCH OBLASTÍ

2.2.1 Doprava

2.2.1.1 Veřejná hromadná doprava

Městská hromadná doprava je na území města Zlína zajišťována Dopravní společností Zlín-Otrokovice, s.r.o. (dále jen DSZO, s.r.o.), která byla založena v roce 1995 a jejímiž společníky jsou statutární město Zlín disponující společným obchodním podílem s obcí Želechovice a město Otrokovice. MHD zajišťuje napojení Zlína a Otrokovice a současně několika přilehlých obcí, jako jsou Tečovice, Hvozdná a Ostrata (linka 37) a Bělov (linka 55). DSZO, s.r.o. v roce 2010 přepravila cca 35,3 mil. osob.

DSZO, s.r.o. spolupracuje s ČD, a.s. v rámci tzv. Zlínské integrované dopravy (dále jen ZID). Systém ZID pokrývá území aglomerace Otrokovice - Zlín - Vizovice a integruje městskou hromadnou dopravu zajišťovanou DSZO, s.r.o. a vlakovou dopravu zajišťovanou ČD, a.s. MHD je vedena také do obce Želechovice nad Dřevnicí, zvažuje se rozšíření do obce Březnice. Do budoucna je možné další rozšiřování spojů do dalších obcí v zázemí měst Zlín a Otrokovice.

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je díky MHD a železnici pro většinu obcí velmi dobrá, především v ose Otrokovice – Zlín – Želechovice n. D. (- Vizovice). Dobrá je obslužnost také ve směru Zlín – Fryšták (Slušovice) a také v obcích jižně od Zlína (Březnice). Toto platí jak pro pracovní týden, tak pro víkendy. Počet osob přepravených ve vlakových spojích po železniční trati číslo 331 je odhadován na 2,5 mil. osob za rok (z čehož přibližně 1,5 mil. osob nastupuje nebo vystupuje na některé ze zastávek na území města Zlína.

Významným připravovaným dopravním projektem v této oblasti veřejné dopravy je modernizace železniční trati Otrokovice – Zlín (-Vizovice), která by měla posílit roli tohoto druhu dopravy v území.

Existence veřejné hromadné dopravy může mít vliv i na to, že dle srovnání výsledků sčítání dopravy v letech 2005 a 2010 nenaznačuje významnější nárůst intenzity dopravy na silničních komunikacích. (Metodický postup při Celostátním sčítání dopravy v roce 2010 vycházel v zásadě z postupu uplatněného v roce 2005 i v letech předchozích – Zdroj: ŘSD). Základem bylo provedení většího množství krátkodobých ručních sčítání. Ta byla vyhodnocena podobnou metodikou jako v roce 2005.

Na druhou stranu klesá počet osob přepravených DSZO, s.r.o., což se promítá rovněž v poklesu tržeb generovaných z provozu MHD. Jako negativum je v rámci Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - Zlín 2020 zmiňována nízká kvalita dopravního uzlu v prostoru zlínského autobusového a železničního nádraží, který tvoří jeden z hlavních dopravních uzlů v zájmovém území, do kterého směřují linky z okolních obcí.

2.2.1.2 Silniční doprava

Hlavní dopravní silniční tepnu území tvoří stávající silnice I/49, která prochází územím ve směru Otrokovice – Zlín – Želechovice nad Dřevnicí – Lípa – (Vizovice). Ta se na území města Otrokovice napojuje na rychlostní silnici R55. Dalšími významnějšími komunikacemi propojující jednotlivé obce a zajišťující vazby s širším okolím jsou silnice II/490 ve směru (Holešov) – Fryšták – Zlín – Březnice – (Bohuslavice u Zlína) a silnice II/491 ve směru Lípa – (Slušovice – Hrobice) – Lukov – Fryšták.

V Zásadách územního rozvoje Zlínského kraje jsou v zájmovém území vymezeny tyto hlavní záměry, které mají vazbu k území IPRÚ:

- koridor rychlostní silnice R49 Hulín – Fryšták – Vizovice – Horní Lideč – hranice ČR,
- koridor rychlostní silnice R55 Otrokovice – Napajedla – Uherské Hradiště,
- koridor silniční dopravy republikového významu S11 Otrokovice (R55) – Zlín – Zádveřice (R49).

Nejvýznamnějším připravovaným dopravním projektem je silnice R49, zde v úseku Fryšták – Ostrata - Lípa (– Vizovice). Realizace záměru by měla zajistit lepší napojení širšího území na dálnici D1 a současně přispět k odvedení části dopravního proudu mimo zastavěná území měst a obcí. Mezi další významnější dopravní záměry patří např. výstavba pravobřežní silnice v trase Otrokovice - Zlín se smíšenou dopravně-obslužnou funkcí.

2.2.1.3 Další druhy dopravy

Územím prochází několik cyklistických tras nebo cyklostezek propojujících jednotlivé obce. Patří mezi ně především cyklotrasy č. 471 (Otrokovice – Tečovice – Zlín – Lípa – Zádveřice – Vizovice), 5034 (Racková) – Fryšták – Lukov – (Kašava), 5036 – Fryšták – Kostelec – Hvozdná – (Slušovice), 47 (podél řeky Moravy) a několik dalších. Významnějším realizovaným projektem v oblasti dopravy je příprava cyklostezky spojující Otrokovice – Zlín (plán otevření září 2014) a cyklostezka Lešná – Lukov. Celkově však není cyklistická síť příliš rozvinutá - délka cyklostezek na území města Zlína je ve srovnání s dalšími krajskými městy České republiky nižší.

Z hlediska „dopravy v klidu“ je problémem Zlína nedostatek parkovacích míst v exponovaných lokalitách, neboť ve Zlíně jako centru regionu parkuje především v průběhu týdne velké množství automobilů (dojíždka za prací a službami). Za hlavní problémové lokality v tomto směru lze označit centrální část města, čtvrti výstavby Baťovských domků a sídliště. Možnosti řešení problémů parkovacích míst mohou být parkovací domy a podzemní parkovací plochy a výstavba odstavných parkovišť charakteru P+R nebo K+R systému.

2.2.2 Technická infrastruktura

2.2.2.1 Vodovodní síť

Na vodovod je napojena převážná většina obyvatel, ve všech obcích více než 99 %. Zdrojem vody pro vodovodní síť jsou převážně vodní nádrž Slušovice a úprava vod Tlumačov. Vodovodní síť je vzájemně z velké části propojena. V rámci města Zlín se předpokládá propojení na obec Lukov a dále napojení z místní části Salaše do obce Březnice.

2.2.2.2 Kanalizační síť a ČOV

Řada obcí v okolí města má kanalizační síť s napojením na ČOV. Výjimku tvoří obce Ostrata a Hvozdná. V těchto obcích je také menší počet obyvatel napojených na kanalizační síť.

Město Zlín je odkanalizováno kombinovanou soustavou s převažujícím systémem jednotné kanalizace, pouze okrajové čtvrti mají vybudovaný systém oddílné kanalizace. V případě oddílné kanalizace jsou

dešťové odpadní vody svedeny samostatnými sběrači do nejbližších místních recipientů a následně do hlavního recipientu - řeky Dřevnice. Hlavní kmenové stoky jsou vedeny podél řeky Dřevnice (levobřežní a pravobřežní kmenová stoka), pod místní částí Louky se spojují do levobřežní stoky, která je zaústěna do čistírny odpadních vod Zlín-Malenovice. V současné době jsou na kanalizaci napojeni téměř všichni obyvatelé města.

Dle Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020 se mimo jiné plánuje posílení stávajícího systému o pravobřežní sběrač v úseku Louky - hranice s katastrálním územím Tečovice, připojení některých okolních obcí (Hvozdná, Zádveřice, Lípa) na kanalizační sběrač Zádveřice – Příluky (již zčásti realizováno) a připojení místní části Lhotka na stávající kanalizaci v obci Tečovice.

2.2.2.3 Napojení na zemní plyn – plynofikace obcí

Většina zájmového území pouze s výjimkou okrajových lokalit je napojená na plynovod. Rozdíly jsou pouze v míře připojení obyvatel.

2.2.3 Nakládání s odpady

Provoz odpadového hospodářství města Zlína je v působnosti společnosti Technické služby Zlín, s.r.o., v níž je statutární město Zlín jediným společníkem. Technické služby Zlín, s.r.o. zajišťují veřejně prospěšné komunální služby, jako jsou čištění veřejných ploch, údržba komunikací, údržba a provoz veřejného osvětlení, provozování tržiště, provozování parkovišť a služby v odpadovém hospodářství. Tyto služby jsou zajišťovány nejen pro město Zlín, ale také pro některé obce, firmy a občany v jeho okolí. Na území města Otroovice zajišťují svoz a nakládání s odpadem Technické služby Otrokovice, s. r. o., ve Fryštáku zajišťují svoz Technické služby Fryšták.

Hlavním provozovaným zařízením pro ukládání odpadů je Skládku odpadů Suchý důl (III. etapa), která slouží k ukládání komunálních a průmyslových odpadů zejména ze zlínské aglomerace. Provoz zařízení byl zahájen v roce 2003, ukončení je předpokládáno v roce 2024. Projektovaná kapacita zařízení je 50 tis. tun odpadu za rok. V souvislosti se skládkou odpadů Suchý důl se zvažuje otázka na vybudování Integrovaného centra nakládání s odpady.

2.2.4 Školství

Vybavenost obcí školskými zařízeními je popsána v rámci socio-ekonomické analýzy. Z ní vyplývá, že alespoň jednu mateřskou školou je vybavena každá obec s výjimkou Ostraty. Obdobně se v každé obci s výjimkou Ostraty nachází alespoň pětiletá základní škola. Základní školy s devíti stupni se nachází už pouze v obcích Fryšták, Otrokovice, Zlín a Želechovice nad Dřevnicí. Žáci z ostatních obcí navštěvují vyšší stupeň základní školy především právě v nich, čímž se zvyšuje vazba těchto obcí zejména na Zlín a Otrokovice. Ve Zlíně a Otrokovicích se nachází také základní umělecká škola.

Obdobná je situace v oblasti středního školství, kdy se střední školy nacházejí pouze ve Zlíně a Otrokovicích, studenti z ostatních obcí zde musí dojíždět.

Informace o dojížděcí do škol v rámci jednotlivých obcí je uvedena v podkapitole Ekonomika a trh práce.

Klíčovou institucí vysokého školství je Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, která představuje jednu z klíčových institucí ovlivňujících rozvoj města Zlína. Během více než 10 let její existence došlo k výraznému nárůstu

počtu studentů univerzity až k současnému stavu cca 12 600 studentů (Zdroj: www.utb.cz). Studenti výrazně ovlivňují nabídkovou i poptávkovou stranu ekonomiky města a současně utváří image Zlína jako univerzitního, a s ohledem na několik set zahraničních studentů i mezinárodního, města. Struktura studentů UTB ve Zlíně vzhledem k místu trvalého bydliště je tvořena z poloviny studenty ze Zlínského kraje, případně významněji ještě také z krajů Jihomoravského a Olomouckého.

2.2.5 Sociální služby a zdravotnictví

Vybavenost obcí sociálními službami je popsána v rámci socioekonomické analýzy. Je z ní patrná dominantní role Zlína a Otrokovic a absence většiny služeb v okolních obcích. Obyvatelé těchto menších obcí zajišťují tyto služby především v těchto velkých městech. Některé sociální služby (např. terénní pečovatelská služba) jsou poskytovateli zajišťovány i v okolních obcích, případně služby poskytované ve městě Zlín jsou využívány obyvateli okolních obcí.

Na území města je největším poskytovatelem sociálních služeb Charita Zlín. Podrobněji je struktura sociálních služeb na území města Zlína popsána ve Strategii rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020 a v dalších částech textu.

Větší zdravotnická zařízení (nemocnice) se nacházejí pouze ve Zlíně, kam za nimi obyvatelé okolních obcí dojíždějí. Ordinace praktického lékaře chybí v menších obcích Ostrata, Tečovice a Veselá a obyvatelé navštěvují praktického lékaře v nejbližších obcích s rozšířenou působností. Kromě Zlína a Otrokovic je větší nabídka základních zdravotnických služeb také ve Fryštáku a Lukově

2.2.6 Trh práce a dojízdka do zaměstnání a škol

Postavení města Zlína jako krajského města z něj utváří přirozené centrum dojízdky za prací, službami a dalšími aktivitami. Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů dojíždělo za zaměstnáním do města Zlína v roce 2011 celkem 10 684 osob, z nichž 62 % podíl připadal na dojíždějící z obcí v rámci okresu. Okres Zlín takto utváří poměrně uzavřený systém dojízdky za prací do spádového města Zlína. Z absolutního hlediska pak nejvyšší počet osob v roce 2001 dojížděl za zaměstnáním do města Zlína z měst Otrokovice (1275 osob), Fryštáku (453 osob) a Napajedel (413 osob). Tato absolutní čísla jsou dána velikostí daných obcí a měst a potvrzují úzký vztah sídel okolo města ke Zlínu. Naopak nejvyšší absolutní počet osob vyjížděl z města Zlína za zaměstnáním do města Otrokovice (1524 osob).

Zatímco Otrokovice jsou převážně průmyslovým městem, Zlín je současně centrem služeb i průmyslu. Mezi hlavní průmyslovou orientaci průmyslu v daném území patří gumárenský, plastikářský, chemický a obuvnický průmysl, stavebnictví a ochrana životního prostředí.

Zlín a Otrokovice jsou současně obcemi s nejvyšší nabídkou zaměstnání a školských zařízení, do kterých jezdí obyvatelé okolních obcí. V následující tabulce je uvedeno, jaký podíl z vyjíždějících obyvatel dojíždí (obce vyjížděly) do Zlína nebo Otrokovic do zaměstnání a škol. Podíl obyvatel dojíždějících do těchto obcí za prací je u většiny obcí 60-80 %, u dojíždějících žáků je to cca 60-70 %.

Tab. 2: Podíl dojíždějících do Zlína a Otrokovic

Obec	Vyjíždějící celkem	Podíl osob vyjíždějících do Zlína nebo Otrokovic z celkového počtu (%)	Z toho: Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání	Z toho: Žáci, studenti a uční vyjíždějící do školy
Březnice	283	81,3	80,3	83,8
Fryšták	934	66,9	72,7	52,6
Hvozdná	291	68,7	66,2	74,7
Lípa	180	65,6	65,3	66,1
Lukov	449	64,6	66,2	61,2
Ostrata	79	60,8	60,0	62,5
Otrokovice	2 622	60,9	65,5	47,7
Tečovice	405	79,0	83,7	68,0
Veselá	209	52,2	53,4	49,2
Zlín	6 219	24,5	29,5	11,7
Želechovice n. D.	415	64,1	61,9	69,0

Zdroj: SLDB, 2011, Pozn.: U Zlína a Otrokovic je uveden pouze podíl osob dojíždějících do Otrokovic/Zlína.

Z hlediska nezaměstnanosti je dle dostupných dat podíl nezaměstnaných obyvatel v území - aktuálně i dlouhodobě nezaměstnaných, rozložen relativně rovnoměrně po celém území bez větší prostorové vazby. Je to dáno dobrou dopravní dostupností Zlína jako sídla s nevyšší nabídkou pracovních příležitostí. Jemnější a jednoznačnou vazbu spádových obcí na město Zlín zde nelze identifikovat, projevuje se až na větším území (rozdíly mezi ORP na území kraje).

2.2.7 Bytová výstavba

Z dostupných dat (např. ÚAP) týkající se intenzity bytové výstavby (dokončené byty na 1000 ob.) vyplývá, že míra výstavby nových bytů ve Zlíně a Otrokovicích je poměrně nízká. Oproti tomu je intenzita bytové výstavby výrazně vyšší ve Fryštáku, Lukově, Veselé, Zádveřicích-Rakové, Lípě a v Březnici. Podobný obrázek platí také pro podíl nově postavených bytů (tj. bytů postavených po r. 2001), kdy je největší intenzita bytové výstavby patrná v obcích okolo města Zlína a částečně i Otrokovic. Ukazuje to na trend běžný v posledních letech v ČR, kdy se část obyvatel z větších měst stěhuje do okolních obcí, avšak ponechávají si pracovní a další vazby na dané město, v tomto případě Zlín a Otrokovice.

2.2.8 Další služby v území

Město Zlín zajišťuje pro okolní obce také další služby, které mají nadmístní význam a jsou využívány obyvateli okolních obcí. Patří mezi ně např. Městské divadlo Zlín, které je spolufinancováno z rozpočtu města Zlín a Lázně Zlín (které provozuje společnost Steza Zlín, spol. s r.o. – bazény, koupaliště Zelené a Panorama). Mezi další služby, za kterými dojíždějí do Zlína lidé z okolí, patří např. multikino Golden Apple Cinema, řada sportovních služeb a další.

2.3 ZDŮVODNĚNÍ VÝBĚRU ÚZEMÍ

Návrh vymezení zájmového území vycházel z řady dílčích kritérií, podle kterých bylo území posuzováno. Jednalo se o dopravní vazby, a to jak na úrovni dopravy silniční (stávající stav a plánované záměry), tak i dopravy veřejné (železniční, MHD města Zlín). Mezi další oblasti, které byly hodnoceny, patřily oblasti technické infrastruktury (aktuální stávající vazby a plánovaný rozvoj sítí technické infrastruktury), školství (školská zařízení a dojíždka), zdravotnictví a sociálních služeb (vybavenost) a v oblasti ekonomického rozvoje především dojíždka do zaměstnání a nabídka pracovních příležitostí. Dalším pomocným kritériem byla bytová výstavba, kdy obce slouží zčásti jako zázemí pro města Zlín a Otrokovice.

Na základě těchto posuzovaných kritérií byly zadavateli předloženy 4 varianty pro výběr území IPRÚ s hodnocením vzájemných vazeb v rámci navržených variant. Na základě uvedených kritérií byla zvolena varianta č. 2 se zahrnutím území celkem jedenácti měst a obcí. Tato varianta zohledňuje zejména následující vazby:

- Těsná vazba měst Zlín – Otrokovice v oblastech MHD, silniční a železniční dopravy, propojené technické infrastruktury, vzájemné dojíždky do škol a zaměstnání a dalších
- Obsluha území službami MHD – do systému MHD jsou zahrnuty kromě měst Zlín a Otrokovice také obce Tečovice, Ostrata, Hvozdná, Želechovice n. D. Předpokládá se také další rozvoj MHD do dalších obcí (např. Březnice)
- Obce Lípa a Lukov nejsou součástí žádné Místní akční skupiny
- Technická infrastruktura je vzájemně propojena v oblasti vodovodů, kanalizací a zásobování zemním plynem. Předpokládá se další rozvoj a propojení sítí vodovodů a kanalizací do obcí Tečovice, Lípa, Hvozdná a Březnice.
- Zahrnuté obce tvoří přirozené zázemí města Zlín – v posledních letech zde probíhala intenzivní bytová výstavba, kdy se část obyvatel měst Zlín a Otrokovic přestěhovala do těchto obcí.
- Jedná se o kompaktní území, kdy některé místní části Zlína jsou propojeny silničními komunikacemi přes území zahrnutých obcí
- Při výběru je zohledněn záměr silnice R49 jako obchvatu města Zlína, který je významnou strategickou dopravní stavbou.
- Je zohledněna realizace cyklostezek Lešná – Lukov a Otrokovice – Zlín – (Vizovice)
- Je respektována příslušnost obcí ke správnímu obvodu obce s rozšířenou působností Zlín (s výjimkou Otrokovic a Veselého).
- Je respektována historická vazba města Zlín a obce Želechovice nad Dřevnicí, která byla do r. 2008 součástí města Zlín a další starší historické vazby, kdy i další obce byly součástí Zlína (např. Lípa – součást Zlína do r. 1990, Tečovice – do r. 1990, Březnice – do r. 1992 a Ostrata – do r. 2000)

2.4 CHARAKTERISTIKA SPOLUPRÁCE MĚSTA ZLÍNA SE SOUSEDNÍMI SÍDLY

Město Zlín není členem žádného svazku obcí, mikroregionu, místní akční skupiny nebo jiného formálního sdružení, které by zaštiťovalo spolupráci se sousedními městy a obcemi s výjimkou Euroregionu Bílé Karpaty. Přirozeně funguje spolupráce mezi Zlínem a okolními obcemi na neformální úrovni.

Intenzivněji probíhá spolupráce s městem Otrokovice. V r. 2012 bylo uzavřeno Memorandum o vzájemné spolupráci. Toto memorandum bylo uzavřeno s cílem spolupracovat při řešení úkolů, problémů a výzev,

kterým jako nejbližší sousedé tato města čelí a budou čelit i v budoucnu. Byl deklarován zájem vytvořit společné komise, které se budou zabývat oblastmi:

- Energetika a zásobování teplem
- Oblast likvidace odpadů
- Oblast dopravy
- Oblast územního rozvoje
- Propagace kulturních, sportovních a společenských akcí, které svým rozsahem přesahují hranice měst smluvních stran
- Páteří cyklostezka Vizovice – Zlín – Otrokovice
- Propagace a prohlubování trvalé spolupráce regionu jako zajímavé turistické destinace

Mezi další oblasti přímé spolupráce patří oblast Městské hromadné dopravy, která je zajišťována Dopravní společností Zlín-Otrokovice, s.r.o., která byla založena v roce 1995 a jejímiž společníky jsou statutární město Zlín disponující společným obchodním podílem s obcí Želechovice a město Otrokovice. Město Otrokovice má v této společnosti podíl cca 13%.

Dále probíhají pravidelná pracovní-společenská jednání města Zlín se starosty obcí v SO ORP Zlín, kdy předmět jednání se většinou týká aktuálních témat a problémů v jednotlivých oblastech státní správy a samosprávy

Aktuálně je ve spolupráci s okolními obcemi řešena realizace některých projektů, mezi které patří zejména:

- cyklostezka Zlín – Otrokovice (plánovaný termín dokončení září 2014)
- cyklostezka Zlín – Lukov
- realizace projektu Preference a plošná koordinace MHD ve Zlíně, kdy partnerem projektu byly také Otrokovice – cílem projektu bylo zvýšení atraktivity a konkurenceschopnosti MHD ve Zlínské aglomeraci prostřednictvím uplatnění moderních prvků řízení silničního provozu se zajištěním aktivní preference MHD. (dokončeno v r. 2014)

Dále probíhá mezi Zlínem a sousedními obcemi řada bilaterálních formálních i neformálních jednání dle aktuální potřeby.

2.5 CHARAKTERISTIKA POZICE ÚZEMÍ V RÁMCI ČR A REGIONU

Zájmové území, které bylo vymezeno pro potřeby integrovaného plánu rozvoje území Zlín, je tvořeno krajským městem Zlín, s ním bezprostředně sousedícími Otrokovicemi a dalšími devíti obcemi tvořící přirozené zázemí města.

V rámci ČR představuje Zlín významné průmyslové, obchodní, univerzitní a kulturní centrum. Je 12. největším městem České republiky za Havířovem a před Kladnem dle počtu obyvatel a 6. největším městem ČR dle rozlohy. Současně je společně s Ostravou nejbližším krajským městem ve směru na Slovensko.

Zlín je se svými 75 tis. obyvateli přirozeným centrem Zlínského kraje, okresním městem a správní obcí správního obvodu obce s rozšířenou působností Zlín. Otrokovice jsou významným průmyslovým městem a

se svými 18 tis. obyvateli jsou i správní obcí SO ORP Otrokovice. Obě města jsou historicky spjata s předválečnou podnikatelskou činností Tomáše Bati, který vtiskl těmto městům jejich osobitý charakter.

Aglomerace Zlína a Otrokovice vytváří největší sídelní aglomeraci Zlínského kraje a jsou ohniskem ekonomického rozvoje regionu s největší nabídkou pracovních příležitostí v rámci Zlínského kraje. Současně je město Zlín nejvýznamnějším centrem služeb a vzdělání v rámci Zlínského kraje.

Region má dobré silniční napojení prostřednictvím silnice R55 na dálniční komunikaci D1 a dále díky železniční trati č. č. 330 vedoucí ve směru Přerov – Břeclav. Současně je plánován významný záměr silnice R49 ve směru Hulín – Fryšták – Vizovice – Horní Lideč – hranice ČR, která by měla dopravní napojení území ještě více zlepšit jak ve směru na Prahu, tak i na Slovensko. Realizací tohoto záměru bude role regionu ještě více posílena.

Z hlediska územního rozvoje jsou obce v zájmovém území součástí rozvojové oblasti republikového významu OB9 Zlín, která je vymezena v Politice územního rozvoje ČR a zpřesněna v rámci Zásad územního rozvoje Zlínského kraje.

3. SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA VČETNĚ ANALÝZY PROBLÉMŮ A POTŘEB

Socioekonomická analýza byla rozčleněna do pěti tematických oblastí, které korespondují s členěním Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020. Metodicky vycházela z doporučujícího (a doposud neschváleného) Manuálu integrovaných plánů rozvoje území.

Účelem bylo zajistit co nejaktuálnější popis současného stavu uvedených tematických oblastí rozvoje, zachytit hlavní tendence jejich vývoje a postihnout vzájemné vazby. Dalším cílem bylo identifikovat problémy a potřeby v území.

Hodnocení problémů a potřeb je vzájemně silně provázáno a částečně se prolíná. V rámci jednotlivých podkapitol jsou tedy současně uváděny trendy vývoje v daných oblastech. Analýza se opírá zejména o sídlo nositele, tj. město Zlín a také Otrokovice, které jsou také významným centrem v území. Informace jsou však doplněny celoplošně dle dostupných dat i do dalších obcí a měst v území.

Socioekonomická analýza vychází z veřejně dostupných podkladů a dat (např. ČSÚ, veřejně stažitelné datové vrstvy, WMS služby apod.), z dostupných strategických materiálů pro dané území a z dalších získaných informací (např. jednání přípravného výboru a pracovních skupin, dotazníkové šetření provedené v rámci projektu u vedení jednotlivých obcí, data poskytnutá úřadem apod.). Dotazníkové šetření na obcích proběhlo v rámci projektu a jeho cílem bylo získat u vedení obcí další doplňující podklady týkající se vybavenosti obcí a zejména aktuálních problémů a potřeb, respektive záměrů týkajících se daných obcí.

Výstupem za jednotlivá témata je SWOT analýza.

3.1 TEMATICKÁ OBLAST 1: OBYVATELSTVO, BYDLENÍ A OBČANSKÁ VYBAVENOST

3.1.1 Obyvatelstvo

Charakteristika obyvatelstva žijícího v území je jednou z klíčových oblastí, která předurčuje možnosti budoucího územního rozvoje a mění se v reakci na odehrávající se rozvojové trendy.

3.1.1.1 Struktura osídlení

V zájmovém území se nachází 11 obcí, z nichž tři mají statut města – Zlín, Otrokovice, Fryšták. Populačně největšími venkovskými sídly v řešeném území jsou Březnice, Hvozdná, Lukov, Tečovice a Želechovice nad Dřevnicí, všechny s více než tisícem obyvatel. Nejmenší obcí je Ostrata (383 obyvatel), která byla až do konce roku 2000 součástí města Zlína.

Území obcí a osídlení je koncentrováno zejména v údolní ose řeky Dřevnice a přilehlém údolí, která následně ústí v Otrokovicích do řeky Moravy. Toto má dopad i na přirozenou dynamiku a směrovou orientaci dopravní infrastruktury (dopravní komunikace) a technické infrastruktury (zejména vodovody a kanalizace).

Ke konci roku 2013 žilo v území 106 635 obyvatel, přičemž více než 87 % z nich žije ve městech Zlín a Otrokovice. Průměrná hustota osídlení je vysoká – 501 ob./km², nejvyšší je v Otrokovicích 929 ob./km² - viz tabulka.

Tab. 3: Vývoj počtu obyvatelstva v obcích řešeného území

Obec	Počet obyvatel (Sčítání lidu, domů a bytů)		Rok 2013		
	2001	2011	Počet obyvatel celkem	Výměra (ha)	Hustota zalidnění (obv./km ²)
Březnice	1 119	1 240	1 247	915	136
Fryšták	3 505	3 712	3 715	2 417	154
Hvozdná	1 000	1 196	1 219	728	167
Lípa	625	768	783	835	94
Lukov	1 691	1 736	1 737	1 084	160
Ostrata	346	397	383	356	108
Otrokovice	19 206	18 456	18 230	1 962	929
Tečovice	1 223	1 317	1 317	667	197
Veselá	708	814	816	444	184
Zlín	80 581	75 660	75 278	10 283	732
Želechovice nad Dřevnicí	x	1 925	1 910	1 603	119
Území celkem	110 004	107 221	106 635	21 294	501

Zdroj: Statistická ročenka Zlínského kraje 2013, výsledky SLDB 1980, 1991, 2001 a 2011

Vývoj obcí v území je v některých případech silně propojený, především ve vazbě na město Zlín, ale i další. Obec Březnice byla součástí Zlína v letech 1976 – 1992, k 1. 1. 1993 došlo k osamostatnění. V roce 1952 došlo ke spojení Fryštáku, Dolní Vsi a Horní Vsi v jeden celek a roku 1960 byla připojena i Vítová. V roce 1964 byl Fryšták prohlášen městem.

Obec Ostrata byla až do konce roku 2000 součástí města Zlín. Obdobně jsou na tom Tečovice (v letech 1961 – 1990 součástí města Zlín), Lípa (osamostatněna v r. 1990), Březnice (1976 – 1992 součástí Zlína) a Želechovice nad Dřevnicí (v letech 1976 – 2008 součástí města Zlín).

3.1.1.2 Celkový vývoj počtu obyvatelstva

Počet obyvatel ve všech obcích zájmového území od roku 2005 takřka kontinuálně roste, s výjimkou měst Otrokovice a Zlín, kde se naopak dlouhodobě mírně snižuje. Za posledních devět let se počet obyvatel v území snížil o 863. V posledních třech letech byl pokles počtu obyvatel ještě vyšší než dříve.

Tab. 4: Vývoj počtu obyvatelstva v obcích řešeného území

Název obce	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Březnice	1 174	1 175	1 187	1 200	1 214	1 233	1 240	1 252	1 247
Fryšták	3 501	3 552	3 593	3 656	3 673	3 692	3 712	3 727	3 715
Hvozdná	1 109	1 126	1 134	1 143	1 166	1 176	1 196	1 207	1 219
Lípa	679	691	712	715	709	716	768	779	783
Lukov	1 738	1 761	1 748	1 749	1 748	1 748	1 736	1 721	1 737
Ostrata	349	352	355	359	369	376	397	386	383
Otrokovice	18 665	18 544	18 545	18 538	18 518	18 469	18 456	18 327	18 230
Tečovice	1 277	1 290	1 300	1 311	1 323	1 324	1 317	1 313	1 317
Veselá	721	728	744	763	773	780	814	817	816
Zlín	78 285	78 122	78 066	77 803	75 714	75 469	75 660	75 555	75 278
Želechovice nad Dřevnicí	x	x	x	x	1 926	1 929	1 925	1 921	1 910
Území celkem	107 498	107 341	107 384	107 237	107 133	106 912	107 221	107 005	106 635

Zdroj: ČSÚ

Pozn.: V r. 2009 došlo k osamostatnění Želechovic nad Dřevnicí, což je patrné ve skokovém úbytku počtu obyvatel ve Zlíně.

3.1.1.3 Vývoj počtu obyvatelstva přirozenou měnou a migrací

Změna počtu obyvatel je ovlivněna dvěma složkami - přirozenou měnou a migrací. V případě města Zlína hraje v posledních pěti letech hlavní roli především ztráta obyvatelstva migrací.

K největšímu přírůstku obyvatelstva přirozenou měnou došlo v posledních pěti letech v obcích Hvozdná a Veselá, k největšímu úbytku pak v obcích Lukov a Želechovice nad Dřevnicí.

Obce Veselá, Lukov a Březnice měly v posledních pěti letech v průměru nejvyšší index migračního salda, nejnižších hodnot pak dosahují města Otrokovice a Zlín.

Dlouhodobě záporné hodnoty indexu migračního salda sídelní aglomerace měst Zlín, Otrokovice a Napajedla a kladné hodnoty indexu migračního salda obcí v zázemí této sídelní aglomerace (proces suburbanizace) jsou názorně vidět v níže uvedeném kartogramu.

Tab. 5: Hrubá míra přirozeného přírůstku obyvatelstva a Index migračního salda

Obec	Hrubá míra přirozeného přírůstku obyvatelstva	Index migračního salda	Přirozený přírůstek (abs. 2013)	Migrační saldo (abs. 2013)
Březnice	-0,163	0,218	-	-5
Fryšták	1,408	0,164	4	-16
Hvozdná	4,246	0,181	2	10
Lípa	1,356	0,129	-6	10
Lukov	-11,147	0,272	-18	34
Ostrata	1,590	0,180	-4	1
Otrokovice	-0,693	-0,043	-44	-53
Tečovice	1,214	0,087	-	4
Veselá	5,827	0,247	-1	-
Zlín	0,016	-0,083	-119	-158
Želechovice nad Dřevnicí	-2,597	0,022	-7	-4
SO ORP Otrokovice	-0,516	-0,012	-56	-10
SO ORP Vizovice	1,427	0,086	19	9
SO ORP Zlín	-0,059	-0,017	-129	-169
Zlínský kraj	-0,315	-0,018		

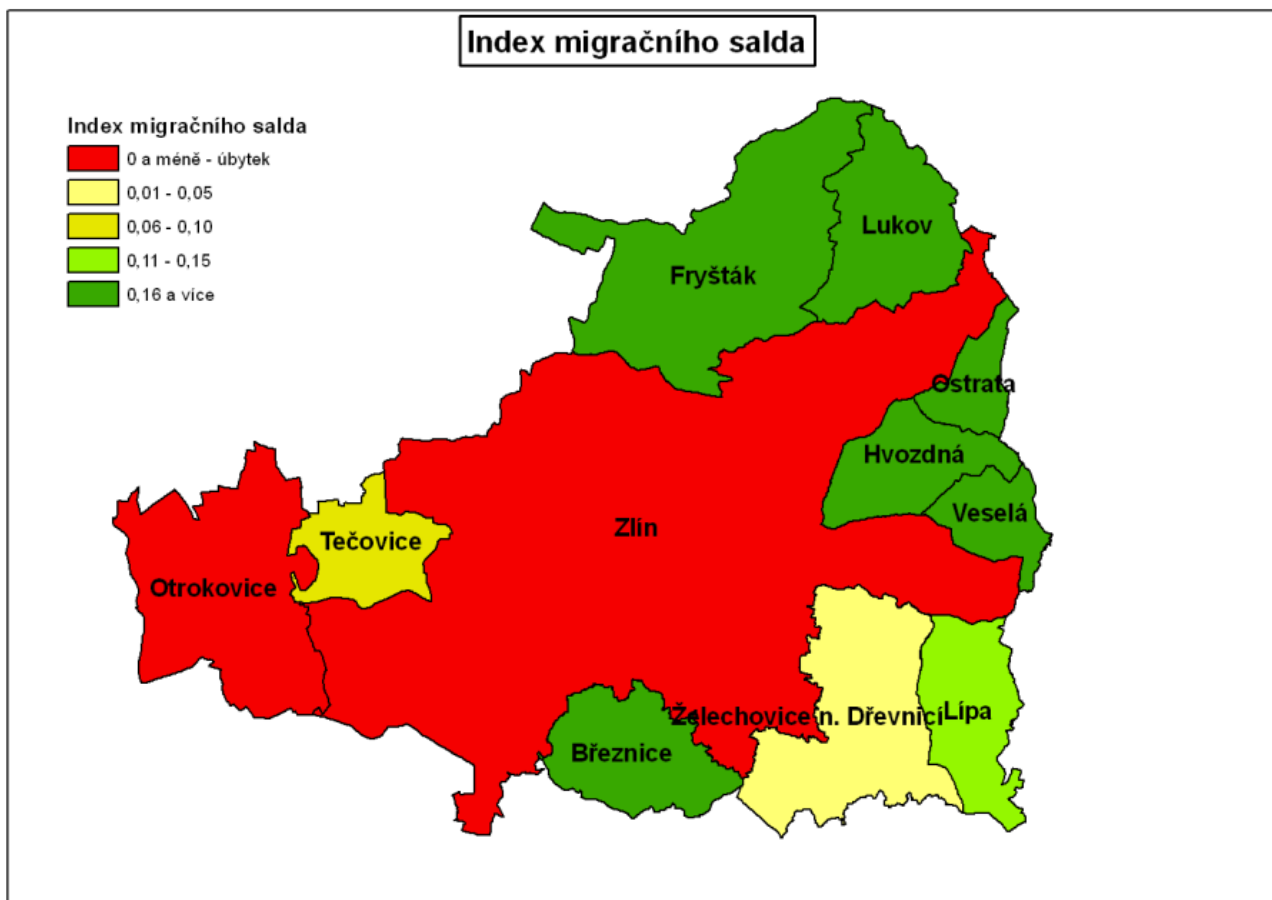
Zdroj: ČSÚ – Městská a obecní statistika, pětiletý průměr z let 2008~2012

Pozn.:

Hrubá míra přirozeného přírůstku obyvatelstva (podíl přírůstku obyvatelstva přirozenou měnou (rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých) k průměrnému stavu obyvatelstva v pětiletém průměru. Hodnoty jsou uváděny na 1000 obyvatel). Pomáhá při analýze základních demografických trendů v území. Nízká míra indikuje nezáměr populace mít děti, popř. odchod mladší části populace z území anebo naopak zájmu mít děti a zůstat v území z důvodu jeho atraktivity.

Index migračního salda (podíl migračního salda a migračního objemu vyjadřuje index migračního salda (migrační účinnost / index atraktivity / index efektivity) v pětiletém průměru. Dosahuje hodnot od -1,0 do 1,0.). Pomáhá při analýze příčin demografického vývoje v území. Indikátor je úzce spjat s atraktivitou území pro život. Protože migrace velmi intenzivně reaguje na měnící se ekonomické podmínky, je uvedený index také výstižnou charakteristikou těchto podmínek.

Obr. 3: Index migračního salda

Zdroj: ČSÚ

3.1.1.4 Věková struktura obyvatelstva

Ve věkové struktuře obyvatel jsou mezi jednotlivými obcemi výraznější rozdíly, především ve městech Otrokovice a Zlín se výrazněji zvyšuje podíl obyvatelstva ve věku 65 a více let a probíhá zde podobně jako v celé ČR proces demografického stárnutí, kdy roste počet obyvatel v postproduktivním věku (nad 65 let) a snižuje se podíl obyvatel v předproduktivním věku (0-14 let).

Z celokrajského pohledu je nejstarší obyvatelstvo právě v SO ORP Zlín (spadá do něj 9 z 11 obcí řešeného území), dále v SO ORP Luhačovice (nejnižší podíl dětí v kraji) a Bystřice pod Hostýnem. Nejmladší obyvatelstvo je v SO ORP Vizovice (z řešeného území sem spadá obec Veselá) a Valašské Klobouky, které mají i nejvyšší podíl dětí v kraji.

Graf uvedený níže zobrazuje vývoj indexu stáří v letech 2008-2012 a je z něj jasně patrné, které obce výrazně „stárnou“ a mají nejvyšší nárůst indexu stáří ve sledovaném období – Lukov a Zlín, a které obce naopak „mládnou“ – Hvozdná a Ostrata (jak již bylo řečeno, trend indexu stáří však ovlivňuje také migrace obyvatelstva, vypovídá tedy i o migrační atraktivitě těchto obcí v zázemí Zlína).

Tab. 6: Věková struktura obyvatelstva řešeného území k 31.12. 2012

Obec	Věková kategorie 0-14 let	Věková kategorie 15-64 let	Věková kategorie 65 let a více	Index stáří	Vývoj indexu stáří (2008-2012)
Březnice	15,7	68,6	15,7	99,49	5,27
Fryšták	15,1	67,5	17,3	114,53	9,84
Hvozdná	17,5	66,5	16,0	91,04	-26,02
Lípa	15,2	67,1	17,6	115,13	17,73
Lukov	13,7	66,2	20,1	146,19	74,91
Ostrata	12,7	73,1	14,3	112,25	26,24
Otrokovice	13,8	68,8	17,4	126,25	24,67
Tečovice	15,1	69,7	15,2	101,01	-12,44
Veselá	17,1	67,9	14,9	87,14	-39,66
Zlín	13,9	66,7	19,5	140,35	66,01
Želechovice nad Dřevnicí	11,8	69,0	19,2	163,27	-1
SO ORP Otrokovice	14,4	68,6	17,0	118,06	14,94
SO ORP Vizovice	15,2	70,4	14,4	94,74	-35,84
SO ORP Zlín	14,1	67,2	18,7	132,62	47,96
Zlínský kraj	14,3	68,4	17,3	120,98	20,64

Zdroj: ČSÚ

Index stáří (podíl osob ve věku nad 65 let k počtu osob ve věku do 14 let). Vyjadřuje, kolik obyvatel ze starších věkových skupin připadá na sto dětí. Převyšuje-li výsledná hodnota indexu sto, je počet seniorů nad 65 let vyšší než počet dětí v populaci.

Vývoj indexu stáří (změna indexu stáří v čase). Vypovídá o vývoji věkové struktury v obci. Z hodnot je patrné, které obce výrazně „stárnou“ a mají nejvyšší nárůst indexu stáří ve sledovaném období – Lukov a Zlín, a které obce naopak „mládnou“ – Hvozdná a Ostrata. Indikátor však ovlivňuje také migrace obyvatelstva, nelze ho brát pouze jako ukazatel přirozeného vývoje stárnutí populace.

3.1.1.5 Trend vývoje počtu obyvatel a předpokládané změny věkové struktury

Ze strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - Zlín 2020 vyplývají z hlediska prognóz budoucího vývoje tyto hlavní závěry:

- Předpoklad poklesu počtu obyvatel města Zlína k hodnotě 60 - 62 tis. obyvatel v roce 2035. K roku 2020 je pokles počtu obyvatel města Zlína predikován v rozmezí 5 - 6 tis. obyvatel, a to v důsledku kombinace záporných hodnot přirozeného přírůstku i migračního salda.
- Populační prognózy předpokládají další pokračování procesu demografického stárnutí města Zlína se zvyšujícím se zastoupením počtu osob starších věkových skupin a naopak nižším počtem osob věkových skupin mladších.
- Ve střednědobém výhledu do roku 2035 předpoklad poklesu počtu narozených dětí přibližně na polovinu současného stavu, tj. ze současného počtu 4 000 osob ve věkové kategorii 0 - 4 let na 2 000 osob v roce 2035. Pokles počtu osob v nejmladší věkové skupině je očekáván již v roce 2020, výrazné zrychlení celého trendu je však očekáváno zejména po roce 2020.

Tab. 7: Populační prognóza vývoje počtu obyvatel města Zlína; období let 2010-2035

Populační prognóza	2010	2015	2020	2025	2030	2035
Optimistická varianta	76 580	74 183	71 833	68 929	65 588	62 191
Střední varianta	76 580	73 267	70 916	68 012	64 671	61 274
Pesimistická varianta	76 580	72 350	70 000	67 096	63 754	60 358

Zdroj: Strategie ZLÍN 2020 na základě dat ČSÚ a statutárního města Zlína

Z hlediska predikce vývoje počtu obyvatel a dalších charakteristik se dá vycházet z predikcí Českého statistického úřadu, který je prováděn na úrovni krajů. Dle aktuální verze projekce se počet obyvatel v kraji bude postupně snižovat. Zatímco počet obyvatel kraje v prvním čtvrtletí roku 2013 činil 587 693 osob, dle projekce by se tento stav měl v roce 2065 snížit o více jak 100 tis. obyvatel na cca 475 000 obyvatel.

Věková struktura obyvatelstva zaznamená výraznou změnu. Významně se navýší počet osob starších 65 let, pokles lze očekávat až od roku 2058. V roce 2065 bude podíl seniorů vyšší jak 1/3 obyvatelstva, ačkoliv v roce 2009 to bylo jen 15,5 %. Sníží se podíl ekonomicky aktivních obyvatel ze 71 % na 52 %. Počet dětí do 14 let se bude ve Zlínském kraji do roku 2021 zvyšovat, následně poklesne. Stárnutí populace se projeví i na zvyšování průměrného věku. Zatímco k 1. 1. 2009 byl průměrný věk obyvatel ve Zlínském kraji 49,5 let, v roce 2065 se tento průměr dle predikce zvýší na 51,3 let.

3.1.1.6 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Vzdělanostní úroveň obyvatel (celkový index vzdělanosti) v obcích sledovaného území je srovnatelná až mírně vyšší oproti úrovni Zlínského kraje, v obcích Fryšták, Hvozdná, Lukov a Zlín je dokonce vyšší. Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním je ve sledovaném území v průměru vyšší než ve Zlínském kraji.

Negativním jevem je především vystěhovávání zejména mladších a vzdělanějších obyvatel do Prahy, Brna a dalších univerzitních měst. Tj. především vysokoškoláků, kteří po studiích v daném městě zůstanou.

Tab. 8: Vzdělanostní struktura obyvatelstva řešeného území k 31.3. 2011

Obec	Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním	Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním	Podíl obyvatel se základním vzděláním (včetně neukončeného)	Podíl obyvatel bez vzdělání	Index vzdělanosti
Březnice	9,8	54,2	22,9	0,3	49,4
Fryšták	12,9	53,5	20,5	0,6	58,0
Hvozdná	11,5	54,6	21,0	0,1	52,9
Lípa	9,1	51,1	25,9	0,0	47,6
Lukov	13,1	50,1	25,3	0,2	55,2
Ostrata	11,0	53,1	26,0	0,6	46,3
Otrokovice	10,5	55,0	22,3	0,4	52,1
Tečovice	10,3	55,0	22,7	0,1	49,1
Veselá	9,5	52,9	25,5	0,6	46,5
Zlín	17,5	50,7	18,9	0,2	69,3
Želechovice nad Dřevnicí	10,9	53,2	22,2	0,2	52,1
SO ORP Otrokovice	9,6		19,3		49,2
SO ORP Vizovice	10,0		20,3		48,4

Obec	Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním	Podíl obyvatel se středoškolským vzděláním	Podíl obyvatel se základním vzděláním (včetně neukončeného)	Podíl obyvatel bez vzdělání	Index vzdělanosti
SO ORP Zlín	15,8		16,8		64,4
Zlínský kraj	11,2		19,0		52,9

Zdroj: ČSÚ, SLDB 2011

Index vzdělanosti (součet podílu obyvatel se středoškolským (s maturitou, nadstavbové a vyšší odborné studium) a dvojnásobku podílu s vysokoškolským vzděláním k celkovému počtu obyvatel starších 15 let (včetně nezjištěných). Vyšší vzdělanost zvyšuje možnost uplatnění na trhu práce a potenciál lidských zdrojů v území.

3.1.2 Bydlení

3.1.2.1 Bytová výstavba

V řešeném území dochází k výstavbě nových bytů především v zázemí města Zlína - projevuje se proces suburbanizace. V letech 2008 - 2012 došlo v pětiletém průměru k nejintenzivnější výstavbě v obcích Veselá, Hvozdná, Březnice a Lípa, výstavba však probíhá ve všech obcích řešeného území. Tento ukazatel v kombinaci s nárůstem počtu obyvatel způsobeného především migrací poukazuje na atraktivitu řešeného území k bydlení. Intenzita bytové výstavby v letech 2008 - 2012 v jednotlivých obcích řešeného území je uvedena v následující tabulce.

Z hlediska typologie bytové výstavby byly v obcích Hvozdná, Lípa, Ostrata a Tečovice v posledních pěti letech postaveny nové byty pouze v rodinných domech. Nejnižší podíl bytů postavených v RD byl naopak v Otrokovicích.

Z hlediska podílu nově postavených bytů v řešeném území je největší podíl těchto bytů v obcích Hvozdná, Lípa, Ostrata a Veselá a nejnižší naopak (logicky) ve Zlíně a Otrokovicích. Opět to potvrzuje údaje o migraci obyvatel z měst do jejich zázemí, kdy nárůst je v uvedených obcích opravdu výrazný a může přinášet i negativní důsledky (vzájemná soudržnost obyvatel území).

Tab. 9: Charakteristiky bydlení a bytové výstavby v řešeném území

Obec	Intenzita bytové výstavby	Typologie bytové výstavby	Podíl nově postavených bytů
	průměr 2008~2012	průměr 2008~2012	SLDB 2011
Březnice	4,56	0,96	14,70
Fryšták	3,47	0,70	11,94
Hvozdná	4,91	1,00	18,34
Lípa	4,12	1,00	17,84
Lukov	3,79	0,94	11,98
Ostrata	3,18	1,00	20,47
Otrokovice	1,35	0,21	8,39
Tečovice	1,67	1,00	10,40
Veselá	6,08	0,92	18,32
Zlín	2,06	0,57	8,02
Želechovice nad Dřevnicí	1,17	0,67	9,26
SO ORP Otrokovice	1,62	0,47	8,51
SO ORP Vizovice	3,45	0,56	10,41
SO ORP Zlín	2,30	0,68	8,85
Zlínský kraj	2,32	0,65	8,58

Zdroj: ČSÚ

Intenzita bytové výstavby (počet dokončených bytů na 1000 obyvatel v pětiletém průměru). Význam jako vícesměrná indikace ekonomické prosperity obyvatel, zájmu investorů rozšiřovat bytový fond a aktivity sektoru stavebnictví. Současně indikuje využití stávajících rozvojových ploch bydlení.

Typologie bytové výstavby (podíl počtu dokončených bytů v rodinných domech a celkového počtu dokončených bytů v pětiletém průměru). Podklad pro analýzu kvality bytové výstavby. Vyjadřuje současně podíl bytů v rodinných a bytových domech.

Podíl nově postavených bytů (podíl obydlených bytů postavených po r. 2001 k počtu všech obydlených bytů). Slouží jako podklad pro analýzu kvality bytové výstavby. Vyjadřuje současně podíl bytů v rodinných a bytových domech.

Bytový fond v řešeném území je relativně mladý, v posledních 30 letech bylo postaveno přibližně 37% z celkového počtu obydlených bytů. Nejvíce bytů v posledních letech (2001-2011) bylo postaveno v obcích Hvozdná, Ostrata a Veselá.

Nejvyšší podíl obydlených bytů byl vystavěn v období let 1920 – 1970, více než 40% bytů z tohoto období mají obce Lípa, Zlín a Želechovice nad Dřevnicí. Starší bytový fond může znamenat také riziko horšího technického stavu bytů, který je nutné udržovat pro zajištění dostatečně kvalitního bydlení. Vzhledem k trendu stárnutí populace je nutné udržovat bytový fond ve stavu, který nabídne bydlení vhodné i pro seniory a zajistí tak realizaci sociální politiky na řešeném území.

Tab. 10: Stáří bytového fondu v řešeném území

Obec	Podíl obydlených bytů postavených do roku 1919 (%)	Podíl obydlených bytů postavených v letech 1920-1970 (%)	Podíl obydlených bytů postavených v letech 1971-1980 (%)	Podíl obydlených bytů postavených v letech 1981-2000 (%)	Podíl obydlených bytů postavených v letech 2001-2011 (%)
Březnice	5,1	39,3	16,9	22,7	14,7
Fryšták	5,1	34,1	20,9	26,8	11,9
Hvozdná	4,2	38,6	20,3	17,8	18,3
Lípa	4,8	42,4	11,9	22,7	17,8
Lukov	5,2	28,7	20,0	33,7	12,0
Ostrata	15,7	22,0	20,5	20,5	20,5
Otrokovice	0,5	34,0	35,7	20,4	8,4
Tečovice	8,0	35,9	13,7	30,7	10,4
Veselá	6,5	33,2	16,8	24,4	18,3
Zlín	0,9	45,9	22,2	21,7	8,0
Želechovice nad Dřevnicí	6,4	41,4	25,0	16,8	9,3
SO ORP Otrokovice	2,9	34,5	32,0	20,7	8,5
SO ORP Vizovice	5,6	33,1	20,8	28,3	10,4
SO ORP Zlín	2,0	43,8	21,7	22,5	8,8

Zdroj: ČSÚ

Z hodnocení domovního a bytového fondu města Zlína na úrovni základních sídelních jednotek podle rozvojové strategie města vyplývají tyto hlavní závěry:

- Nejvyšší počet trvale obydlených bytů je koncentrován do lokalit sídlišť Jižní Svahy I a II. Další zlínská sídliště vykazují výrazně nižší počet trvale obydlených bytů a tedy i nižší koncentraci obyvatelstva. Z tohoto důvodu lze považovat sídliště Jižní Svahy za lokalitu s nejvyšší náchylností k hrozbám plynoucím z vysoké hustoty zalidnění.
- Nejvyšší počet rodinných domů je soustředěn do architektonicky cenných lokalit zástavby Baťovských domků (základní sídelní jednotky Letná a Lesní čtvrť). Za zásadní lze v tomto směru považovat relativně vysoké stáří této zástavby pocházející z období před 2. světovou válkou.
- Bytová výstavba po roce 1989 je soustředěna do více částí města Zlína a zahrnuje jednak projekty výstavby bytových domů a to zejména v lokalitách navazujících na sídliště Jižní Svahy a jednak projekty individuální bytové výstavby v okrajových částech města Zlína (zejména lokality Kostelec a Štípa v severovýchodní části města Zlína, Kudlov v jihovýchodní části města Zlína a dále lokality Mladcová v severní části města Zlína respektive Městské Nivy v městské části Příluky).

3.1.2.2 Bydlení pro specifické skupiny osob

Bydlení představuje jednu ze základních potřeb každého člověka. Specifické skupiny osob se v tomto ohledu mohou setkávat s problémy. Vzhledem k postupně se zvyšujícímu průměrnému věku obyvatel se jedná především o seniory, u kterých se zvyšuje potřeba malometrážních bytů, dále o mladé lidi a rodiny s nedostatkem finančních prostředků na pořízení vlastního bydlení, případně o lidi s různým hendikepem (zdravotní omezení apod.).

Poptávka po takovém bydlení se v území postupně zvyšuje a tento trend se dá předpokládat i v budoucnu. Ze strategických dokumentů města Zlína a z dotazníkového šetření provedeného mezi jednotlivými obcemi vyplývá deficit vybavení měst a obcí v této oblasti, a to zejména u malometrážních bytů pro seniory a startovacích bytů pro mladé rodiny, ve Zlíně je také nedostatek bytů pro osoby s duševním nebo mentálním postižením.

Tento problém je zmiňován v následujících městech a obcích:

- Zlín – nedostatek finančně dostupného bydlení (sociální byty), domovů se zvláštním režimem pro závislé osoby nebo duševně nemocné osoby, chybí chráněné bydlení pro lidi s mentálním postižením,
- Otrokovice – chybí chráněné bydlení komunitního typu, domov pro seniory, bydlení pro osoby s nízkými příjmy nebo bez příjmu
- Veselá, Fryšták, Želechovice nad Dřevnicí, Hvozdná, Lukov – potřeba startovacích bytů nebo bytů pro seniory

Pro sociální bydlení je možno částečně využít stávajících objektů v majetku měst a obcí, které je však pro tyto potřeby nutné vhodně zrekonstruovat a přestavět, případně vyřešit majetkoprávní vztahy k nemovitostem. Řada obcí obdobnými objekty, které aktuálně nejsou vhodně využívány, disponuje. Byty pro seniory je dále žádoucí řešit ve vazbě na stávající nabídku terénních a zdravotnických služeb.

3.1.3 Sociální služby

V této kapitole bude charakterizována nabídka sociálních služeb poskytovaných obyvatelům obcí v území řešeném v IPRÚ. Zařízení sociálních služeb jsou lokalizována zejména ve Zlíně a Otrokovicích a dále také ve Fryštáku, Hvozdné a Lukově.

V řešeném území se nachází tyto uvedené vybrané druhy sociálních služeb, jejichž přehled za města Zlín a Otrokovice je uveden v následující tabulce:

Tab. 11: Přehled sociálních služeb ve městech Zlín a Otrokovice

Druh sociální služby	Počet zařízení		Druh sociální služby	Počet zařízení	
	Zlín	Otrokovice		Zlín	Otrokovice
Domovy pro seniory	10	3	Raná péče	3	2
Domovy se zvláštním režimem	9	1	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	3	1
Odborné sociální poradenství	9		Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se ZP	3	
Azylové domy	6	2	Domy na půl cesty	2	
Chráněné bydlení	5	1	Noclehárny	2	1
Pečovatelská služba	5	2	Sociální rehabilitace	2	
Sociálně terapeutické dílny	5	1	Tlumočnické služby	2	
Terénní programy	5	2	Intervenční centra	1	
Centra denních služeb	4	1	Kontaktní centra	1	
Denní stacionáře	4	1	Nízkoprahová denní centra	1	1
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	4	1	Osobní asistence	1	1

Druh sociální služby	Počet zařízení		Druh sociální služby	Počet zařízení	
	Zlín	Otrokovice		Zlín	Otrokovice
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	4		Sociální služby ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	1	
Odlehčovací služby	4	4	Telefonická krizová pomoc	1	
Týdenní stacionáře	4	1	Odborné sociální aj. poradenství		2

Zdroje: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - Zlín 2020, Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014-2023

Trend stárnutí populace, který lze sledovat v řešeném území (především ve městech) i v rámci celé České republiky, může být v budoucnu výraznou hrozbou jak z hlediska potřeby sociálních služeb, tak i jejich kapacity. Města Zlín a Otrokovice mají zpracovány komunitní plány sociálních služeb, které jsou důležitým a efektivním podkladem pro řešení sociálních služeb v řešeném území a jsou prvním důležitým krokem ke strategickému plánování v oblasti sociálních služeb na základě aktuálních potřeb území a jeho občanů.

Plánování sociálních služeb probíhá ve Zlíně již dlouhodobě, od roku 2001 bylo postupně zpracováno několik projektů, na něž od 1. dubna 2013 navázal projekt "Komunitní plánování sociálních služeb ve Zlíně", jehož cílem je aktualizace stávajícího střednědobého plánu sociálních služeb a zpracování brožury, která by občanům se zdravotním postižením, seniorům a rodičům s malými dětmi popsala důležité instituce ve Zlíně z hlediska jejich (bez)bariérovosti. Do projektu je zapojeno i město Fryšták a další sousední obce. Město Otrokovice má zpracován Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicku na období 2013 – 2015.

3.1.3.1 Hlavní problémy vyplývající z plánů sociálních služeb

Střednědobý plán sociálních služeb ve Zlíně na období 2013 – 2017 uvádí v kapitole „Rozvoj služeb pro jednotlivé cílové skupiny“ tyto vybrané problémy:

1. Děti, mládež, rodina

- Slabá finanční gramotnost občanů
- Chybí koncepce prevence sociálně patologických jevů
- Chybí finančně dostupné bydlení
- Nedostatečná kapacita v MŠ pro děti se zdravotním omezením

2. Senioři

- Nedostatek kapacit pečovatelské služby, především v okrajových částech města a o víkendech a svátcích.
- Nedostatek rezidenčních služeb pro osoby závislé na alkoholových a jiných návykových látkách, psychotiky a osoby bez přístřeší v seniorském věku.
- Chybějící ambulantní služby pro osoby s demencí.
- Nedostatek konkrétních kompenzačních pomůcek k zapůjčení (např. polohovací lůžka,
- invalidní vozíky, schodolezy, rampy do auta).
- Architektonické bariéry, včetně veřejných budov, bariérové vlakové nádraží ve Zlíně.

3. Občané se zdravotním postižením

- Výrazný nedostatek pracovních míst pro osoby se zdravotním znevýhodněním.
- Nedostatek rezidenčních služeb pro osoby s duševním onemocněním.
- Nedostatek rezidenčních služeb pro osoby s mentálním postižením.
- Nedostatečná kapacita odlehčovacích služeb pro osoby se zdravotním postižením.
- Nedostatečná kapacita služby osobní asistence.
- Nedostatečná kapacita v denních stacionářích pro osoby s těžkým kombinovaným (mentálním, tělesným, popř. smyslovým) postižením.
- Absence podporovaného bydlení a podporovaného zaměstnávání.
- Absence sociálních služeb v okrajových částech Zlína.

4. Osoby ohrožené sociálním vyloučením

- Chybí zařízení pro nemocné osoby závislé na alkoholových a nealkoholových látkách, s nízkými příjmy, příp. bez příjmu, v seniorském věku.
- Absence ambulantních a pobytových služeb pro ženy bez přístřeší.
- Chybí aktivizační a motivační programy pro osoby dlouhodobě nezaměstnané.
- Nedostatek následné péče pro závislé osoby.
- Chybí pobytová služba - nadstavba - k azylovému domu - např. sociální rehabilitace pobytová.
- Vysoká nezaměstnanost u této cílové skupiny.

Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicku na období 2013 – 2015 uvádí v kapitole „Silné a slabé stránky ORP Otrokovice v oblasti sociálních služeb“ tyto vybrané problémy:

1. Senioři

- Chybí domov se zvláštním režimem.
- Hlavním problémem je zajištění služeb přes volné dny a svátky, je nutné personální posílení v oblasti terénních a ambulantních služeb tak, aby byl uplatňován individuální přístup.

2. Osoby ohrožené sociálně patologickými jevy

- Hlavním problémem je nedostatek možností pracovního uplatnění těchto osob, nedostatek zařízení k alternativnímu bydlení, jako jsou azylové domy pro ženy a ubytovny pro osoby bez přístřeší.
- Chybí noclehárna pro ženy, denní centrum spojené s hygienickým servisem, kontaktní centrum pro drogově závislé
- Nedostatečnou kapacitu má sociální poradenství pro zadlužené osoby.
- Důležitý je rozvoj terénních programů a zvýšení počtu terénních pracovníků.

3. Rodiny s dětmi

- Chybí především nabídka možností bydlení pro rodiny s dětmi v kombinaci s poskytováním terénní či ambulantní sociální služby.

3.1.4 Zdravotnictví

V řešeném území jsou zdravotnická zařízení soustředěna zejména do Zlína, případně Otrokovic. Obyvatelé okolních obcí za touto specializovanou zdravotní péčí dojíždějí. Základní péče poskytovaná obvodním praktickým lékařem je k dispozici ve větších obcích, obyvatelé Hvozdné, Lípy, Ostraty, Tečovic a Veselá musí za svým praktickým lékařem dojíždět. V případě ordinací dětských lékařů je situace stejná, s výjimkou obce Hvozdná, kde je tato služba k dispozici. Podrobný výčet jednotlivých zdravotnických zařízení je uveden v níže uvedené tabulce.

Nejvýznamnější komplexní a specializovaná zdravotnická zařízení jsou ve Zlíně. Jedná se o Krajskou nemocnici Tomáše Bati a.s. (dále jen KNTB a.s.) a soukromou nemocnici ATLAS, a.s. Ve Zlíně jsou dále dvě zařízení následné ústavní péče - léčebnou pro dlouhodobě nemocné jako součásti KNTB a.s. a hospic občanské společnosti Hvězda. Dále je zde lázeňská léčebna - Lázně Kostelec u Zlína, s.r.o. Nemocniční zařízení města Zlína zajišťují s výjimkou některých druhů superspecializované péče komplexní lůžkovou i ambulantní zdravotní péči v jednotlivých oborech zdravotnictví. Pozitivně v tomto směru lze vnímat zejména přítomnost KNTB a.s., která v rámci Zlínského kraje plní funkci hierarchicky nejvýše postaveného zdravotnického zařízení nemocničního typu.

V Otrokovicích jsou ambulance lékařů soustředěny do Městské polikliniky s.r.o. Mimo městskou polikliniku zde poskytují zdravotní služby další dvě zdravotní střediska - Zdravotní středisko na ulici Objízdná a Zdravotní středisko na ulici třída T. Bati a další praktičtí lékaři i specialisté na území města. Je zde rovněž provozována Zdravotnická záchranná služba, která má výjezdová stanoviště ve Zlíně (2x) a v Otrokovicích (1x).

Tab. 12: Charakteristika zdravotnických zařízení ústavní a lázeňské péče na území města Zlína

Krajská nemocnice T. Bati a.s.	KNTB a.s. je zdravotnické zařízení založené Zlínským kraje, které poskytuje komplexní lůžkovou i ambulantní péči v širokém spektru odborností. KNTB a.s. poskytuje rovněž špičkovou zdravotní péči v rámci svých specializovaných center (Komplexní onkologické centrum, Iktové centrum, Kardiovaskulární centrum, Perinatologické centrum a další). V rámci Zlínského kraje plní KNTB a.s. funkci hierarchicky nejvýše postavené nemocnice. Součástí KNTB a.s. je rovněž Léčebna pro dlouhodobě nemocné, která disponuje počtem 120 lůžek.
Nemocnice Atlas, a.s.	Nemocnice Atlas, a.s. je nestátní zdravotnické zařízení vzniklé z původní závodní nemocnice podniku Svit Zlín. Nemocnice má tři lůžková oddělení - chirurgické, interní a gynekologické - a síť praktických lékařů a ambulantních specialistů v dalších oborech. V rámci poskytované péče je možné vyzdvihnout zejména oblast chirurgie rakoviny prsu, v rámci které nemocnice zajišťuje rovněž mamografickou prevenci.
Hospic Hvězda	Hospic Hvězda jako nestátní zdravotnické zařízení poskytuje paliativní péči pro klienty postižené závažnou nevyléčitelnou nemocí. Celková kapacita hospice je 14 lůžek v bezbariérových jednolůžkových a dvoulůžkových pokojích. V rámci aktivit hospice je klientům nabízena řada sociálních a jiných služeb.
Lázně Kostelec u Zlína, spol. s.r.o.	Lázně v Kostelci u Zlína, založené již v polovině 18. století, poskytují lázeňskou péči zaměřenou na nemoci pohybového ústrojí a kožní onemocnění. Lázně jsou součástí širšího komplexu, který zahrnuje rovněž hotel s 82 dvoulůžkovými pokoji a konferenčním sálem, golfové hřiště a sportovní areál.

Na území města Zlína jsou dále zastoupeny ordinace širokého spektra odborností, přičemž nejvyšší počet ambulantních specialistů je zařazen do oboru oftalmologie. Právě v tomto oboru je možné Zlín považovat jako místo s nadregionální působností v rámci nabídky zdravotnických služeb. Špičková pracoviště oboru oftalmologie ve Zlíně zahrnují, vedle očního oddělení KNTB a.s., rovněž GEMINI oční centrum a.s. a Zlínské oční centrum, s.r.o. Z dalších ambulantních zařízení nacházejících se na území města Zlína je pak možné vyzdvihnout činnost Kliniky reprodukční medicíny a gynekologie, která poskytuje péči v oboru asistované reprodukce prostřednictvím IVF centra s 12 lůžky denního stacionáře.

Přednemocniční neodkladná péče na území města Zlína je zajišťována Zdravotnickou záchrannou službou Zlínského kraje (dále jen ZZS ZK) jako příspěvkovou organizací Zlínského kraje. Přímo ve městě Zlíně se nachází Krajské operační středisko ZZS ZK a dvě výjezdová stanoviště. Pohotovostní služba pro děti a dospělé, stejně jako zubní pohotovostní služba je zajištěna v KNTB a.s.

Ze Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020 vyplývají hlavní problémy či příležitosti rozvoje zdravotnictví města Zlína, které byly shrnuty takto:

- Existuje riziko týkající se personálního zajištění některých odborností ve zdravotnictví a současně je zřejmá nepříznivá věková struktura zejména praktických lékařů pro dospělé, respektive pro děti a dorost.
- Rozvoj zdravotnických služeb ve městě Zlíně může být dále podpořen investičními projekty primárně v KNTB a.s. a to v kontextu realizace vypracovaného generelu plánované podoby areálu nemocnice. Za klíčové v tomto ohledu lze považovat projekty výstavby Centrální budovy interních oborů respektive monobloku urgentního příjmu.
- Trendem fungování ZZS ZK je postupný přechod na ekonomicky méně nákladný rendez-vous systém spojený s nižšími požadavky na přítomnost lékaře při převozu pacientů.
- KNTB a.s. se dlouhodobě potýká s výrazně záporným hospodářským výsledkem, což může vést k omezení rozvoje zdravotnictví.

Výše uvedené problémy rozvoje zdravotnictví jsou převážně mimo působnost měst Zlín a Otrokovice a dalších obcí, neboť se jedná o krajská nebo soukromá zařízení. Možnosti ovlivnění současného stavu jsou spíše omezené.

3.1.5 Školství

V území řešeném v IPRÚ se vyskytují školy všech stupňů, od mateřských škol až po vysoké školy.

3.1.5.1 Mateřské školy

V řešeném území se nachází celkem 38 mateřských škol s celkovou kapacitou 3 884 míst. S výjimkou obce Ostrata se mateřská škola nachází v každé obci, většina z nich je samozřejmě lokalizována v centrech řešeného území, městech Zlín a Otrokovice.

Sít mateřských škol je podle Rejstříku škol a školských zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen Rejstřík MŠMT) tvořena ve městě Zlín celkem 27 zařízeními, přičemž celkem 22 z nich je příspěvkovými organizacemi statutárního města Zlína. Rejstřík škol a školských zařízení dále eviduje na území města Zlína dvě soukromé mateřské školy (jednu církevní mateřskou školu, jednu mateřskou školu při UTB) a mateřskou školu zaměřenou na předškolní vzdělávání zrakově postižených dětí. Další soukromá

zařízení pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku působící v řešeném území nemají statut mateřské školy (v současné době je na území města Zlína aktivních 7 takových subjektů, v Otrokovicích působí MŠ Oskárek, jejímž zřizovatelem je spol. LAPP KABEL.

Město Otrokovice je dle Rejstříku MŠMT zřizovatelem jedné mateřské školy se sedmi pracovišti s celkovou kapacitou 674 míst.

Tab. 13: Počty mateřských škol v řešeném území a jejich kapacita

Obec	Počet MŠ	Kapacita
Březnice	1	45
Fryšták	1	156
Hvozdná	1	56
Lípa	1	45
Lukov	1	60
Ostrata	0	0
Otrokovice	1 (7 pracovišť)	674
Tečovice	1	56
Veselá	1	28
Zlín	29	2680
Želechovice nad Dřevnicí	1	84
Území celkem	38	3 884

Zdroj: MŠMT - Rejstřík škol a školských zařízení, 2014

U mateřských školek je také evidována potřeba na vhodnou obnovu a modernizaci zahrad náležející k těmto školkám. Revitalizace zahrad napomůže vyřešit stávající nedostatky a současně vytvoří kvalitnější prostor pro rozvoj dětí a environmentální výchovu.

Celostátním trendem je snižování věku dětí umísťovaných do mateřských škol z důvodu zájmu matek (rodičů) vrátit se dříve do zaměstnání. Tento jev místy vytváří tlak na kapacitu mateřských škol a s tím související obtížnost umístit dítě do školy ve vyhovující lokalitě. Jednou z možností je zvyšování kapacity mateřských školek vhodnou úpravou objektů, další možností je podpora firemních mateřských škol. Je však nutno upozornit na omezenou časovou působnost tohoto jevu.

3.1.5.2 Základní školy

V řešeném území se nachází celkem 28 základních škol o celkové kapacitě 12 264 míst. Lokalizace základních škol koresponduje s lokalizací škol mateřských, s výjimkou obce Lípa, kde ZŠ není. V obci Ostrata není ZŠ ani MŠ.

Tab. 14: Počty základních škol v řešeném území a jejich kapacita

Obec	Počet ZŠ	Kapacita
Březnice	1	50
Fryšták	1	430
Hvozdná	1	90
Lípa	0	56
Lukov	1	130
Ostrata	0	-

Obec	Počet ZŠ	Kapacita
Otrokovice	4	2278
Tečovice	1	100
Veselá	1	40
Zlín	17	8590
Želechovice nad Dřevnicí	1	500
Území celkem	28	12264

Zdroj: MŠMT - Rejstřík škol a školských zařízení, 2014

Sít základních škol je podle Rejstříku škol a školských zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen Rejstřík MŠMT) tvořena ve městě Zlín celkem 17 zařízeními, přičemž celkem 13 z nich je příspěvkovými organizacemi statutárního města Zlína. Rejstřík MŠMT dále eviduje na území města Zlína jednu církevní základní školu a tři školy zřizované Zlínským krajem.

Město Otrokovice je dle Rejstříku MŠMT zřizovatelem tří základních škol ve městě, zřizovatelem ZŠ praktické a ZŠ speciální na ul. Komenského je Zlínský kraj. Ačkoliv se základní školy nenachází ve dvou obcích řešeného území, infrastruktura základního vzdělání v území je z hlediska dopravní dostupnosti dostatečná.

Velmi důležitá je podpora technického vzdělávání na školách a investice do vybavenosti jejich odborných učeben, dílen, apod. Aktuálním problémem je vysloužilý materiál a vybavení ve školách, např. dřevodílny a kovodílny, který nebyl v posledních letech obnovován, neboť se od této orientace vzdělávání upouštělo.

Od 1.9.2013 je proto ve Zlínském kraji realizován projekt zaměřený na rozvoj a zkvalitnění vzdělávání v přírodovědné a technické oblasti na vybraných středních a základních školách, a to spoluprací škol, metodickou podporou pedagogů i cílenými investicemi do technického vybavení a zařízení. Cílem je také zvýšení zájmu o studium těchto oborů a zvýšení manuální zručnosti žáků ZŠ.

V rámci spolupráce vybraných SŠ a ZŠ budou (v souladu se ŠVP partnerských SŠ a s nimi spolupracujících ZŠ) realizovány nové volnočasové aktivity pro žáky SŠ a ZŠ; další spolupráce bude probíhat formou sdílení odborných učeben, laboratoří, dílen a středisek praktického vyučování pro účely pravidelné povinné výuky žáků ZŠ. Současně proběhne modernizace a technické dovybavení těchto prostor.

3.1.5.3 Střední a vyšší odborné školy

Střední školství je v řešeném území koncentrováno výhradně na území měst Zlín a Otrokovice. Na území města Zlín se podle Rejstříku škol a školských zařízení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy nachází 12 středních a 5 vyšších odborných škol, v Otrokovicích jsou to dvě střední školy. V jedné z uvedených 12 škol ve Zlíně, na ul. Lazy (zřizovatelem je Zlínský kraj), je zároveň Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola.

Celková kapacita středních škol v řešeném území je 7 995 míst, z toho 6 560 ve Zlíně a 1 435 v Otrokovicích. Kapacita vyšších odborných škol je 3 140 míst. Seznam středních a vyšších odborných škol je uveden v následující tabulce:

Tab. 15: Střední a vyšší odborné školy ve městech Zlín a Otrokovice

Název	Kapacita	Obec
Gymnázium Zlín - Lesní čtvrť	960	Zlín
Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky	SŠ 760	Zlín
	VOŠ 1200	
Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická	SŠ 600	Zlín
	VOŠ 700	
Střední průmyslová škola Zlín	1200	Zlín
Střední škola pedagogická a sociální Zlín, s.r.o.	300	Zlín
Střední škola hotelová Zlín, s.r.o.	350	Zlín
Střední škola gastronomie a obchodu Zlín	600	Zlín
Střední škola obchodně technická s.r.o.	700	Zlín
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická	SŠ 240	Zlín
	VOŠ 270	Zlín
Dětský domov, Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola	10	
Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín	SŠ 600	Zlín
	VOŠ 700	
Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Zlín	SŠ 240	Zlín
	VOŠ 270	
Zlínská soukromá vyšší odborná škola umění, o.p.s.	90	Zlín
Gymnázium Otrokovice	435	Otrokovice
Střední průmyslová škola polytechnická – Centrum odborné přípravy Zlín	1110	Zlín
Střední průmyslová škola Otrokovice	1000	Otrokovice

Zdroj: MŠMT - Rejstřík škol a školských zařízení, 2014

Velmi důležitá je podpora technického vzdělávání na školách a investice do vybavenosti jejich odborných učeben, dílen, apod. Více viz předchozí kapitola Základní školy.

3.1.5.4 Vysoké školy

Klíčovou institucí vysokého školství ve městě Zlíně je Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, založená v roce 2001 v návaznosti na předchozí činnost Fakulty technologické Vysokého učení technického v Brně, která ve městě Zlíně působila již od roku 1969. V současné době má Univerzita 6 fakult a počtem asi 12 600 studentů se univerzita řadí ke středně velkým univerzitám v ČR.

Zaměření studijních programů má významný potenciál pro další rozvoj města, v úzké interakci k firemnímu prostředí. Řada studijních programů je realizována v anglickém jazyce.

Nejvyšší počet studentů připadá na tyto studijní programy:

- technické vědy a nauky na Fakultě technologické
- technické vědy a nauky na Fakultě aplikované informatiky
- ekonomie
- pedagogika, učitelství a sociální péče
- vědy a nauky o kultuře a umění

Samostatnou součástí Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně je Univerzitní institut, jehož úkolem je podpora výzkumu, vývoje a inovací s důrazem na aplikovaný výzkum a spolupráci s firmami. Institut provozuje Vědeckotechnický park, poskytuje expertní služby v oblasti vědy, vývoje a inovací (např. kontakt s lidskými zdroji ve vědě a výzkumu, příprava projektů a další). Institut nabízí komerčním subjektům možnost realizovat výzkumné aktivity v prostorách Vědeckotechnického parku.

Více informací je uvedeno v kapitole *Inovační prostředí*.

3.1.6 Vybavenost obcí

V rámci dotazníkového šetření na obcích prováděného v rámci projektu byly také zjišťovány problémy a nedostatky v oblasti vybavenosti obcí a s tím související jevy. Z tohoto šetření vyplývá několik základních skutečností a problémů:

- nevyhovující stav řady objektů – řada objektů (budov) v majetku obcí je v nevhodném stavu a vyžaduje rekonstrukci, případně úpravu využití. Některé objekty nejsou v majetku obcí, ale obce mají zájem na jejich využití, aby se omezilo jejich dalšímu chátrání.
- nevyhovující stav sportovišť – trendem je posilování multifunkčnosti sportovišť a jejich využití nejen pro sportovní, ale případně i společenské účely, přičemž řada sportovních areálů tomuto požadavku nevyhovuje.
- drobné kulturní památky – vyžadující obnovu
- nevyhovující stav některých veřejných prostranství – návsi, náměstí, rekreační plochy ...

Konkrétně je možno zmínit tyto problémy, je však třeba upozornit, že se nejedná o vyčerpávající výčet.

Tab. 16: Vybrané identifikované problémy z hlediska vybavenosti obcí (mimo Zlín a Otrokovice)

Obec	Problémy	Význam
Březnice	Nevyhovující stav bývalého obecního úřadu	3
	Nevyhovující stav tribuny na sportovním hřišti	1
Fryšták	Dům č.p. 16 – chátrající objekt, město by chtělo zbourat, ale památkáři odmítají. Možnost výstavby kulturního centra – strategické místo ve městě.	2
Lípa	Nevyhovující stav požární zbrojnice	2
	Nevyhovující stav sokolovny	3
Lukov	Nevyhovující stav sportovního areálu	2
	Neuspokojivý stav koupaliště Bělovodský rybník	2
Ostrata	Ne zcela vyhovující stav obecního úřadu	2
Tečovice	Kulturní sál a hostinec v havarijním stavu	3
Veselá	V obci chybí multifunkční hřiště.	3
	Obci chybí návěs.	2
Želechovice nad Dřevnicí	Nevhodný stav obecního úřadu, vlhkost	3
	Nedostatečně využívaná budova MŠ	3
	Nevyhovující stav objektu hasičská zbrojnice Paseky	3
	Zastaralý stav fotbalového hřiště	2
	Chátrající pomník obětem světových válek	2

Pozn.: Význam 1- nízký, 2 – střední, 3 – vysoký – význam je určen na základě pohledu vedení obcí

Zdroj: Dotazníkové šetření

Obdobné problémy jsou zmiňovány také ve Zlíně a Otrokovicích, kdy je zde evidována řada požadavků na obnovu veřejných prostranství a objektů v majetku těchto měst.

3.1.7 Dílčí SWOT analýza

		Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ ÚZEMÍ		<ul style="list-style-type: none"> Dlouhodobě kladné hodnoty indexu migračního salda v zázemí měst Zlín a Otrokovice (proces suburbanizace) Podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním je ve sledovaném území v průměru vyšší než ve Zlínském kraji. Největší podíl nově postavených bytů v obcích Hvozdná, Lípa, Ostrata a Veselá Široké spektrum poskytovaných sociálních a navazujících služeb pro většinu cílových skupin včetně významného podílu terénních a ambulantních sociálních služeb a fungující komunitní plánování rozvoje sociálních služeb. Komplexní, dostupná a kvalitní zdravotní péče ve městě Zlín (dobře dostupná pro všechny obce řešeného území), včetně zdravotnické záchranné služby. Existence lázeňského zařízení - Lázně Kostelec jsou významné pro oblast zdravotnictví i cestovního ruchu. Komplexní nabídka vzdělávání všech stupňů a forem. S výjimkou obcí Ostrata a Lípa je základní škola ve všech obcích zájmového území. Univerzita T. Bati (UTB) jako významný aktér rozvoje města Zlína, rostoucí počet studentů, potenciál rozvoje UTB. 	<ul style="list-style-type: none"> Postupný úbytek počtu obyvatel měst Otrokovice a Zlín. Dlouhodobě záporný index migračního salda - zásadní faktor populačních ztrát měst Zlín a Otrokovice, stěhování mladých vzdělaných obyvatel z regionu. Proces celkového stárnutí obyvatelstva. Nedostatek finančně dostupných malometrážních bytů pro seniory a startovacích bytů pro mladé rodiny. Nedostatek bytů pro osoby s duševním nebo mentálním onemocněním, osoby se zdravotním postižením, osoby bez přístřeší v seniorském věku a osoby ohrožené sociálně patologickými jevy. Nedostatečná nabídka nových ploch pro bydlení. Absence některých sociálních služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby ohrožené sociálním vyloučením. Složitá uplatnitelnost osob se zdravotním postižením a osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce. Vysoká nezaměstnanost osob ohrožených sociálním vyloučením. Nedostatečná vybavenost středních a vysokých škol pro technické vzdělávání. Možnosti měst ovlivnit další rozvoj zdravotnictví na svém území jsou spíše omezené. Nedostatečně využívané objekty v obcích, nevyhovující stav řady objektů – potřeba rekonstrukce a modernizace. Nevyhovující stav některých sportovišť a veřejných prostranství.
	VNĚJŠÍ FAKTORY		<p>Příležitosti (Opportunities)</p> <ul style="list-style-type: none"> Zvyšování atraktivity měst Zlín a Otrokovice – nabídka pracovních příležitostí i bydlení. Rozšiřování nabídky vzdělávacích aktivit pro děti i dospělé (celoživotní vzdělávání).

<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj a zkvalitnění vzdělávání na středních a základních školách, zejména v přírodovědné a technické oblasti • Další rozšiřování Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně • Rozvoj zdravotnických služeb ve Zlíně může být dále podpořen investičními projekty (primárně v KNTB a.s.) - v kontextu realizace vypracovaného generelu plánované podoby areálu nemocnice. • Rozšíření kapacit některých druhů sociálních služeb • Možnosti čerpání podpor z fondů EU – vzdělání, zdravotnictví a sociální služby. • Využití stávajících budov v majetku měst a obcí pro sociální bydlení (startovací byty, byty pro seniory) • Multifunkční využití sportovních zařízení. • Revitalizace veřejných prostranství. 	<p>zajištění některých zdravotnických odborností, nepříznivá věková struktura zejména praktických lékařů pro dospělé a pro děti a dorost (souvisí s obecným trendem v ČR).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nejasný a často se měnící systém financování sociálních služeb ze strany státu (např. systém přidělování dotací na provoz sociálních služeb, pravidla pro poskytnutí příspěvku na péči). • Možné problémy týkající se personálního zajištění některých odborností, nepříznivá věková struktura zejména praktických lékařů pro dospělé a pro děti a dorost. • Zadlužování KNTB a.s. díky záporným hospodářským výsledkům a s tím spojené omezení rozvoje zdravotní péče v regionu.
--	--

3.2 TEMATICKÁ OBLAST 2: EKONOMICKÝ ROZVOJ A TRH PRÁCE

3.2.1 Ekonomika, trh práce a zaměstnanost

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo tvoří hlavní zdroj pracovní síly v území, která je potřeba pro zajištění jeho funkcí a rozvoje. V rámci zájmového území tvoří ekonomicky aktivní obyvatelstvo téměř polovinu obyvatel tohoto území (49,6 % v území jako celku), což je mírně nad republikovým průměrem, který je 48,7 %. Nadprůměrný podíl ekonomicky aktivních obyvatel (nad 50 %) je v obcích Březnice, Ostratě, Veselá a Zlíně, nejhůře je na tom v této oblasti obec Lukov s podílem 46,4 % ekonomicky aktivních obyvatel.

Tab. 17: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v jednotlivých obcích

Obec	Počet obyvatel	Ekonomicky aktivní	
		Počet	Podíl (%)
Březnice	1202	621	51,7
Fryšták	3 693	1 771	48,0
Hvozdná	1 187	572	48,2
Lípa	746	367	49,2
Lukov	1742	809	46,4
Ostrata	381	201	52,8
Otrokovice	18 343	9 159	49,9
Tečovice	1 287	632	49,1
Veselá	816	406	50,8
Zlín	75 278	37 639	50,0
Želechovice n. Dřevnicí	1 911	949	49,7
Celkem obce IPRÚ Zlín	106 586	53 126	49,6

Zdroj dat: ČSÚ, SLDB, 2011

V oblasti nezaměstnanosti hraje poměrně významnou roli dojíždka do zaměstnání, proto je vhodnější tuto oblast hodnotit ve větším území. Níže v tabulce je uveden vývoj nezaměstnanosti na úrovni okresu Zlín v porovnání s ČR a se Zlínským krajem. Z tabulky je patrný vývoj kopírující situaci v okrese Zlín se situací v rámci celé republiky, kdy do roku 2008 měla nezaměstnanost klesající tendenci. Tento trend se změnil v souvislosti s celosvětovou ekonomickou a finanční krizí, kdy míra nezaměstnanosti se v roce 2009 výrazně zvýšila. Od té doby se situace víceméně stabilizována.

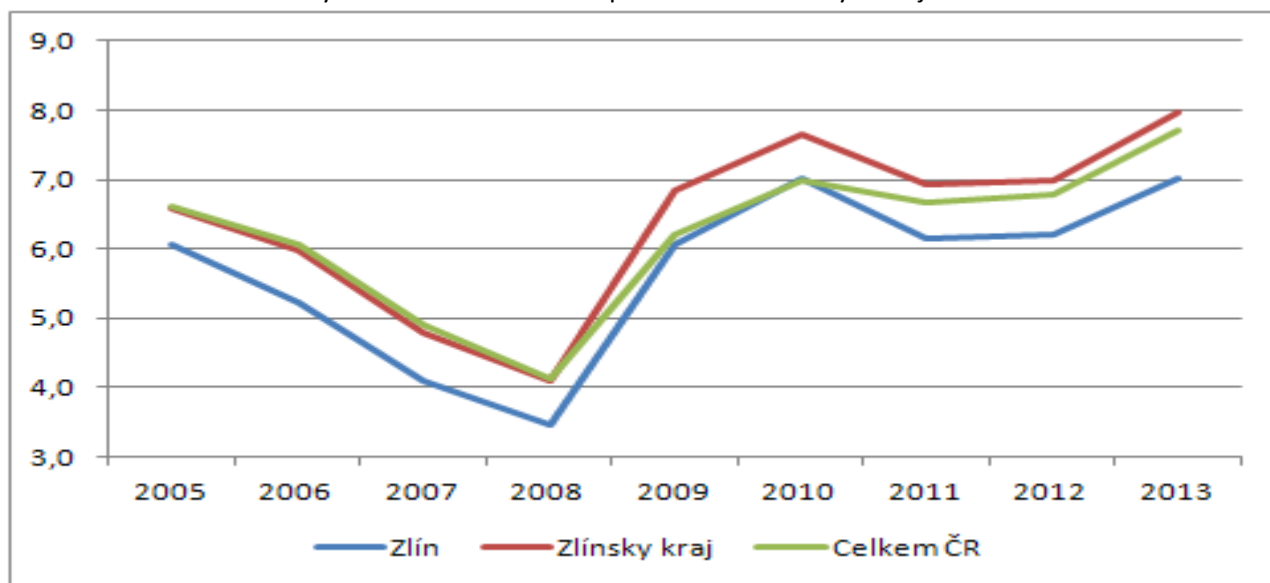
Pozitivní skutečností je, že při porovnání okresu Zlín s celou republikou je nezaměstnanost dlouhodobě (s výjimkou roku 2010) mírně nižší, než je průměr za celou ČR.

Tab. 18: Podíl nezaměstnaných osob v okrese Zlín a porovnání se Zlínským krajem a ČR

Území	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zlín	6,1	5,2	4,1	3,5	6,1	7,0	6,2	6,2	7,0
Zlínský kraj	6,6	6,0	4,8	4,1	6,8	7,6	6,9	7,0	8,0
Celkem ČR	6,6	6,1	4,9	4,1	6,2	7,0	6,7	6,8	7,7

Zdroj dat: ČSÚ Pozn.: Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15-64 let k obyvatelstvu ve stejném věku (v %)

Obr. 4: Podíl nezaměstnaných osob v okrese Zlín a porovnání se Zlínským krajem a ČR

Zdroj dat: ČSÚ

Z hlediska vzdělanostní struktury uchazečů o zaměstnání připadal dle informací ze Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020 (rok 2012, na základě dat z úřadu práce) nejvyšší počet uchazečů o práci na osoby se středním odborným vzděláním s výučním listem, respektive s úplným středním odborným vzděláním s maturitou. Současně bylo potvrzeno, že osoby s nižším dosaženým vzděláním mají vyšší pravděpodobnost být nezaměstnaným, než osoby s vyšším dosaženým vzděláním. Současně se objevuje nový trend, a to zvyšujícího se podíl uchazečů o zaměstnání s vysokoškolským vzděláním.

Mezi studijní obory s nejvyšším počtem absolventů evidovaných jako uchazeči o zaměstnání byly uváděny ekonomika a management, automechanik, kuchař-číšník, ekonomika a management a gymnázium.

Naopak z hlediska struktury volných pracovních míst byl na území okresu Zlín nejvyšší počet volných pracovních míst identifikován v rámci skupiny „řemeslníci a opraváři“. Aktuálním jevem ve zlínské aglomeraci je skutečnost, že podnikatelské subjekty mají problém získat a udržet kvalifikované pracovníky z technických oborů, kdy chybí zejména strojní operátoři, obsluha CNC strojů, svářeči a další. Situace je částečně řešena najímáním cizinců. V tomto kontextu je celkově patrný nesoulad nabídky a poptávky na trhu práce.

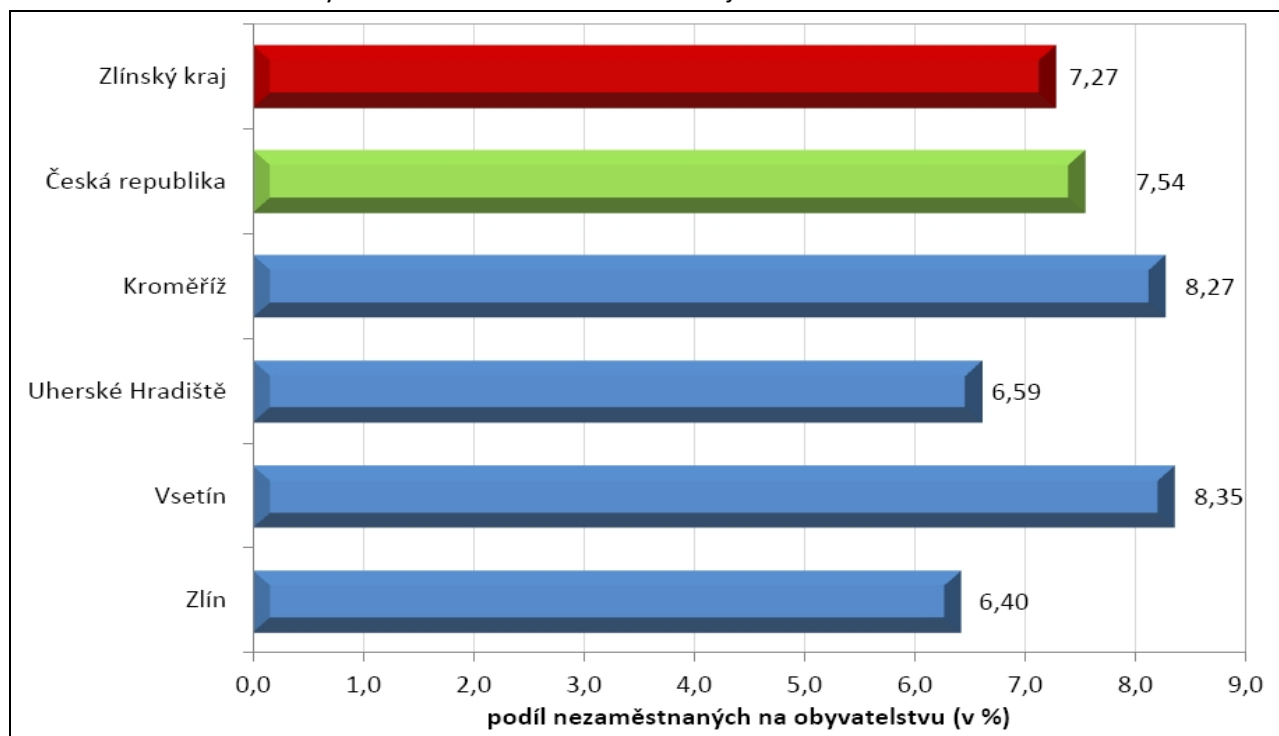
Další významnou specifickou skupinou nezaměstnaných na trhu práce jsou osoby se zdravotním postižením, jejichž podíl na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání ve Zlíně činil na přelomu let 2011-2012 14 %.

3.2.1.1 Nezaměstnanost – aktuální data

Od ledna 2013 došlo ke změně metodiky výpočtu nezaměstnanosti. Novým ukazatelem je „Podíl nezaměstnaných osob“, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Podíl nezaměstnaných osob ve Zlínském kraji dosáhl k 31.5.2014 hodnoty 7,3 %. V okrese Zlín je k tomuto datu nezaměstnanost nižší (6,4%), a to i ve srovnání se stavem v celé ČR, viz následující graf.

Obr. 5: Podíl nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje a ČR k 31.5.2014

Zdroj: Úřad práce ČR, krajská pobočka ve Zlíně, Měsíční statistická zpráva k 31.5. 2014

Podíl nezaměstnaných osob v jednotlivých obcích řešeného území je uveden v následující tabulce. Nejvyšší podíl nezaměstnaných mají město Otrokovice (7,0 %) a Ostrata (6,5%), nejméně obec Lukov (4,8%). Nezaměstnanost ve Zlíně dosahuje aktuálně hodnot 6,4 %.

Tab. 19: Nezaměstnanost v obcích IPRÚ Zlín k 31.5.2014

Obec	ORP	Evidovaní uchazeči	Podíl nezaměstnaných v %
Březnice	Zlín	52	6,10
Fryšták	Zlín	144	5,59
Hvozdná	Zlín	45	5,46
Lípa	Zlín	34	6,20
Lukov	Zlín	56	4,80
Ostrata	Zlín	18	6,52
Otrokovice	Otrokovice	889	7,00
Tečovice	Zlín	51	5,53
Veselá	Vizovice	34	5,84
Zlín	Zlín	3 313	6,42
Želechovice n.Dřevnicí	Zlín	73	5,28

Zdroj: Úřad práce ČR, krajská pobočka ve Zlíně, data k 31. 5. 2014

Ve Zlínském kraji bylo k 31.5.2014 evidováno celkem 2 384 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 12,4 uchazeče, z toho nejvíce v okrese Kroměříž (18,1), nejméně v okrese Zlín (9,9).

Tab. 20: Nezaměstnanost v okresech Zlínského kraje k 31.5. 2014

Údaje k 31.5. 2014	Kroměříž	Uherské Hradiště	Vsetín	Zlín	Zlínský kraj
Uchazeči ke konci sledovaného měsíce	6246	6532	8282	8514	29574
- z toho ženy	2982	3354	3843	4353	14532
Uchazeči dosažitelní	5965	6377	8134	8277	28753
- z toho ženy	2850	3264	3766	4218	14098
Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu	8,27	6,59	8,35	6,40	7,27
- z toho ženy	8,01	6,87	7,86	6,61	7,23
Nově zaevidovaní uchazeči o zaměstnání	423	509	595	677	2204
Vyřazení uchazeči o zaměstnání	826	943	1160	1259	4188
Počet volných pracovních míst	346	666	513	853	2384
Počet uchazečů na jedno volné místo	18,1	9,8	16,1	9,9	12,4

Zdroj: Úřad práce ČR, krajská pobočka ve Zlíně

3.2.1.2 Dojíždka za prací

Zajímavé jsou také statistiky týkající se dojíždky do zaměstnání. Zlín je v rámci Zlínského kraje přirozeným centrem dojíždky za prací, stejně jako centrem dalších služeb. V rámci daného území byla na základě dat ze Sčítání lidí, domů a bytů provedena analýza hodnotící dojíždku do zaměstnání v rámci daného území. Tabulka potvrzuje, jak velký význam má město Zlín a také Otrokovice z hlediska nabídky pracovních příležitostí v daném území. S výjimkou obce Veselá dojíždí za prací do Zlína nebo Otrokovic více než 60 % obyvatel jednotlivých obcí v řešeném území. (Pozn.: U Zlína je uveden údaj pouze pro město Otrokovice).

Tab. 21: Podíl osob vyjíždějících v rámci daných obcí do Zlína nebo Otrokovic

Obec	Vyjíždějící celkem	Podíl zaměstnaných osob vyjíždějících do zaměstnání ve Zlíně nebo Otrokovících (%)
Březnice	283	80,3
Fryšták	934	72,7
Hvozdná	291	66,2
Lípa	180	65,3
Lukov	449	66,2
Ostrata	79	60,0
Otrokovice	2 622	65,5
Tečovice	405	83,7
Veselá	209	53,4
Zlín	6 219	29,5
Želechovice n. D.	415	61,9

Zdroj dat: SLDB, 2011

Pozn.: Údaje vycházejí z počtu ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždějících za prací mimo obec, jedná se tedy o podíl z celkového počtu ekonomicky aktivních obyvatel vyjíždějících za prací mimo obec.

Co se týče samotného města Zlín, tak v rámci SLDB byly zjišťovány také významné proudy vyjíždky za prací z města do okolních obcí, jak v rámci okresu, tak v rámci krajů nebo ČR. Tyto údaje jsou shrnuty v následující tabulce.

Z tabulky je patrné, že nejvíce lidí z města Zlín vyjíždí za prací v rámci okresu (62 %) a konkrétně nejvíce do Otrokovic (29 %). Mezi další hlavní cíle vyjížděky za prací patří Praha, Slušovice, Napajedla, Fryšták, Brno a Vizovice.

Tab. 22: Počty osob vyjíždějících za prací ze Zlína

Obec vyjížděky, obec dojížděky	Zaměstnané osoby vyjíždějící do zaměstnání								
	celkem	z toho ženy	v tom ve věku						
			15 - 24	25 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 a více	nezjištěno
Zlín	4 477	1 521	242	708	1 561	1 026	765	173	2
vyjíždí v rámci okresu	2 776	933	135	317	942	688	568	126	-
vyjíždí do jiných okresů kraje	631	201	28	105	231	159	85	22	1
vyjíždí do jiných krajů	759	243	58	211	256	130	82	21	1
vyjíždí mimo ČR	311	144	21	75	132	49	30	4	-
Obec dojížděky:									
Otrokovice	1 320	381	67	145	449	316	274	69	-
Praha	282	115	20	94	93	41	29	4	1
Slušovice	203	82	9	31	83	48	21	11	-
Napajedla	176	59	10	21	66	36	34	9	-
Fryšták	155	51	10	10	43	48	37	7	-
Brno	154	44	18	49	49	23	14	1	-
Vizovice	146	70	3	14	61	37	29	2	-
Tečovice	113	36	4	15	40	26	24	4	-
Holešov	110	34	3	20	37	28	18	4	-
Uherské Hradiště	102	29	4	21	39	26	9	3	-
Kroměříž	85	33	6	12	31	18	16	2	-
Olomouc	57	15	4	18	16	12	7	-	-

Zdroj dat: SLDB, 2011

3.2.2 Ekonomické subjekty

Města Zlín a Otrokovice jsou přirozenými místy koncentrace pracovních míst v rámci větších ekonomických subjektů zlínské aglomerace. Struktura pracovních míst je u obou měst odlišná, když pracovní místa v průmyslu mají výrazně vyšší roli v případě města Otrokovice, zatímco v případě města Zlín je struktura pracovních míst více různorodá s převažujícím zastoupením sektoru služeb.

Mezi hlavní průmyslovou orientaci průmyslu v daném území patří gumárenský, plastikářský, chemický a obuvnický průmysl, stavebnictví a ochrana životního prostředí. Budoucí potenciál je možné dále spatřovat zejména v odvětvích výpočetní techniky a případně ve vybraných odvětvích kreativního průmyslu (design, film) v návaznosti na aktivity zlínských škol včetně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Rozvojové perspektivy obuvnického průmyslu jsou hodnoceny jako nejasné.

Přehled nejvýznamnějších zaměstnavatelů je uveden v následující tabulce. Kromě soukromých subjektů (Continental Barum s.r.o., Mitas a.s., ContiTrade Services s.r.o. a Tajmac-ZPS, a.s., BC LOGISTICS s.r.o., PSG a.s., PSG-International a.s., Schätzle shoes CZ, s.r.o., TOMATEX Otrokovice, a.s.) zde mají roli i subjekty veřejné, především Krajská nemocnice T. Bati ve Zlíně, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně a statutární město

Zlín. Tyto společnosti nabízí pracovní příležitosti přes 6 tis. osobám. Největším zaměstnavatelem je koncern Continental. Společnost Continental Barum s.r.o. v roce 2012 zaměstnávala 3 552 zaměstnanců.

Tab. 23: Největší zaměstnavatelé v území

Zaměstnavatel	Sídlo	Převažující činnost	Počet zaměstnanců
Continental Barum s.r.o.	Otrokovice	Výroba pryžových plášťů a duší; protektorování pneumatik	3 000 - 3 999
Krajská nemocnice T. Bati	Zlín	Ústavní zdravotní péče	2 500 - 2 999
Univerzita Tomáše Bati	Zlín	Terciární vzdělávání	1 000 - 1 499
Mitas a.s.	Zlín	Výroba pryžových výrobků	1 000 - 1 499
ContiTrade Services s.r.o.	Otrokovice	Výroba ostatních pryžových výrobků, skladování, úprava odpadů.	500 - 999
Statutární město Zlín	Zlín	Všeobecné činnosti veřejné správy	500 - 999
Tajmac-ZPS, a.s.	Zlín	Výroba ostatních obráběcích strojů	500 - 999

Zdroj dat: Integrovaný strategický rozvojový plán Otrokovice 2014-2023, Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 + ověření v Registru ekonomických subjektů (RES)

Z pohledu velikosti podniků převažují samostatně výdělečně činné osoby (bez zaměstnanců) a mikropodniky do 9 zaměstnanců. Výrazný podíl je také malých podniků, které jsou v době hospodářské krize nejstabilnější, protože dokážou pružně reagovat na změny na trhu práce. Výrazný podíl na zaměstnanosti mají velké podniky s více než 250 zaměstnanci, které sídlí především ve Zlíně a Otrokovicích.

Tab. 24: Ekonomicky aktivní subjekty podle počtu zaměstnanců v jednotlivých obcích

Obec	Počet ekonomických subjektů podle počtu zaměstnanců					
	0	1-9	10-49	50-249	nad 250	nezjištěno
Březnice	108	30	4	2	0	157
Fryšták	349	82	28	2	0	598
Hvozdná	125	15	4	1	0	159
Lípa	76	25	7	2	1	119
Lukov	142	32	5	2	0	290
Ostrata	41	5	0	0	0	55
Otrokovice	1151	294	82	35	8	2477
Tečovice	122	27	15	3	1	200
Veselá	85	16	2	1	0	113
Zlín	6897	2062	416	120	22	14352
Želechovice n.Dřevnicí	212	45	15	0	0	323
Celkem za IPRÚ Zlín	9 308	2 633	578	168	32	18 843

Zdroj: Registr ekonomických subjektů, k 31. 12. 2012

3.2.3 Inovační prostředí

Věda, výzkum a inovace se v rámci řešeného území koncentruje do města Zlín, ve kterém sídlí instituce zabývající se vědeckovýzkumnou činností. Obyvatelé z okolních obcí v nich mohou pracovat jako zaměstnanci a studovat zde (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně), firmy budou využívat jejich služeb.

Inovace představují důležitý prvek konceptu konkurenceschopnosti území, který je vnímán jako základní faktor úspěšnosti území. K hodnocení inovačního prostředí na úrovni měst a obcí ČR existuje minimum statistických informací. Následující informace vycházejí z Analýzy inovačního potenciálu Zlínského kraje, který byla pracována Technologickým inovačním centrem s.r.o. a jehož hlavní výstupy pro město Zlín byly zapracovány do analytické části Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020. Problematikou se dále zabývá Krajská příloha k národní RIS 3 za Zlínský kraj. Ta potvrzuje a aktualizuje informace uvedené v Analýze inovačního potenciálu Zlínského kraje.

Z údajů zde uvedených vyplývá, že:

- V mezikrajském srovnání vykazuje Zlínský kraj dobré postavení vzhledem k počtu pracovišť výzkumu a vývoje a pozitivně lze hodnotit i dynamické ukazatele změny počtu těchto pracovišť. Mírně lepší hodnoty dosahuje Zlínský kraj v hodnocení podnikatelské části výzkumu a vývoje.
- Z hlediska čerpání finančních prostředků z programů Potenciál a Inovace Operačního programu Podnikání a inovace, tj. nejvíce relevantních dotačních schémat týkajících se podpory inovací v České republice, při vzájemném porovnání moravských okresů vyplývá, že:
  - Okres Zlín vykazuje velmi vysoké relativní hodnoty výše finanční podpory ze dvou hodnocených dotačních programů v přepočtu na 1 obyvatele území.
  - Z absolutního hlediska je výše finanční alokace v okrese Zlín druhá nejvyšší ze všech moravských okresů a to hned za okresem Brno-město.
  - Nejvyšší podíl finanční alokace v okrese Zlín připadal na projekty v odvětvích výroby plastů a pryže na jedné straně (31 % finanční alokace) a v odvětví kovovýroby na straně druhé (28 % finanční alokace). Z dalších odvětví pak vykazují ve srovnání se zbývajícími okresy nadprůměrné hodnoty rovněž papírenský průmysl a programování.
- Město Zlín a jeho okolí je přirozeným centrem výzkumu a vývoje Zlínského kraje. Historicky se výzkum a vývoj města Zlína orientuje zejména na gumárenský, plastikářský, chemický a obuvnický průmysl. Tomu odpovídá i jedna z klíčových vědecko-výzkumných aktivit Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně v rámci Fakulty technologické.
- Klíčová odvětví výzkumu a vývoje města Zlína jsou gumárenský, plastikářský, chemický a obuvnický průmysl, stavebnictví a ochrana životního prostředí. Potenciál je možné spatřovat zejména v odvětvích výpočetní techniky v návaznosti na zaměření výzkumu a vývoje Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a případně ve vybraných odvětvích kreativního průmyslu (design, film) v návaznosti na aktivity zlínských škol včetně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a přítomnost filmových ateliérů ve městě Zlíně nebo zdravotnictví. Naopak rozvojové perspektivy obuvnického průmyslu jsou hodnoceny jako nejasné.

Krajská příloha k RIS3 strategii vymezuje 3 hlavní domény/specializace:

A) Inovativní aplikace polymerů - jedná se o aplikaci polymerů v celé řadě odvětví, která se bude vyznačovat zejména některou z charakteristik - nové materiály na bázi polymerů, aditivace aktivních látek se specifickými účinky, povrchové úpravy a povlaky a další

B) Inovace v konstrukčních činnostech - jedná se o konstrukční činnosti v celé řadě odvětví (důraz na letectví a strojírenství), které se budou vyznačovat zejména některou z těchto charakteristik - nové a výrazně inovované technologie, postupy a konstrukční řešení, integrální konstrukce, nové materiály a povrchové úpravy zlepšující vlastnosti konstrukcí, využití nových a inovovaných surovin a inovace procesů jejich zpracování, inovace a snižování energetické náročnosti zpracovatelských procesů, design s přidanou hodnotou a komfortem pro uživatele, zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti produktů, energeticky úspornější produkty a nižší zátěž produktů pro životní prostředí, design pokročilých polovodičových součástek

C) Inteligentní a úsporné elektronické systémy - jedná se o konstrukci a programování elektronických systémů (automatické systémy řízení) s uplatněním v celé řadě odvětví, které se budou vyznačovat zejména některou z těchto charakteristik - inteligentní konstrukční či ICT řešení, inteligentní instalace, design s přidanou hodnotou pro uživatele, důraz na komfort a uživatelskou přístupnost, s důrazem na znevýhodněné skupiny obyvatel – asistivní technologie (sociálně přívětivé a komunikativní ICT řešení), bezpečné a spolehlivé konstrukční či ICT řešení, zabezpečení dat HW i SW proti vnějším zásahům, bezpečnost z pohledu uživatele – bezpečný provoz i spolehlivá funkčnost zabezpečovacích i řídicích systémů, energeticky úsporné řešení, měřicí systémy pro avioniku, specifické softwarové aplikace (EMBEDDED software), specifické mezioborové aplikace elektroniky (např. aktivní folie), pokročilé polovodičové materiály a součástky

Klíčová pracoviště výzkumu a vývoje v zájmovém území jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 25: Klíčová pracoviště výzkumu a vývoje ve městě Zlíně

Název	Základní charakteristika
Asociace gumárenské technologie Zlín, s.r.o.	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v gumárenském průmyslu (např. konstrukce pneumatik, vulkanizační formy a další).
Centrum stavebního inženýrství, a.s., pracoviště Zlín	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v oblasti stavebních hmot včetně zkušebnictví a certifikace.
ECOPROTECT, spol. s.r.o.	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v oblasti protichemických ochranných prostředků (např. ochranné oděvy na bázi tkanin, plastů a pryže a další)
Institut gumárenské technologie a testování a.s.	Společnost se zaměřuje na aktivity výzkumu a vývoje v gumárenském průmyslu (např. výroba vulkanizačních tvárnic pneumatik a další).
Institut pro testování a certifikaci, a.s.	Společnost se zaměřuje na aktivity v oblasti hodnocení kvality a bezpečnosti výrobků, certifikace managementu jakosti, environmentálního managementu a technické normalizace. Rozsahem svých aktivit je unikátní i na úrovni Evropské unie.
Mendlova zemědělská a lesnická univerzita v Brně - Zkušebna stavebně truhlářských výrobků Zlín	Zkušebna se zaměřuje na akreditační a certifikační činnost pro okna dveře a dřevěné podlahoviny
Plastservis, a.s. - laboratoř analýz životního prostředí	Společnost se zaměřuje na aktivity v oblasti měření parametrů pracovního prostředí a emisí v nejrůznějších technologických procesech (např. zpracování plastů a pryže, výroba obuvi a další).

Název	Základní charakteristika
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	Vědecko-výzkumná činnost Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně se koncentruje zejména do následujících oblastí: <ul style="list-style-type: none"> - polymery (Fakulta technologická) - odpady a alternativní zdroje energie (Fakulta technologická) - zdravotní obouvání a obuvnické materiály (Fakulta technologická) - potravinářské kompozice (Fakulta technologická) - modelování a řízení technologických procesů (Fakulta technologická, Fakulta aplikované informatiky) - průmyslové inženýrství a finanční řízení podniku (Fakulta managementu a ekonomiky) - softwarové inženýrství (Fakulta aplikované informatiky) - přístrojová technika (Fakulta aplikované informatiky) - design, film (Fakulta multimediálních komunikací) - Centrum bezpečnostních, informačních a pokročilých technologií CEBIA-TECH

Zdroj: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020, ověřeno

Potenciál zlepšení je možné spatřovat ve spolupráci firem s akademickým sektorem, s dalšími institucemi vědy a výzkumu i podpůrnými institucemi v oblasti inovací a podnikání. V následující tabulce je uveden přehled klíčových podpůrných institucí v oblasti inovací a podnikání ve městě Zlíně.

Tab. 26: Klíčové podpůrné instituce v oblasti inovací a podnikání v území

Název	Základní charakteristika
Technologické inovační centrum s.r.o.	Cílem společnosti založené Zlínským krajem a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně je vytvářet podmínky pro vznik a rozvoj inovačních firem, pro využívání výsledků výzkumu a vývoje v podnikatelské praxi a pro rozvíjení nových oborů, technologií a služeb. Společnost provozuje budovu Podnikatelského inovačního centra, v jehož prostorách jednak působí podpůrné a poradenské instituce v oblasti podnikání a jednak jsou nabízeny prostory začínajícím a inovačním firmám (podnikatelský inkubátor, vědeckotechnický park) včetně podpůrných služeb. Společnost dále spravuje Inovační portál Zlínského kraje, vytváří podmínky pro vznik a rozvoj klastrů, vyhledává partnery pro výzkumné a vývojové projekty na národní i mezinárodní úrovni, poskytuje poradenství v dotačním managementu a inovačních aktivitách.
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Univerzitní institut	Univerzitní institut je samostatnou součástí Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, jehož úkolem je podpora výzkumu, vývoje a inovací s důrazem na aplikovaný výzkum a spolupráci s firmami. Institut provozuje Vědeckotechnický park, poskytuje expertní služby v oblasti vědy, vývoje a inovací (např. kontakt s lidskými zdroji ve vědě a výzkumu, příprava projektů a další). Institut nabízí komerčním subjektům možnost realizovat výzkumné aktivity v prostorách Vědeckotechnického parku.
Regionální podpůrný zdroj, s.r.o.	Společnost založená Zlínským krajem nabízí malým a středně velkým podnikům možnost řešení problémů s financováním jejich podnikatelských aktivit (programy mikroúvěr, regionální úvěr).
Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest, státní příspěvková organizace MPO ČR	Regionální pobočka agentury CzechInvest zaměřuje své aktivity na podporu malých a středně velkých podniků v oblasti poradenství (dotační tituly, podnikatelské nemovitosti, subdodavatelé), zprostředkování státní podpory a

Název	Základní charakteristika
	zajištění služeb pro zahraniční investory působící v České republice.
Plastr	Plastikářský klastr - založen v roce 2006 a v současnosti sdružuje přes 30 ekonomických subjektů zabývajících se aktivitami v plastikářském průmyslu, z nichž 10 subjektů má své sídlo na území města Zlína
Krajská hospodářská komora Zlínského kraje	zastupuje zájmy cca 400 firem v regionu, sdružuje okresní hospodářské komory ve Zlíně, Uherském Hradišti a Vsetíně. Zastává funkci připomínkovacího místa pro legislativu. Aktivity podporující inovace a přímá účast na implementaci RIS ZK 2013 - 2020 nepříliš významné.

Zdroj: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020, 2012 - ověřeno

V roce 2011 zahájila Fakulta managementu a ekonomiky UTB ve Zlíně spolu se svými partnery projekt „Přeshraniční klastrová iniciativa pro rozvoj kreativního průmyslu“. V rámci projektu byla zpracována analytická studie s názvem „Potenciál kreativních průmyslů pro klastrovou iniciativu ve Zlínském kraji“, která odhaluje podstatu kreativních průmyslů a jejich rozměr ve Zlínském kraji i samotném městě Zlíně. Z výsledků studie vyplývá, že město Zlín disponuje významným lidským kapitálem - kreativní třídou (měřeno tzv. indexem kreativity, tj. podílem lidí s kreativním zaměstnáním a vysokoškolsky vzdělaných lidí na celkové populaci města). Ve vazbě na prestižní tradice města, světové trendy, vývoj poptávky a kapacitu kreativních lidských zdrojů vytvářenou zejména na Fakultě multimediálních komunikací UTB ve Zlíně byly identifikovány dva obory kulturních a kreativních průmyslů vhodné k iniciaci klastrových aktivit, a to obor audiovizuálního průmyslu a obor designu. Analytická studie navrhla vznik klastrové organizace Audiovizuální klastr Zlín a v rámci následných etap projektu další rozpracování možností rozvoje designu v podmínkách spolupráce statutárního města Zlína a Zlínského kraje (veřejný sektor), Fakulty multimediálních komunikací UTB ve Zlíně (akademický sektor) a firem (soukromý sektor).

3.2.4 Baťův areál a další plochy výroby

Baťův areál představuje v současnosti klíčovou lokalitu, kde je situována velká část podnikatelských subjektů v průmyslovém sektoru a je zde zaměstnána řada lidí ze Zlína a širšího regionu. Mezi další klíčové lokality pro podnikání na území města Zlína jsou zóny v základní sídelní jednotce (ZSJ) Pod lesem v městské části Louky (smíšené využití s kombinací průmyslu a služeb), v ZSJ Malenovice-západ (orientace na kovovýrobu a strojírenskou výrobu), v městské části (MČ) Prštné (smíšené využití s kombinací průmyslu a služeb) a v ZSJ Příluky a Lužkovice (smíšené využití s kombinací průmyslu a služeb). Společným jmenovatelem všech zmiňovaných lokalit je blízkost k hlavní silnici procházející městem Zlínem.

Nabídka ploch pro případné nové investory na území města Zlína je významně omezena morfologií reliéfu a vysokým stupněm zastavěnosti potenciálně vhodného území, kdy rozvojové aktivity jsou rozmístěny podél řeky Dřevnice. Potenciální plochy vymezuje územní plán města Zlína. Celkový rozsah rozvojových ploch smíšené výroby na území města Zlína činí cca 60 ha s jejich koncentrací v západní části města. Typickým znakem těchto ploch je jejich výrazně omezená plošná velikost a současně řada podmínek omezujících rozvojové možnosti (např. řešení protipovodňové ochrany či řešení dopravního napojení). V Otrokovicích je situace příznivější, neboť územní rozvoj není morfologií terénu tak významně ovlivněn a navíc je zajištěna lepší dopravní dostupnost území díky železnici a nové komunikaci R55.

Mezi další významnější plochy v zájmovém území mimo samotné město Zlín patří areál Toma ve městě Otrokovice (cca 6,7 ha), lokality v obcích Fryšták (cca 7,9 ha), Lukov (cca 7,0 ha) a Tečovice (cca 20,8 ha).

3.2.4.1 Lokality charakteru brownfields

Brownfields jsou lokality, které ztratily své funkční využití a aktuálně jsou využívány neefektivně nebo vůbec. Představují problémové lokality z ekonomických, sociálních i environmentálních důvodů. Na území města Zlína se dle evidence Zlínského kraje nachází celkem 6 lokalit o agregované rozloze cca 91 ha, jejichž přehled je uveden v tabulce. Dle rozvojové strategie města Zlín je nejvíc důležité považováno řešení lokality Filmového areálu Zlín a dále regenerace lokality Baťova areálu ve spolupráci s dalšími zainteresovanými aktéry.

V řešeném území se nachází několik dalších nevyužívaných nebo pouze málo intenzivně využívaných areálů, především areálů bývalých ZD. Tyto plochy se nacházejí např. v obcích Fryšták, Ostrata, Tečovice a Veselá. Tyto areály jsou převážně v soukromých rukou a pro obce je proto obtížnější tento nevyhovující stav efektivněji ovlivňovat.

Tab. 27: Lokality charakteru brownfields na území města Zlína; rozloha nad 0,5 ha; rok 2011

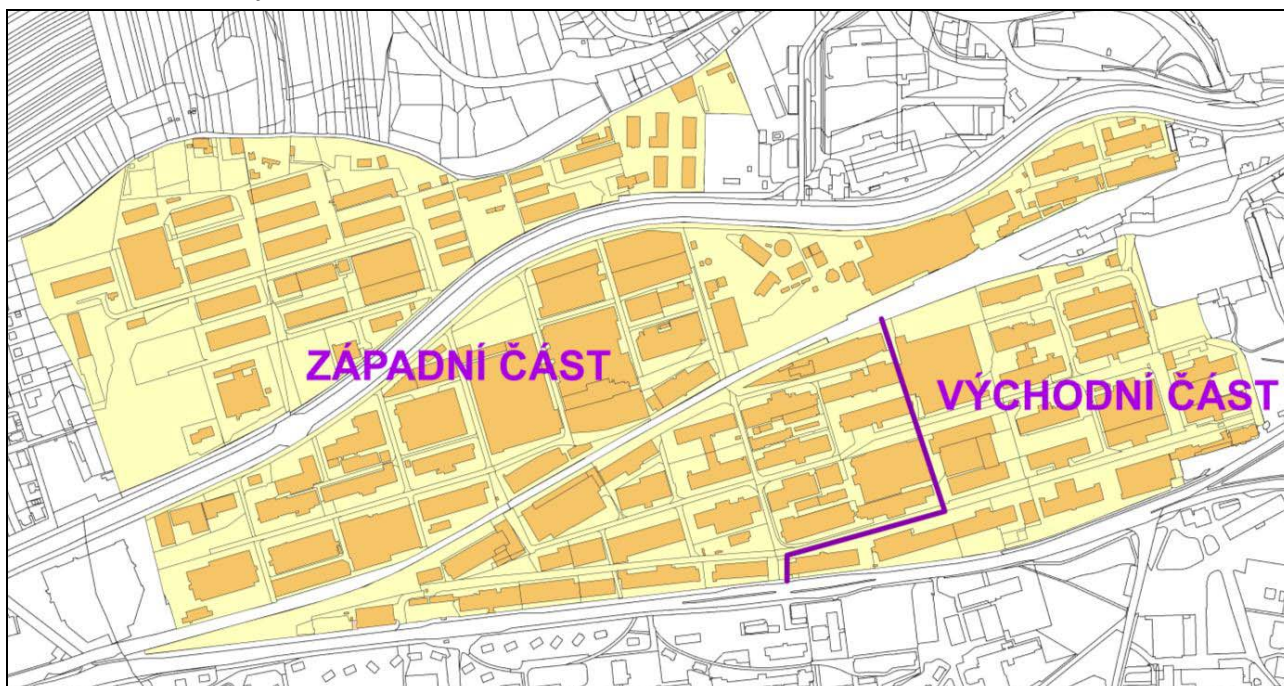
Lokalita	Stručná charakteristika
Skelet Jižní Svahy	Lokalita o rozloze cca 5,3 ha, který je utvářen nedostavěnou budovou obchodního centra. Problémem jsou vlastnické vztahy.
Zemědělský areál Kudlov	Lokalita zemědělského areálu v MČ Kudlov o rozloze cca 0,7 ha, budova bývalého kravína a zpevněných ploch v okolí. Špatný fyzický stav, komplikované vlastnické vztahy.
Zahradnictví Malenovice	Lokalita bývalého zahradnictví v MČ Malenovice o rozloze cca 5,0 ha - chátrající opuštěný areál bez využití.
Vytěžené území cihelny Malenovice	Lokalita bývalé cihelny firmy Baťa, a.s. (9,3 ha). Nezastavěná plocha ve svažitém terénu se zvýšeným rizikem sesuvů. Dle ÚP plocha pro výrobu a skladování. Doporučená integraci lokality do okolní krajiny.
Baťův areál Zlín	Historický areál firmy Baťa (69,6 ha) v centru Zlína. Nejvýznamnější problémová lokalita charakteru brownfields. Probíhá postupný proces regenerace lokality ve spolupráci soukromého a veřejného sektoru (např. sídlo Zlínského kraje, Technologického inovačního centra, s.r.o., v současnosti realizovaný projekt Krajského kulturního a vzdělávacího centra a další). Klíčová je regenerace nevyužívaných objektů a řešení dopravní a technické infrastruktury. Doposud se nejedná o integrované komplexní řešení, ale převážně o individuální projekty. Areál je žádoucí řešit jako celek, byť je situace komplikována vlastnickými vztahy.
Filmový areál Zlín	Lokalita filmových ateliérů ve Zlíně (0,7 ha), aktuálně částečně využívaná pro účely skladování. Byl předložen integrovaný projekt regenerace lokality, který však nebyl schválen.

Zdroj dat: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020, Databáze brownfields Zlínského kraje

3.2.4.2 Batův areál

Batův areál se rozkládá na ploše přibližně 70 hektarů na západním okraji centrální části města. V současné době k němu náleží přes 100 budov, ve kterých sídlí několik stovek subjektů ze sféry podnikání, veřejné správy a vzdělávání. V rámci areálu lze rozlišit jeho východní část a západní část. Východní část se postupně stává součástí centra města, západní část areálu je zaměřena v převážné míře na průmyslovou výrobu a je fragmentována železnicí a řekou Dřevnicí na tři části – viz obrázek.

Obr. 6: Batův areál a jeho základní členění

Zdroj: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020

Areál je majetkově velmi různorodý, v roce 2012 zde pozemky vlastnilo cca 65 subjektů. Největší téměř třetinový podíl zaujímal skupina společností CREAM (tvořena 7 subjekty), několik větších subjektů s jednotlivými podíly přesahujícími 1,5 % (a s celkovým podílem blížícím se 40 %) a dalších asi 50 subjektů vlastnících zbylých 30 % plochy areálu. Veřejná správa se podílí na celkové výměře přibližně 12 %.

Mezi hlavní problémy patří stávající dopravní situace v rámci areálu včetně dopravního napojení na okolní dopravní síť. Toto je dáno i různými zájmy a potřebami jednotlivých subjektů působících v areálu. Potřebná je zde koordinace těchto různorodých zájmů.

Mezi další problémy patří špatný až havarijný stav některých objektů (technicky, staticky a účelově nevyhovující současným nárokům), nevyhovující stav technické infrastruktury (zejména se jedná o kanalizaci, rozvody vody a veřejné osvětlení) a v některých případech chybějící veřejná infrastruktura (např. veřejná prostranství vč. zeleně, chodníky). Naopak pozitivně je hodnocena rozvíjející se míra spolupráce mezi dotčenými podnikatelskými subjekty, statutárním městem Zlínem, Zlínským krajem a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně. V posledních letech byla realizována řada aktivit zaměřených na obnovu a přebudování Batova areálu (zejména východní části) tak, aby mohla tato část města plnit všechny funkce centrální městské části.

Na začátku roku 2012 byl dokončen projekt nového napojení Baťova areálu na dopravní síť města v rámci křižovatky Antonínova (společná investice statutárního města Zlína, Zlínského kraje a Ředitelství silnic a dálnic ČR ve výši cca 60 mil. Kč). Veřejná správa se také průběžně zaměřuje na opravy a rekonstrukce vlastněných komunikací (silnice a chodníky). Rozvojové projekty zaměřené na revitalizaci areálu resp. vybraných budov realizuje či připravuje také podnikatelská sféra.

Z hlediska koncepce rozvoje centra města Zlína je v rámci územního plánu navrženo např. rozšíření městského centra do východní části Baťova areálu, rozšíření kapacit hromadného bydlení i do východní části Baťova areálu či zlepšení dopravní obsluhy Baťova areálu silniční komunikací Antonínova, která propojí přes areál stávající silnici I/49 (třída T. Bati) a pravobřežní komunikaci. Návrh územního plánu respektuje také záměry na zdvoukolejnění a elektrifikaci areálem procházející železnice v úseku Otrokovice - Zlín a přestavbu přilehlého vlakového nádraží. Navržený rozvoj městského centra má umožnit intenzivnější využití prostoru a obohacení hlavního městského centrálního prostoru o nové městotvorné funkce, zejména posílit atraktivitu území části Baťova areálu, a začlenění autobusového a vlakového nádraží do městského organismu, který díky původnímu továrnímu využití vykazuje periferní nedostatky. Současný stav Baťova areálu lze shrnout do těchto bodů:

- poměrně složité majetkoprávní vztahy
- špatný až havarijný stav některých objektů (technicky, staticky a účelově nevyhovující současným nárokům),
- nevyhovující stav technické infrastruktury (kanalizace, veřejné osvětlení, rozvody vody),
- problematická dopravní situace v rámci areálu, problematické dopravní napojení na okolní dopravní síť (zejména výrobní část),
- chybějící veřejná infrastruktura (veřejná prostranství vč. zeleně, chodníky),
- existence a realizace rozvojových záměrů jak ze strany veřejné správy, tak ze strany podnikatelských subjektů (někdy však protichůdných),
- rozvíjející se míra spolupráce dotčených subjektů (veřejná správa, podnikatelské subjekty, univerzita).

3.2.5 Maloobchod

Z hlediska analýzy indexu kupní síly na obyvatele u krajských měst ČR (bez hlavního města Prahy) vyplývá mírně nadprůměrná pozice města Zlína v rámci ČR. Zcela jiné pozice dosahuje město Zlín při srovnání s průměrem EU, kdy jeho index kupní síly na obyvatele dosahuje hodnoty 55,3 %. V absolutním vyjádření dosahovala v období 2009/2010¹ průměrná kupní síla obyvatele města Zlína přibližně 168 tis. Kč. Maloobchodní služby jsou v rámci zájmového území dále lokalizovány ve větší míře také do Otrokovic, ostatní obce v zájmovém území nemají v maloobchodních službách významnou roli.

Od hodnoty kupní síly obyvatel a velikosti spádové oblasti se odvíjí i struktura a velikost maloobchodní sítě. V r. 2012 se na území města Zlín nacházelo 562 prodejních jednotek a prodejní plocha dosahovala hodnoty 171 128 m². Při přepočtu na 1 000 obyvatel města dosahuje plošný standard hodnoty 2 251 m², tj. na 1 obyvatele města připadá 2,3 m² prodejní plochy. Z plánovacího hlediska je za standardní hodnotu saturace maloobchodní sítě města považováno dosažení 1 m² prodejní plochy na 1 obyvatele. V tomto ohledu je dosažená hodnota města Zlína více než dvojnásobná.

¹ Aktuálnější údaje a údaje za jednotlivé obce nejsou k dispozici

Níže jsou uvedeny základní vybrané informace týkající se maloobchodní sítě ve městě Zlín k roku 2012:

- Ve městě je dostatek potravinářských prodejních jednotek. Z hlediska prodejních ploch potravinové supermarkety s rozlohou nad 400 m². Pozitivem je relativně vysoký podíl (59,8 %) specializovaných (maso, pečivo) a úzce specializovaných prodejen potravin (čaje, vinotéky) na celkovém počtu potravinářských prodejen.
- Nepotravinářských prodejních jednotek je také dostatek. Z hodnocení podílu prodejních ploch potravinářských a nepotravinářských prodejních jednotek byla zjištěna hodnota 70:30 ve prospěch nepotravinářských prodejních jednotek. To svědčí mimo jiné o kupní síle obyvatel a jejich ochotě vydávat prostředky za zboží dlouhodobé spotřeby.
- V případě potravinářských prodejních jednotek městské centrum výrazně zaostává jak v počtu jednotek, tak i ve velikosti prodejní plochy za ostatními částmi města. To má i pozitivní efekty v podobě rovnoměrnějšího pokrytí města potravinářskými prodejními jednotkami a omezením nutnosti cestovat za zbožím denní potřeby do centra města. Opačný stav se z hlediska podílu jejich počtu i prodejní plochy vyskytuje u vybraných nepotravinářských prodejen, zejména oděvů a obuvi, prodejen domácích potřeb, klenotů a starožitností, knih, software, drogerie a léků.
- Prodejní jednotky jsou koncentrovány do třech oblastí v závislosti na soustředění obyvatelstva a rozložení dopravní sítě. Nejvyššího podílu dosahuje díky přítomnosti centra města katastrální území Zlín (tj. mimo sídliště Jižní Svahy, které bylo vyčleněno do zvláštní kategorie vzhledem ke své populační velikosti). Druhá nejvýznamnější koncentrace maloobchodní sítě se nachází v katastrálních územích Malenovice a Louky na západě města - koncentrace maloobchodního prodeje v této části Zlína je dána díky přítomnosti nákupního centra CENTRO Zlín, prodejní pasáže Zlín Louky vč. hypermarketu Terno, cash & carry prodejny MakroKaufland v Otrokovicích a hobby marketu UNI HOBBY. Třetí nejvyšší podíl na prodejních jednotkách i prodejních plochách je v rámci sídliště Jižní Svahy.

Nákupní centra ve Zlíně obsahují přibližně třetinu všech prodejních jednotek a necelou polovinu prodejních ploch města. Největší nákupní centrum je reprezentováno projektem CENTRO Zlín, a to jak počtem prodejních jednotek, tak i rozsahem prodejních ploch, které vznikly díky kombinaci hypermarketu, hobby marketu, nákupní pasáže a nákupního parku. Z hlediska prostorového rozložení nákupních center se v centru města nachází pouze nákupní centrum Zlaté jablko. V okolí centra města jsou lokalizovány nákupní centra Čepkov, Interspar, prodejní pasáž Zlín Louky a Kaufland Sokolská. Na západě města v katastrálním území Malenovice bylo realizováno již zmiňované nákupní centrum CENTRO Zlín, které je i největším nákupním centrem v celém Zlínském kraji.

3.2.6 Cestovní ruch

Rekreace a cestovní ruch se v posledních desetiletích stávají stále významnějším jevem promítajícím se do území. Ovlivňují jak vlastní rozvoj systému osídlení, tak i antropogenní transformaci krajiny. V systému osídlení vytvářejí podněty především pro lokalizaci druhého bydlení a také ubytovacích a obslužných kapacit. Rozvoj rekreace je mnohdy spojován i se zásadním hospodářským rozvojem území a jeho prosperitou. Na druhé straně má rekreace v mnoha případech i negativními dopady na přírodní podmínky a životní prostředí.

Systém cestovního ruchu v ČR je z územního hlediska tradičně dělen na oblasti (regiony) cestovního ruchu a turistické oblasti. Celé zájmové území je z tohoto pohledu zahrnováno do turistického regionu Východní Morava a turistické oblasti Zlínsko a Luhačoviccko. Zlínsko a Luhačoviccko bývá spojováno hlavně se dvěma pojmy – Baťa a lázně. Města Zlín a Otrokovice jsou dílem Tomáše Bati velmi ovlivněny a jeho odkaz je dodnes otištěn do dnešní podoby těchto měst, kdy řada staveb je vynikající ukázkou funkcionalistické architektury. K odkazu Tomáše Bati patří také plavební kanál, který se v posledních letech stal velmi oblíbenou turistickou atrakcí.

Mezi silné stránky relevantní týkající se zájmového území jsou řazeny:

- existence významných a jedinečných turistických cílů (Baťa, ZOO Zlín),
- konání některých nadnárodních akcí (Barum Rallye, Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež),
- charakteristika Zlína jako moderního mladého vysokoškolského města se silným zázemím pro kongresovou a incentivní turistiku.

Mezi slabými stránkami pak byla v Marketingové strategii Východní Morava 2009 - 2015 zmiňována špatná dopravní dostupnost města Zlína či slabá jazyková vybavenost pracovníků v cestovním ruchu, která se však zlepšuje.

3.2.6.1 Ubytovací kapacity

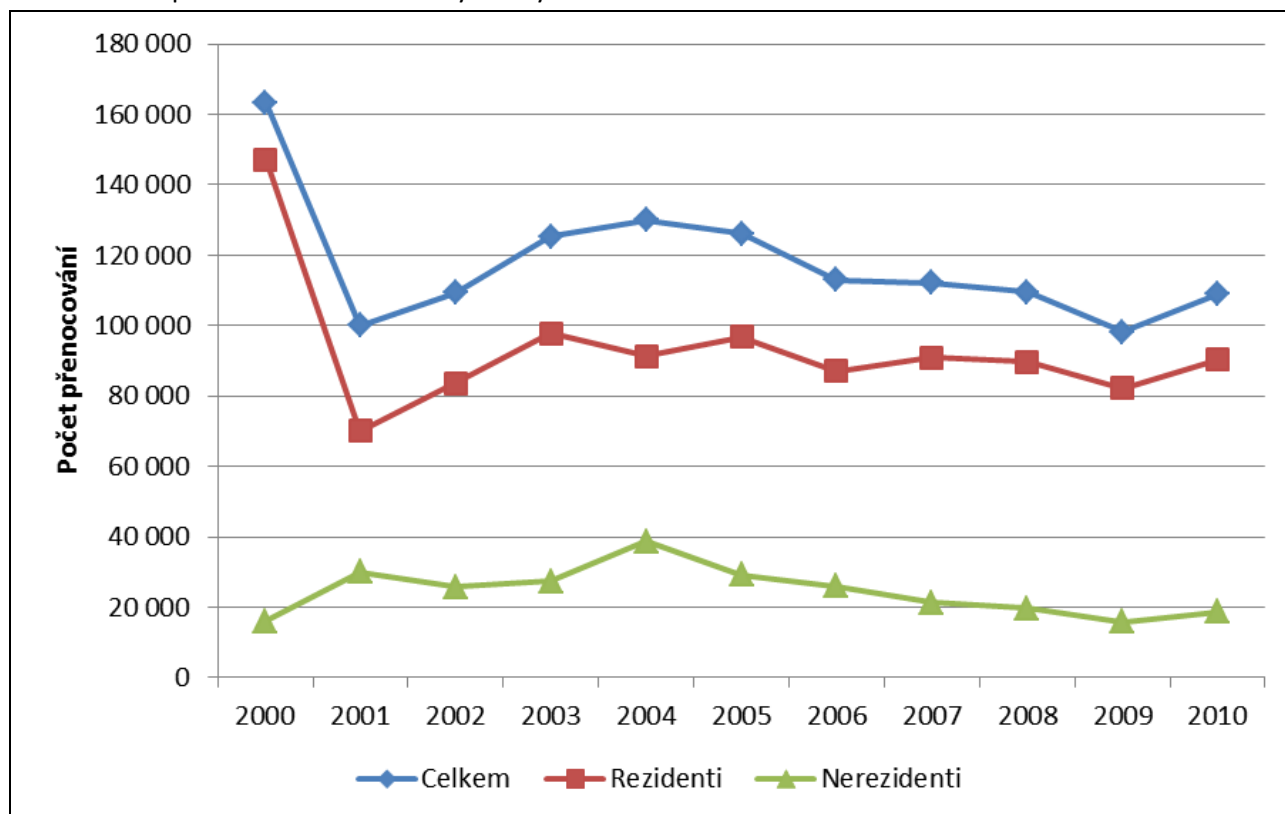
Ubytovací kapacity jsou v největší míře lokalizovány do města Zlín. To v tomto ohledu vykazuje podprůměrné hodnoty v porovnání s většinou ostatních krajských měst. Avšak jsou budovány nové kapacity hromadných ubytovacích zařízení a zvyšuje se jejich kvality. Většina hotelů na území města Zlína je řazena do kategorie tří hvězdiček, mezi pětihvězdičkové hotely patří Hotel Baltaci Atrium Zlín a čtyřhvězdičkovým hotelem je Lesní hotel. Podíl 3-5hvězdičkových hotelů tvoří z celkového počtu pokojů přes 90 %. Čtyřhvězdičkové hotely jsou dále v Otrokovících (Hotel Rottal, EuroAgentur Hotel Atrium) a v Lukově (Hotel Tuskulum).

3.2.6.2 Návštěvnost

Z hlediska návštěvnosti patří Zlín mezi nejméně navštěvovaná krajská města v rámci České republiky. Hlavní poznatky v této oblasti naznačují, že celkový počet příjezdů hostů do hromadných ubytovacích zařízení města Zlína je od roku 2004 více méně stabilní, a to jak pro skupinu rezidentů, tak pro skupinu nerezidentů, přičemž obyvatelé České republiky vykazují více než 75% podíl na celkovém počtu hostů přijíždějících do hromadných ubytovacích zařízení města Zlína.

Co se týče počtu přenocování, tak v rámci samotného města Zlín se počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních pohybuje v rozmezí 100-130 000 – viz obrázek.

Obr. 7: Počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních na území města Zlína v období 2000-2010

Zdroj: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020

Mírně klesající počet přenocování ve spojení se stabilním počtem příjezdů je dán mírně klesající průměrnou dobou pobytu ve městě Zlíně, která dosahuje délky 3 - 4 dní. Čisté využití lůžek (respektive využití pokojů) dosahuje hodnot cca 30 % (respektive 38 %). Tato skutečnost naznačuje dostatečnost stávajících ubytovacích kapacit s výjimkou termínů pořádání velkých akcí na území města Zlína, jako jsou zejména Barum Rallye či Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež, kdy jsou ubytovací kapacity zaplněny. Údaje o návštěvnosti dalších zařízení v okolních městech a obcích nejsou k dispozici.

3.2.6.3 Hlavní turistické cíle

Nejvýznamnějším turistickým cílem v zájmovém území, obdobně jako v celém Zlínském kraji, je zoologická zahrada ve Zlíně - Lešné s téměř půl milionem návštěvníků ročně (473580 v r. 2013). Areál byl založen na přelomu let 1804-1805, ZOO bylo otevřeno v r. 1948 na celkové rozloze 52 ha a v 6 pavilónech je zde k vidění 222 druhů a 1 309 jedinců zvířat (stav k roku 2013).

Jako jediný turistický cíl ze Zlínského kraje se zlínská zoologická zahrada dostala v roce 2012 do žebříčku 20 nejnavštěvovanějších turistických cílů České republiky (6. místo) a současně se stala nejnavštěvovanějším místem na Moravě. Zoologickou zahradu je tak možné považovat za zdaleka nejvýznamnější destinaci cestovního ruchu ve městě Zlíně s logickou implikací založit destinační management území města Zlína jako celku prioritně na této atraktivitě. Vysoká návštěvnost zlínské zoologické zahrady se promítá i do relativně vysokého objemu vlastních generovaných tržeb, které například v roce 2009 dosáhly výše 47 mil. ve srovnání s celkovou výší provozních dotací cca 25 mil. Kč. V tomto směru se zlínská zoologická zahrada zásadním způsobem odlišuje od ostatních veřejně podporovaných institucí, u nichž dotace tvoří dominantní zdroj financování.

Mezi další významnější turistické atraktivity, které se nacházejí či konají na území města Zlína, na které je možno navazovat další aktivity cestovního ruchu, patří např. kongresová turistika nebo lázeňská a golfová turistika v návaznosti na zdravotnické zařízení Lázní Kostelec a přidruženého golfového hřiště. Unikátní pro město v rámci celé ČR je tradiční baťovská architektura a celková urbanistická koncepce města reprezentovanou městskou památkovou zónou a dalšími soliterními objekty mimo ni. Přehled nejvýznamnějších turistických atraktivit města Zlína je v následující tabulce:

Mezi další významnější atraktivity v zájmovém území patří např. zřícenina hradu Lukov nebo románský kostelík v Tečovicích. V Otrokovicích je z hlediska cestovního ruchu zajímavý Společenský dům – hotel z období baťovské éry, který z leteckého pohledu připomíná trojramennou hvězdu. Další dominantu město získalo na jaře 1995 vysvěcením nového římskokatolického kostela sv. Vojtěcha. Především je však třeba zmínit Baťův kanál.

Tab. 28: Přehled významných turistických atraktivit v zájmovém území

Atraktivita	Stručný popis
Zoologická zahrada a zámek Zlín - Lešná	Areál zoologické zahrady ve Zlíně a souvisejícího zámku Lešná. Přírodní areál, který na ploše 52 ha zahrnuje kromě samotných expozic zoologické zahrady také anglický park se zámkem a oboru s volným chovem jelenů, muflonů či daňků. Zoologická zahrada byla otevřena v roce 1948. V zoologické zahradě je pro návštěvníky každý rok připravováno asi 20 kulturních programů a další aktivity. Zoologická zahrada je příspěvkovou organizací statutárního města Zlína a ročně ji navštíví kolem 500 tis. návštěvníků.
Baťovská architektura spojená s baťovskou historií a tradicí	Zlín je proslavený průmyslníkem Tomášem Baťou, jenž ovlivnil zdejší život obuvnickou továrnou a vzhled města nezaměnitelným architektonickým stylem dělnických domků z cihlového zdiva. Dominantu města tvoří Baťův mrakodrap s unikátním výtahem a pracovnou Jana Antonína Bati, který je umístěn v areálu bývalých Baťových závodů. Dále lze zmínit např. Velké kino, Vilu Tomáše Bati, budovu obchodního domu Prior nebo Obuvnické muzeum. V souvislosti s výše uvedeným byla v roce 2009 městu Zlínu udělena značka „Evropské dědictví“ v rámci iniciativy Evropské komise nazvané European Heritage Label (EHL), jejímž cílem je upozornit na pamětihodnosti, které vyzdvihují a symbolizují evropskou integraci, ideály a historii.
Hrad Malenovice	Část hrad Malenovice, který pochází ze 14. století, je zpřístupněna. Během návštěvní sezony se zde konají koncerty, divadelní představení a vystoupení skupin historického šermu. Hrad je spravován Muzeem Jihovýchodní Moravy ve Zlíně, příspěvkovou organizací Zlínského kraje. V roce 2011 hrad navštívilo kolem 7 tis. návštěvníků
Zámek Zlín	Původně gotická tvrz získala stávající podobu zámku počátkem 20. století. Po válce v budově zámku sídlily úřady a v současnosti je pronajato o.p.s. Zlínský zámek.
Barum Czech Rallye Zlín	Barum Czech Rallye Zlín je konána vždy na konci srpna. Automobilová rallye je od roku 1983 součástí Mistrovství Evropy jezdců a od roku 2007 patří také do prestižního světového seriálu Intercontinental Rallye Challenge (IRC). Akce je dle organizátorů v posledních letech pravidelně navštěvována přibližně 200 tis. návštěvníky.
Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež	První ročník Mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež se konal v roce 1961. Hlavní soutěžní sekce jsou zaměřeny na hrané filmy pro děti a mládež, animované filmy pro děti, pozornost je věnována také začínajícím evropským filmařům v sekci celovečerních evropských debutů. Návštěvnost v roce 2011 dosáhla hodnoty 108 tis.

Atraktivita	Stručný popis
	návštěvníků.
Zřícenina hradu Lukov	Hrad od poslední čtvrtiny 20. století opravován, v roce 1987 byla zahájena postupná památková obnova. Díky dlouholeté práci dobrovolníků se hrad proměnil ze zanedbané zříceniny ve vyhledávaný turistický cíl, kde probíhají vzdělávací programy zaměřené zejména na děti a mládež a další akce.
Baťův kanál	Vnitrozemský průplav postavený v letech 1932–38 v úseku Otrokovice –Rohatec. Kromě přepravy lignitu do závodů firmy Baťa sloužil také pro zavlažování. Dnes slouží výhradně jako turistická atrakce, která je používána jako turistická vodní cesta. Lokalita je využívána především k trávení dovolené či víkendových pobytů nebo jako atrakce pro projíždějící návštěvníky, kteří se chtějí svést na lodi. Provoz na Baťově kanálu od dubna do října.

Zdroj: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020

3.2.6.4 Cykloturistika

Významnější potenciál v území má cykloturistika, která může být podpořena doplněním sítě regionálních cyklostezek a cyklotras. Dobré podmínky jsou např. podél řeky Moravy. Územím prochází několik cyklistických tras nebo cyklostezek propojujících, mezi které patří cyklotrasy č. 47 (podél řeky Moravy), č. 471 (Otrokovice – Tečovice – Zlín – Lípa – Zádveřice – Vizovice), č. 5034 (Racková) – Fryšták – Lukov – (Kašava), č. 5036 – Fryšták – Kostelec – Hvozdná – (Slušovice) apod. Turisticky nejvýznamnější je stezka č. 47 – tzv. Moravská stezka dlouhá celkem 314 km vedoucí přes Otrokovice. V září r. 2014 bude otevřena cyklostezka Zlín – Otrokovice. Naopak problémem je kvalitní napojení Zlína na Vizovice a chybějící úseky cyklotras/stezek a bezpečnost cyklo dopravy. Další potenciál je v rozvoji navazujícího zázemí (např. projekt Cyklisté vítání apod.).

Kromě sítě cyklotras a cyklostezek je v území fungující také síť pěších turistických tras. Tyto trasy pomáhají propojit turistické atraktivity i pro pěší turisty – procházejí přes zajímavé objekty, jako je hrad Malenovice, hvězdárna ve Zlíně, lázně Kostelec, vodní nádrž Fryšták a další.

3.2.7 Dílčí SWOT analýza

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ ÚZEMÍ	<ul style="list-style-type: none"> Zlín a Otrokovice jsou přirozeným centrem dojížděky za prací v rámci okresu Zlín a Zlínského kraje. Tradiční dobře etablovaná odvětví průmyslu a služeb s návaznostmi na aktivity v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu (např. výroba plastů a pryže, strojírenství, kovovýroba, doprava a další) a jednak nových potenciálně progresivních odvětví v sektoru průmyslu i služeb (např. IT sektor, zdravotnictví, kreativní průmysly, odpady, bezpečnost). Relativně nižší míra nezaměstnanosti obcí v 	<ul style="list-style-type: none"> Horší dopravní dostupnost regionu v rámci ČR- Relativně vysoký stupeň specializace regionu v omezeném počtu klíčových průmyslových odvětví. Nárůst míry nezaměstnanosti a pokles počtu volných pracovních míst v návaznosti na ekonomickou krizi po roce 2009. Nesoulad nabídky volných pracovních míst a studijních oborů nezaměstnaných absolventů škol a absence zájemců o technické obory. Omezené možnosti utváření nových rozvojových ploch pro smíšenou výrobu a průmysl ve městě

	<p>území ve srovnání s úrovní Zlínského kraje a ČR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Silné postavení města Zlín a zlínské aglomerace v oblasti inovačního podnikání; existence nově (vy)budované infrastruktury vědy a výzkumu; existence rozvinuté sítě podpůrných institucí v oblasti podnikání a inovací. • Rozvinutý sektor maloobchodu, vyšší nabídka obchodních ploch ve srovnání s definovaným standardem. • Potenciál turistické atraktivity vzdělávacích a volnočasových aktivit národního až nadnárodního významu (např. ZOO Lešná, Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež, Kongresové a univerzitní centrum, Bařův kanál, Barum Rallye) pro posilování image regionu v oblasti rozvoje cestovního ruchu. 	<p>Zlíně.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevyhovující současný stav Bařova areálu a řada dalších nevyužívaných lokalit. • Nižší počty příjezdů turistů a jejich přenocování ve Zlíně ve srovnání s ostatními krajskými městy.
VNĚJŠÍ FAKTORY	<p>Příležitosti (Opportunities)</p>	<p>Hrozby (Threats)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Využití potenciálu konceptu inteligentní specializace, tj. specializace v návaznosti na existující vzdělávací, vědecko-výzkumnou a podnikatelskou základnu města Zlína, a to jak v tradičních odvětvích průmyslu a služeb, tak v nově se objevujících potenciálně progresivních odvětvích. • Vytvoření specifických nástrojů na podporu podnikání, zejména s důrazem na inovace. • Řešení problémů nezaměstnanosti na bázi široké spolupráce podnikatelského, veřejného a vzdělávacího sektoru. • Rozvoj stávajících lokalit charakteru brownfields ve městě Zlíně pro ekonomické využití, primárně Bařova areálu. • Spolupráce na strategickém přístupu k využití průmyslových zón v kraji s cílem udržet ekonomické subjekty v regionu, případně přilákat investory nové. • Využití potenciálu atraktivit území pro posilování dobré image v oblasti cestovního ruchu. • Využití předpokladů území pro další formy cestovního ruchu (lázeňský/zdravotnický cestovní ruch, kongresový cestovní ruch, využití bařovského fenoménu). 	<ul style="list-style-type: none"> • Nižší schopnost některých tradičních průmyslových odvětví adaptovat se na situaci na globálních trzích. • Hrozby narušení sociální soudržnosti ve vazbě na zvýšení nezaměstnanosti s ohledem na hospodářský vývoj na globálních trzích a problémy znevýhodněných skupin osob na trhu práce. • Neschopnost řešit otázky souladu mezi vzděláním a požadavky trhu práce. • Odchod klíčových zaměstnavatelů vzhledem k chybějícím možnostem prostorové expanze jejich aktivit. • Negativní dopady nových velkých projektů v oblasti maloobchodu na výslednou podobu maloobchodní sítě.

3.3 TEMATICKÁ OBLAST 3: DOPRAVA A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

3.3.1 **Doprava a městské dopravní systémy**

Přímo řešeným územím prochází, příp. jsou plánovány, silnice a železnice zařazené do globální sítě TEN-T. V silniční dopravě jde o rychlostní silnici R55 Hulín – Otrokovice – Břeclav a rychlostní silnici R49 Hulín – státní hranice ČR/SR – Púchov. Nejbližším bodem napojení na základní síť TEN-T je dálniční uzel v Hulíně. V oblasti konvenční železniční dopravy je do globální sítě zařazen úsek II. tranzitního železničního koridoru mezi Přerovem, Otrokovicemi a Břeclaví. Nejbližším uzlem základní sítě konvenční železnice a připravované sítě vysokorychlostních železnic je Přerov.

3.3.1.1 **Silniční doprava**

3.3.1.1.1 **Stručný popis současného stavu a intenzita dopravy**

Základem silniční sítě ve sledovaném území jsou silnice I. třídy I/49 (I/49 Otrokovice – Zlín – Vizovice) a silnice R55 Hulín - Otrokovice. Dokončením úseku rychlostní silnice R55 Otrokovice - Hulín došlo k zajištění přímého spojení města Zlína s Brnem prostřednictvím celostátní sítě dálnic a rychlostních silnic a k výraznému zkrácení časové dostupnosti blízkých krajských měst Ostravy a Olomouce a dalších.

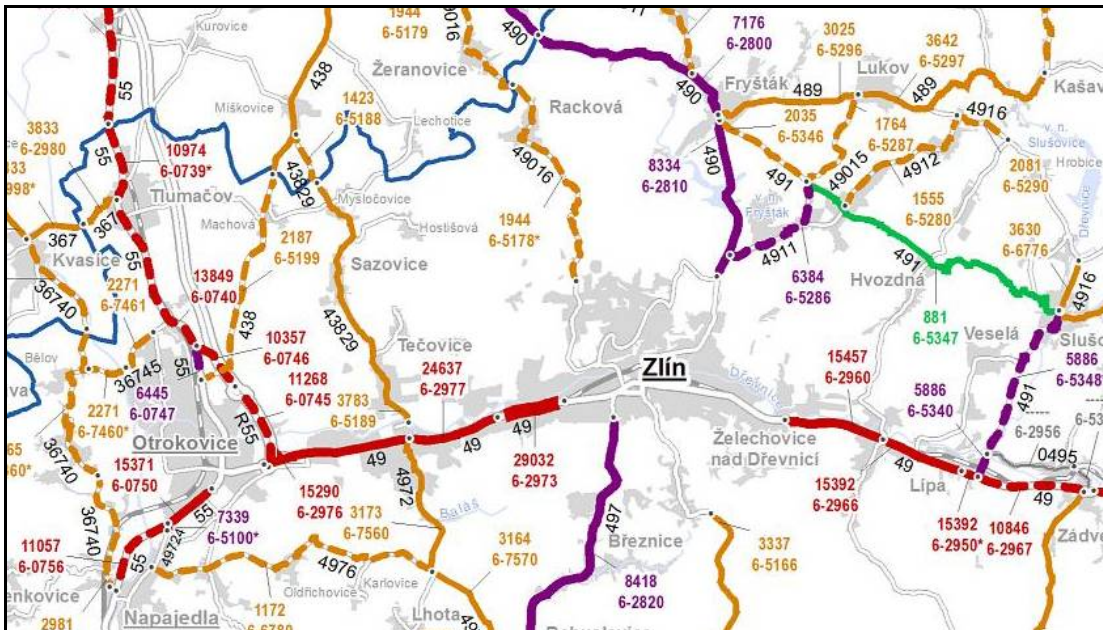
Úsek dálnice D1 Kroměříž-východ–Hulín a navazující úsek rychlostní silnice R55 Hulín–Skalka byly zprovozněny v prosinci 2010. V červenci 2013 byla dokončena rekonstrukce a rozšíření silnice I/49 v úseku Malenovice–Otrokovice.

Silniční síť je dále tvořena silnicemi II. třídy, které doplňují silnice III. třídy a místní komunikace. Mezi silnice II. třídy patří II/489 Fryšták – Lukov – Držková, II/490 Holešov – Fryšták – Zlín – Luhačovice, II/491 Fryšták – Hvozdná – Slušovice – Lípa a II/655 Hulín – Otrokovice.

V roce 2010 bylo v rámci celé ČR prováděno měření intenzity dopravy na hlavních komunikacích, kdy výsledky jsou zobrazeny na následujících obrázcích. Nejvíce zatíženými dopravními komunikacemi jsou stávající silnice I/49 v úseku mezi Otrokovicemi a Zlínem (roční průměr denních intenzit dopravy až 29 000 automobilů/24 hodin) a dále na úseku silnice R55 u Otrokovic (přes 15000 automobilů/24 hodin) a ve směru Zlín – Lípa (-Vizovice) (přes 15 000 automobilů/24 hodin). Toto Sčítání dopravy však ještě nezahrnovalo stav po zprovoznění silnice R55, která významně ovlivnila dopravní toky v území. Pro účely zpracování Generální rozptylové studie Zlínského Kraje 2011 provedlo CDV v říjnu 2011 dopravní průzkum se zaměřením na změnu dopravních toků v oblasti Hulína po zprovoznění úseků dálnice D1 Kroměříž – Říkovice a R55 Hulín – Otrokovice. Z nich vyplývá celková 24hodinová intenzita na úseku R55 Hulín – Otrokovice 13,7 tis. vozidel, při současném poklesu intenzity na souběžné silnici I/55 o cca 5 tis. vozidel. Pozitivní vliv zprovoznění R55 lze oproti výsledkům Celostátního sčítání dopravy 2010 (CSD 2010) dále očekávat na úsecích na silnici I/55 v průtahu městem Otrokovice a na trase po silnicích II/432 a II/490 Hulín – Holešov – Fryšták. – Zlín. Na ostatních úsecích nedosahuje intenzita dopravy přes 10 000 automobilů/24 hodin, avšak zejména v úsecích procházejících obytnou zástavbou není situace optimální.

Obr. 8: Intenzita dopravy v zájmovém území – širší oblast (2010)

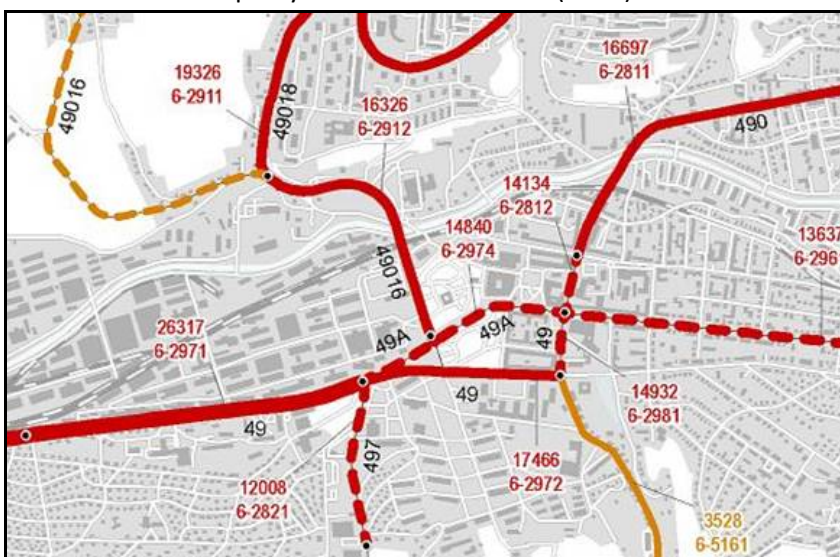

Zdroj: www.rsd.cz

Z hlediska samotného města Zlín je nejvyšší intenzita dopravy na silnici I/49 (29 000 automobilů/24 hodin), vysoká intenzita je však také na ostatních komunikacích v centru města (např. II/490 12-15 000, ul. Gahurova přes 14 000 automobilů/24 hodin). V rámci města Otrokovice se intenzita na R55 pohybuje okolo 11 000 automobilů/24 hodin, na I/55 je to 10-15 000 automobilů/24 hodin.

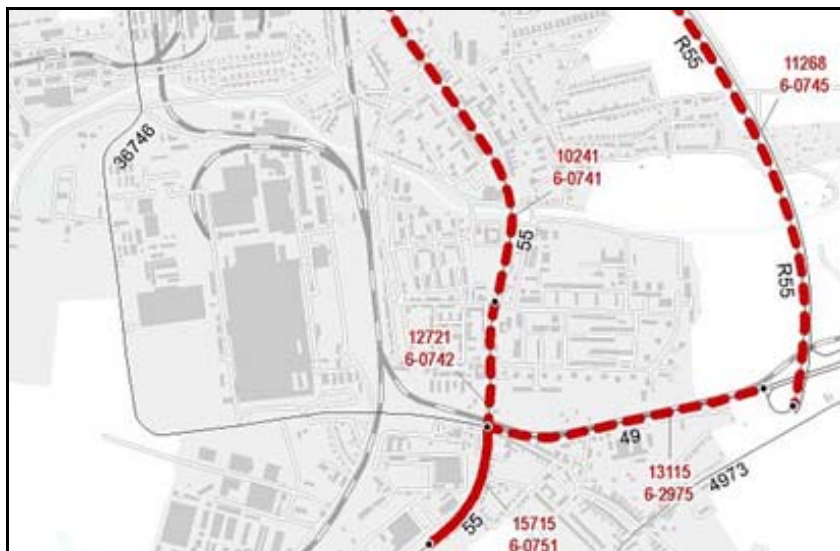
Automobilová doprava způsobuje v blízkosti dopravních komunikací zatížení území hlukem a emisemi znečišťujících látek, především polévatých prachem, oxidy dusíku a benzo(a)pyrenem. Situaci pomohla řešit právě silnice R55, snížit zatížení města dopravou by měla také plánovaná výstavba silnice R49 v úseku Hulín – Fryšták (Zlín) - Lípa. Jedná se o celoplošný jev v řešeném území, který je nejintenzivnější právě ve městě Zlín.

Obr. 9: Intenzita dopravy v centru města Zlína (2010)

Zdroj: www.rsd.cz

Obr. 10: Intenzita dopravy ve městě Otrokovice (2010)

Zdroj: www.rsd.cz

3.3.1.1.2 Hlavní problémy v oblasti silniční dopravy

Vysoká intenzita dopravy a přepravních výkonů (se souvisejícími negativními dopady) vyžaduje nejen rekonstrukci a modernizaci, ale i dostavbu páteřní komunikační sítě. Jedná se především o výstavbu nové rychlostní silnice R49 v trase Hulín (D1) – Fryšták – Lípa – Vizovice (– Slovensko) a dále je zvažována kapacitní komunikace v úseku Otrokovice (R55) – Zlín – Vizovice (kategorie této komunikace není známá). Zprovozněním těchto komunikací dojde ke snížení dopravní zátěže na silnici I/49 a mnohem lepšímu napojení Zlína na nadřazenou silniční síť v ČR (R55, D1).

V území je možné identifikovat celou řadu problémů silniční dopravy. Primárním problémem je právě dlouhodobé rozložení intenzity dopravy. Jedná se především o vysoké zatížení páteřní komunikace I/49 ve Zlíně a intenzita dopravních proudů v centru města Zlín a na komunikacích směřujících směrem do nejhustěji osídlené části města Zlína, sídliště Jižní Svahy.

Mezi další problém patří konflikt dopravní funkce a funkce bydlení, a to zejména v případě vnitroměstského tranzitu. Hodnocení struktury vozidel projíždějících po jednotlivých silničních komunikacích města Zlína ukazuje na relativně vyšší podíl těžkých nákladních vozidel v případě silnice I/49 a silnic II. a III. třídy v severním směru na Holešov, přes městskou část Mladcová, respektive v jižním směru na Uherské Hradiště. Silnice I/49 je trasována v podobě průtahu městem a takto utváří četné konflikty s funkcí bydlení. Současně je plynulost dopravy komplikována vysokým počtem světelných křižovatek a existencí úzkých míst.

Dalším problémem souvisejícím s dopravou je hluk a znečištění ovzduší. Problémové oblasti města Zlína vzhledem k nadměrné hlukové zátěži jsou identifikovány v územním plánu, pro které následně navrhuje realizaci protihlukových opatření, zejména v podobě budování protihlukových stěn. V současné době se tato opatření týkají zejména okolí páteřní komunikace I/49 v místech, kde je výstavba protihlukových stěn možná a dále v okolí páteřní komunikace na sídlišti Jižní Svahy.

Tranzitní dopravou je rovněž zatíženo město Otrokovice, a to především nákladní. Situaci se dobudováním obchvatu R55 podařilo vyřešit jen částečně. Vysoká frekvence tranzitní dopravy i nákladních automobilů zásobujících místní podniky způsobuje ve městě vysoký hluk a prašnost společně s vyšším rizikem vzniku nehod. Je plánována výstavba jihovýchodního obchvatu, kterou bude dokončena realizace celého obchvatu Otrokovice. Záměr je ve fázi příprav. V současné době probíhá výstavba samostatného vjezdu do rozsáhlého areálu TOMA Otrokovice, přímo dostupného z nadřazené silniční sítě (R55), který by měl situaci odlehčit. Z dotazníkového šetření mezi obcemi v zájmovém území vyplývají také další problémy v oblasti silniční dopravy. Patří mezi ně následující:

- nevyhovující stav místních komunikací – celoplošný jev v celém zájmovém území, respektive v rámci ČR. Způsobuje vyšší náklady na údržbu a opravy, v horších případech zvýšenou hlučnost, nižší plynulost dopravy a vyšší opotřebením automobilů. (Tento problém je dle aktuálního stavu přípravy operačních programů jejich prostřednictvím nefinancovatelný)
- dopravní závady – nevyhovující křižovatky, absence chodníků a pruhů pro cyklisty, vzájemné kolize cyklistické a intenzivní automobilové dopravy
- potenciální rizika vyplývající z plánované komunikace R49 – hlukové znečištění, změny v prostorové distribuci dopravních toků v území (zvýšená intenzita dopravy v lokalitách, které nebyly doposud dopravou příliš zatíženy) a trasování místních komunikací
- špatný stav chodníků – celoplošný jev
- vysoká intenzita dopravy na průtazích silnic obcemi – zdroj hluku a otřesů a zvýšené bezpečnostní riziko

Dalším problematickou oblastí je otázka parkovacích míst. V případě města Zlína lze za hlavní problémové lokality v tomto směru označit centrální část města, čtvrti výstavby Baťovských domků a sídliště. Možnosti řešení problémů parkovacích míst jsou v případě města Zlína orientovány zejména do dvou směrů:

- výstavba parkovacích domů a podzemních parkovacích ploch,
- výstavba odstavných parkovišť charakteru P+R.

Pro druhý uvedený námět byla vtipována nejvhodnější místa v lokalitách Zlín-Přiluky respektive Zlín-Malenovice a to v návaznosti na zastávky veřejné dopravy. Obdobné téma je nutné řešit i v rámci města Otrokovice.

Dále je možno uvést ještě požadavek na rekonstrukci mostů a lávek a požadavek na výstavbu lávky přes Dřevnici v části Louky (má již územní rozhodnutí).

3.3.1.2 Cyklistická doprava

Územím prochází několik cyklistických tras nebo cyklostezek propojujících jednotlivé obce. Patří mezi ně především cyklotrasy č. 471 (Otrokovice – Tečovice – Zlín – Lípa – Zádveřice – Vizovice), 5034 (Racková) – Fryšták – Lukov – (Kašava), 5036 – Fryšták – Kostelec – Hvozdná – (Slušovice), 47 (podél řeky Moravy) a několik dalších. Nejvýznamnější cyklostezkou je stezka č. 47 – tzv. Moravská stezka dlouhá celkem 314 km vedoucí přes Otrokovice. Její úsek vedoucí podél řeky Moravy a Baťova kanálu je nazýván stezkou Baťův kanál. Část stezky vedoucí Otrokovicemi je vhodná i pro in-line bruslení.

Na území města Zlína je síť cyklostezek hodnocena jako omezená s nízkým stupněm spojitosti, což potvrzuje relativně nižší délku cyklostezek na území města Zlína ve srovnání s dalšími krajskými městy.

Mezi klíčové problémy sítě cyklostezek v zájmovém území patří napojení Zlína s pokračováním směrem na Vizovice), jednak otázka bezpečnosti cyklistické dopravy ve městě Zlíně a jednak chybějící úseky sítě navazujících cyklostezek. V tomto směru je možné identifikovat i hlavní záměry rozvoje cyklistické dopravy na území města Zlína, přičemž jako prioritní jsou vnímány první dva uvedené problémy. Podmínky pro cyklo dopravu v Otrokovicích jsou velmi dobré.

Rozvoj cyklistické dopravy je podmíněn i dalšími faktory, jako jsou úschovny a stojany jízdních kol, značení cyklotras, řešení otázek jízdy v pěších zónách a jednosměrných ulicích či spojení cyklistické dopravy a veřejné dopravy (např. úschovny kol na zastávkách hromadné dopravy, speciální uložení kol ve vlcích a další). Velmi důležitou otázkou je také problematika bezpečnosti cyklistické dopravy, kdy cyklisté v úsecích, kde chybí cyklostezky nebo cyklotrasy, jsou nuceni využívat stávající komunikace pro automobily.

V roce 2011 se statutární město Zlín a město Otrokovice připojily k tzv. Uherskohradištské chartě, čímž se zavázaly podporovat všestranný rozvoj cyklo dopravy, rozvíjet ji jako rovnocennou složku dopravního systému a neupřednostňovat silniční dopravu před ostatními druhy dopravy.

Dotazníkové šetření probíhající na úrovni obcí se zaměřovalo také na problematiku cyklistické dopravy. Jako hlavní zmiňovaný problém v obcích byla zmiňována absence vhodného napojení obcí na cyklistickou síť v území (cyklostezky, cyklotrasy). Konkrétně byly zmiňovány níže v tabulce uvedené problémy, nejedná se však o úplný výčet. Problém (ne)propojení cyklistických tras a stezek je možno považovat za celoplošný.

Tab. 29: Problémy z hlediska cyklo dopravy

Obec	Problémy	Význam
Březnice	Problém chybějícího napojení obce na Zlín pro cyklisty.	2
Fryšták	Chybějící cyklostezka – 1. Směr Fryšták – Lukov, 2. Žabárna – Racková (obec Racková moc nemá zájem), 3. Fryšták - Zlín	2
Lukov	Chybí cyklostezka ve směru na Fryšták	3
Ostrata	Chybí některé vhodné úseky cyklostezek ve směru na Ostratu, Slušovice, Zlín a Lešnou (ZOO)	2
Tečovice	Cyklostezka vede ze Zlína podle toku směrem na Otrokovice, končí ovšem před obcí Tečovice. Chybí v rámci obce.	3
Veselá	Chybějící cyklostezka v návaznosti na Zlín a směr Hvozdná. Problémem je trasa směrem ze Zlína na Klečůvku.	2

Zdroj: Dotazníkové šetření, Význam: 2 – střední, 3 - velký

3.3.1.3 Veřejná doprava

3.3.1.3.1 Železniční doprava

Základní železniční síť v území je tvořena úsekem železniční trati č. 331 Vizovice – Zlín – Otrokovice. Tato trať je v úseku Otrokovice – Zlín střed řazena do dráhy celostátní, v úseku Zlín střed – Vizovice do dráhy regionální. Její význam spočívá zejména v navázání řešeného území na nadřazenou železniční síť) v podobě trati č. 330 ve směru Přerov – Otrokovice – Břeclav (součást globální sítě TEN-T) – viz obrázek.

Postavení Zlína z hlediska kvality napojení na železniční síť zaostává za ostatními krajskými městy, především díky chybějícímu železničnímu napojení na východní část Zlínského kraje. Jedním z problémů je morfologie terénu, která neumožňuje omezují trasování trati.

Obr. 11: Železniční síť v území

Zdroj: www.cd.cz

Trať číslo 331 představuje v současné době jednokolejnou, neelektrifikovanou trať, která prochází souběžně s páteří silniční komunikací I/49. Tento stav je nevyhovující a řeší se potřeba zkapacitnění železniční trati především v úseku Otrokovice - Zlín-střed a jednak elektrizaci železniční trati v celé její délce. Modernizace by měla přispět i ke snížení hlukové zátěže z železniční dopravy.

Trať je vedena souběžně s páteří silniční komunikací I/49, po níž jsou rovněž trasovány trolejbusové linky městské hromadné dopravy spojující města Otrokovice a Zlín. Počet osob přepravených ve vlakových spojích je v úseku Otrokovice – Zlín odhadován na 2,5 mil. osob za rok, což je řádově méně, než počet osob přepravených v rámci dopravních prostředků městské hromadné dopravy. To dokazuje doposud omezený význam železniční dopravy v přepravě osob v rámci zlínské aglomerace, respektive města Zlína. Při zajištění dopravní obsluhy uvnitř aglomerace má význam úsek Zlín – Lípa (Vizovice), kde nejezdí paralelně s MHD. Nesouvislá síť tratí je také příčinou omezeného potenciálu železnice být základní kostrou integrovaného dopravního systému Zlínského kraje. Modernizace a elektrizace trati 331 však otevře Zlínu možnost zavedení přímých rychlých nadregionálních spojení zejména ve směru do Brna a Olomouce.

Železniční trať číslo 331 hraje poměrně významnou roli v nákladní přepravě, kdy klíčovými přepravovanými druhy zboží jsou kontejnery směřující do kontejnerového překladiště v obci Lípa a uhlí směřující ke spotřebě ve zlínské teplárně a elektrárně.

Za dlouhodobě existující problém železniční trati číslo 331 je rovněž považována kvalita nádražního prostoru v rámci hlavní železniční stanice města Zlína - Zlín střed. Úvahy o rozvoji tohoto prostoru směřují ke snahám o vybudování moderního dopravního terminálu v návaznosti na autobusové linkové spoje respektive městskou hromadnou dopravu.

V Otrokovicích byl vybudován dopravní terminál propojující železnici a MHD. Komplexní terminál je zde obtížně realizovatelný.

3.3.1.3.2 Městská hromadná doprava a veřejná linková doprava

Veřejná doprava v řešeném území je utvářena městskou hromadnou dopravou a linkovými autobusy. Městská hromadná doprava je na území města Zlína zajišťována Dopravní společností Zlín-Otrokovice, s.r.o. (dále jen DSZO, s.r.o.), jejímiž společníky jsou statutární město Zlín, disponující společným obchodním podílem s obcí Želechovice nad Dřevnicí a město Otrokovice. DSZO, s.r.o. provozuje k roku 2014 celkem 13 trolejbusových a 14 autobusových linek, které pokrývají území měst Zlín a Otrokovice a dále obcí Tečovice, Hvozdná a Ostrata (linka 37), Želechovice nad Dřevnicí (linka 90) a Bělov (linka 55). Zastávky DSZO, s.r.o. zajišťují svým prostorovým rozložením dostupnost linek městské hromadné dopravy pro obyvatele prakticky všech částí města Zlína s výjimkou prostorově odlehlých městských částí Klečůvka a Salaš a staré části Prštného. Zvažuje se rozšíření do dalších obcí jako je Březnice a případně dalších obcí v zájmu měst Zlín a Otrokovice.

DSZO, s.r.o. v roce 2013 přepravila cca 31,9 mil. osob a svými dopravními prostředky najela cca 4,8 mil. kilometrů. Vozový park DSZO, s.r.o. byl v tomto roce tvořen 35 autobusy (z toho 34 nízkopodlažních – 97 %) a 55 trolejbusy (v tom 32 nízkopodlažních – 58 %). Přepočtený počet pracovníků DSZO, s.r.o. činil celkem 331 osob, z nichž 184 (56 %) připadalo na skupinu řidičů. S ohledem na ztrátovost provozu je DSZO, s.r.o. poskytována provozní dotace.

Tab. 30: Přepravený výkon DSZO v uplynulých letech v mil. cestujících

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
počet osob	37,71	37,343	35,934	35,314	35,144	32,335	31,866
meziroční změna	-2,80%	-0,97%	-3,77%	-1,73%	-0,48%	-7,99%	-1,45%

Zdroj: Sdružení dopravních podniků ČR

Celkový počet přepravených osob ve zlínské MHD každoročně klesá v řádu jednotek procent. V roce 2012 nastalo skokové snížení přepravního výkonu společnosti o 8 %, což lze bezesporu připsat skokovému (až o 33 %) zdražení jízdného.

V rámci MHD byly zaznamenány dílčí trendy:

- tendence poklesu počtu přepravených osob při více méně konstantním počtu najetých kilometrů (viz tabulka výše),
- tendence snižování počtu zaměstnanců DSZO, s.r.o.
- mírné snížení počtu vozidel vozového parku a to zejména trolejbusů a současně průběžná obnova, respektive generální opravy, stávajícího,
- zvyšování podílu nízkopodlažních vozidel městské hromadné dopravy (ve srovnání s ostatními druhy dopravy).

V poskytování služeb veřejné dopravy spolupracuje DSZO, s.r.o. s ČD, a.s. v rámci tzv. Zlínské integrované dopravy (dále jen ZID). Systém ZID pokrývá území aglomerace Otrokovice - Zlín - Vizovice a integruje městskou hromadnou dopravu zajišťovanou DSZO, s.r.o. a vlakovou dopravu zajišťovanou ČD, a.s. Integrace mezi MHD a vlakovou dopravou však spočívá pouze ve vzájemném uznávání některých typů jízdenek a doposud opomíjená je příměstská autobusová doprava.

Veřejná doprava pro spádové obce města Zlína je zajišťována zejména linkovými autobusy. V případě oblasti Zlínska hrají klíčovou roli společnosti ČSAD Vsetín a.s., ČSAD BUS Uherské Hradiště a.s., Karel Housa – HOUSACAR, KRODOS BUS a.s. Dálkové a mezikrajské linky kromě již uvedených provozují také dopravci VYDOS BUS a.s., Tourbus, a.s. a Student Agency, ČSAD Hodonín, FTL Prostějov, Arriva Morava, ČSAD Havířov, ČSAD Ústí nad Orlicí, BORS Břeclav.

Otázkou je budoucnost stávajícího autobusového nádraží ve Zlíně, které by se v budoucnu mohlo stát součástí dopravního terminálu veřejné dopravy města Zlína, kde se zvažuje zmenšení jeho velikosti a případné využití následně uvolněných prostor. Současně je zmiňována nízká kvalita tohoto dopravního uzlu, který tvoří jeden z hlavních dopravních uzlů v zájmovém území, do kterého směřují linky z okolních obcí.

Dopravní obslužnost veřejnou dopravou je díky MHD a železnici pro většinu obcí velmi dobrá, především v ose Otrokovice – Zlín – Želechovice n. D. (– Vizovice). Dobrá je obslužnost také ve směru Zlín – Fryšták a také v obcích jižně od Zlína (Březnice), kde je počet spojů dostatečný. Toto platí jak pro pracovní týden, a částečně i pro nepracovní dny.

V řešeném území se nenachází žádné oficiální systémy P+R, K+R a B+R. Avšak někteří z cestujících živelně principy P+R a B+R uplatňují již v současnosti, zejména v blízkosti významných železničních stanic. Parkovací místa K+R pro krátkodobé zastavení neexistují, avšak je poměrně rozšířeným jevem situace, kdy řidič osobního automobilu vysazuje spolucestujícího z důvodu nedostatku jiných míst k zastavení přímo v zálivu zastávky MHD, i za cenu porušení dopravních předpisů.

3.3.1.4 Letecká doprava

V území se nenachází v současnosti žádné letiště významné pro přepravu cestujících. Otrokovice disponují neveřejným mezinárodním letištěm dostupným pouze v denní dobu po předchozím nahlášení jeho provozovateli. Neveřejná plocha pro sportovní létající zařízení se nachází nedaleko Štípy.

Nejbližší letiště s pravidelným leteckým provozem pro civilní účely jsou v Brně a v Ostravě-Mošnově. Rostoucí potřeby na leteckou dopravu může do budoucna zajistit letiště v Kunovicích, vzdálené cca 30 km od Zlína. Ve Zlíně navrhuje Generel dopravy vybudování heliportu s odpovídajícím technickým zázemím.

3.3.1.5 Vodní doprava

Vodní doprava je na území města Otrokovice zajištěna vodní cestou řeky Moravy a průplavu Otrokovice–Rohatec, neboli tzv. „Baťovým plavebním kanálem“. Kanál vznikl v letech 1936–38.

Kanál byl využíván do 70. let 20. století, poté sloužil již jen jako povrchový závlahový zdroj. V roce 1996 vznikla Agentura pro rozvoj turistiky na Baťově kanálu, nadační fond, která se snaží využít vodní cestu k turistickým účelům. V roce 2002 založila Agentura obecně prospěšnou společnost Baťův kanál, o. p. s., jejímž úkolem je, mimo údržby a oprav svěřeného majetku, dlouhodobě zajistit účast obcí při obnově vodní cesty a současně rozvíjet a realizovat projekty, jejichž úlohou je přilákat do této oblasti Moravského Slovácka dostatečné množství návštěvníků. V dnešní době je téměř celá vodní cesta v délce 52 km opravena, funguje pravidelná doprava výletních lodí a turistická vodní doprava mezi Otrokovicemi a Petrovem, případně Skalicí (Slovensko). Pokračování souvislé vodní cesty proti toku Moravy směrem do Kroměříže je znemožněno neexistencí plavební komory na jezu Bělov. Projekt její výstavby se připravuje.

3.3.2 Technická infrastruktura

Existence a kvalita technické infrastruktury je základní charakteristikou vybavenosti obcí, významným faktorem ovlivňujícím kvalitu života, bydlení, životního prostředí a atraktivitu obce a současně nezbytným předpokladem pro rozvoj podnikatelských aktivit v daném území.

Z tohoto pohledu je možno říct, že zájmové území je vybaveno technickou infrastrukturou na relativně velmi dobré úrovni, od které se může odvíjet jeho další rozvoj. Podrobnější informace jsou uvedeny dále.

3.3.2.1 Zásobování vodou

Zásobování vodou ve městě Zlíně je stabilizováno. Provozovatelem vodohospodářské infrastruktury na území města Zlína, obdobně jako u dalších obcí, je společnost Moravská vodárenská, a.s. Tato společnost zajišťuje úpravu a dodávky pitné vody pro všechny subjekty na území města Zlína a v širším území. Dodavatelem vody a majitelem vodohospodářských rozvodů jsou Vodovody a kanalizace Zlín, a. s., jejichž hlavními akcionáři jsou města Zlín, Valašské Klobouky, Slavičín, Otrokovice a Luhačovice

Zásobování města Zlína pitnou vodou je řešeno ze skupinového vodovodu Zlín, do kterého je přiváděna voda z úpravny vody Klečůvka (250 l/s), která upravuje surovou vodu z vodárenské nádrže Slušovice a z úpravny vody Tlumačov (400 l/s), která upravuje surovou vodu z prameniště Tlumačovský les a štěrkoviště Kvasice.

Veřejný vodovod je dostupný v celé zastavěné části města Zlína. Stávající systém zásobování vodou je vyhovující, plánuje se jeho postupné rozšiřování.

Dle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Zlínského kraje se předpokládá rozšíření vodovodního systému z místní části Salaše do Březnice, dále propojení vodovodního systému Velíkové s obcí Lukov, rozšíření vodovodů do nově zastavitelných ploch a vytvoření nových vodojemů a vodovodních řadů pro zlepšení akumulace a tlakových poměrů v městských částech Malenovice, Mladcová a Příluky.

Otrokovice jsou zásobeny vodou prostřednictvím skupinového vodovodu Zlín, voda je upravována v úpravně vody Tlumačov. Ta odebírá surovou vodu z jímacích území Tlumačovský les a Kvasice. Provozovatelem je také Moravská vodárenská, a. s.

Na skupinový vodovod Zlín jsou napojeny i další obce v řešeném území. Chybí napojit pouze některé okrajovější části a propojit vodovodní řady. V rámci dotazníkového šetření mezi vedením obcí byly zmiňovány i další dílčí problémy, především rekonstrukce stávajících vodovodních řadů. Přehled uvedených problémů je uveden v následující tabulce:

Tab. 31: Identifikované problémy v zásobování vodou

Obec	Problémy	Význam
Březnice	Potřeba prodloužení hl. řadu do nových naplánovaných lokalit	1
Fryšták	Ve městě chybí vodovod v části Vylanta (cca. 30 domů) a Žabárna.	3
Hvozdná	Nevyhovující stav vodovodů – nutná oprava stávajícího vodovodu (kompletní výměna potrubí) cca 3,8 km	3
	Nutná oprava hlavního přivaděče vody do obce	2
Lukov	Chybějící vodovod v části Paseky, zájem o dílčí rekonstrukci	3
Želechovice n. D.	Chybí dokončit vodovod do č. Paseky	3

Zdroj: Dotazníkové šetření Pozn.: Význam určen na základě pohledu vedení obcí

3.3.2.2 Odvádění a čištění odpadních vod

Město Zlín je odkanalizováno kombinovanou soustavou s převažujícím systémem jednotné kanalizace, pouze okrajové čtvrti mají vybudovaný systém oddílné kanalizace. Vlastníkem jsou Vodovody a kanalizace Zlín, a.s., provozovatelem MORAVSKÁ VODÁRENSKÁ, a.s. Odpadní vody jsou odváděny kanalizačními sběrači, které jsou zaústěny do hlavních kmenových stok. U oddílné kanalizace jsou dešťové odpadní vody svedeny do nejbližších vodotečí a následně řeky Dřevnice. Zbylé odpadní vody jsou sváděny do čistírny odpadních vod Zlín-Malenovice. V současné době jsou na kanalizaci napojeni téměř všichni obyvatelé města Zlín. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v septicích a v bezodtokých jímkách.

V budoucnu je nutno řešit nebo se uvažuje o řešení těchto problémů:

- posílení stávajícího systému, nacházejícího se na hranici kapacitní únosnosti, o pravobřežní sběrač v úseku Louky - Tečovice,
- připojení obce Hvozdná na kanalizační sběrač Zádveřice - Příluky,
- připojení MČ Velíková na kanalizační systém ve Štípe a připojení MČ Lhotka na stávající kanalizaci v obci Tečovice (řeší se povolení),
- připojení zastavitelných ploch na stávající síť zejména oddílným systémem,
- vyřešení nevyhovujícího stavu technické infrastruktury (tj. i kanalizační sítě) v Baťově areálu. Kanalizační síť je zde v majetku města, které tak může současný stav aktivně ovlivnit a celkově přispět k revitalizaci areálu.

Stoková síť města Otrokovice je taktéž z větší části vlastněna společností Vodovody a kanalizace Zlín, a.s. a provozována MORAVSKOU VODÁRENSKOU, a.s. Na kanalizační síť je napojena převážná většina (cca 98 %). Čištění odpadních vod zajišťuje mechanicko-biologická čistírna odpadních vod provozovaná firmou TOMA, a. s. a je určena k čištění průmyslových, komunálních a dešťových odpadních vod. Na ČOV jsou přivedeny komunální odpadní vody z Otrokovic a průmyslové odpadní vody z areálu TOMA a areálu TAJMAC-ZPS ve Zlíně-Malenovicích. Situována je na soutoku řek Dřevnice a Moravy. Počet napojených ekvivalentních obyvatel na ČOV v Otrokovicích je 168 300.

ČOV Zlín a ČOV Otrokovice se řadí k nejvýznamnějším znečišťovatelům v kraji.

Ve Fryštáku funguje oddílná kanalizace s přečerpáním vod do kanalizačního systému města Zlína. Kanalizace s napojením na centrální ČOV chybí v obcích Hvozdná, Ostrata, Březnice a Želechovice nad Dřevnicí, kde jsou případně vybudovány pouze menší lokální ČOV. Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci je uveden v následující tabulce – viz také kartogram 3.2.3.

Tab. 32: Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (%)

Obec	Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (%)	Obec	Podíl obyvatel napojených na veřejnou kanalizaci (%)
Březnice	8,4	Otrokovice	99,0
Fryšták	73,2	Tečovice	92,3
Hvozdná	37,0	Veselá	66,0
Lípa	38,9	Zlín	94,1
Lukov	93,9	Želechovice nad Dřevnicí	31,4
Ostrata	7,9		

Zdroj: SLDB, 2011

V rámci dotazníkového šetření mezi starosty obcí v zájmovém území byly zjišťovány problémy v oblasti čištění odpadních vod. Patří mezi ně především chybějící kanalizace se zakončením na čistírně odpadních vod.

Tab. 33: Identifikované problémy v oblasti čištění odpadních vod

Obec	Problémy	Význam
Březnice	Absence kanalizace se zakončením na ČOV. Levnější je ČOV pro každý dům. Prostorová komplikace s umístěním kanalizace.	2
Hvozdná	Nevyhovující stav kanalizace, absence přivaděče kanalizace do Zlína a oprava části stávající kanalizace a šachet, nová kanalizace – odklon vodotečí – cca 5,5 km = nedostatečné čištění odpadních vod v obci	3
Ostrata	V obci pouze povrchová kanalizace - chybí ČOV. Novostavby v obci mají své čističky.	3
Veselá	Nutnost výstavby kanalizace (2/3 obce - 2 větve, délka 1 km) s napojením na ČOV Slušovice.	3
Želechovice n. D.	Žádoucí rekonstrukce a dobudování kanalizace	3

Zdroj: Dotazníkové šetření

3.3.2.3 Zásobování plynem a teplem

3.3.2.3.1 Zásobování plynem

Všechny obce v zájmovém území jsou plynofikovány a zásobování zemním plynem je zajištěno Jihomoravskou plynárenskou, a. s. prostřednictvím vysokotlakých plynovodů. S ohledem na zaokružování plynovodů je zajištěna spolehlivost dodávek zemního plynu v převážné části území. V Otrokovicích je téměř 98 % domácností napojeno na plyn, ale vytápění se děje z centralizovaného zásobování tepla z Teplárny Otrokovice, a. s., podobně jako dodávky teplé vody.

Z hlediska problémů a potřeb v území je nutno počítat s požadavky na:

- vymístění vysokotlakého plynovodu z hustě obydlené části Jižních Svahů do území mimo obytnou zástavbu,
- přemístění regulační stanice v MČ Louky do k.ú. Prštné, a to z důvodu rozvoje dané lokality,
- napojení nových zastavitelných ploch na plynovod,
- napojení místní části Zlína Jaroslavice na středotlaký plynovod.

3.3.2.3.2 Zásobování teplem

Město Zlín má v rámci kraje největší soustavu centrálního zásobování teplem CZT, kterou provozuje primárně Alpiq Zlín s.r.o. a částečně (západní část města) Teplárna Otrokovice a.s., sekundární část pak Teplo Zlín, a.s. Největšími výrobci tepla a elektrické energie jsou Alpiq Zlín s.r.o. Systém CZT ve Zlíně zajišťuje dodávku 47 % spotřebované tepelné energie. Alpiq Zlín s.r.o. provozují průmyslovou teplárnu na uhlí, sloužící k zásobování průmyslových podniků na území Zlína technologickou parou a současně k vytápění celé teplofikované zóny města. Celková délka parních sítí činí 37 km a v zimním období je dodávaný výkon až 128 MW, délka horkovodních sítí činí 51 km a dodávaný výkon je až 105 MW. Z parních

sítí je zásobován především průmysl, terciární sektor a značný počet odběratelů sektoru bydlení. Horkovodní síť zásobuje především sektor bydlení prostřednictvím Tepla Zlín, a. s., ale z horkovodní sítě odebírá teplo rovněž mnoho odběratelů terciárního sektoru i menších průmyslových provozoven. CZT pokrývá ve Zlíně území největších sídlišť i vnitřního města.

Tepelná energie do distribuční sítě Tepla Zlín, a.s. je zabezpečena z 99,3 % nákupem z centrálního zdroje teplárny společnosti Alpiq Zlín s.r.o. pro oblast města Zlína vč. Jižních Svahů. Co se týče energie používané k vytápění u bytů, tak nejvyšší podíl má CZT a významný podíl (cca 40 %) má také plyn.

Tepla Zlín, a.s. je akciovou společností, kde jediným akcionářem je město Zlín. Hlavní náplní činnosti společnosti je distribuce tepelné energie, tj. zajišťování dodávek tepelné energie pro vytápění a přípravu teplé vody do objektů odběratelů, a to především domácností. Územním plán města Zlína předpokládá rozšíření systému centrálního zásobování teplem do ploch nepříznivých z hlediska rozptylových podmínek a v případě ekonomické výhodnosti do dalších ploch vymezených energetickou koncepcí města.

V Otrokovicích je hlavním dodavatelem tepla Teplárna Otrokovice, přičemž podstatná část tepla míří do průmyslového sektoru. Největšími odběrateli v Otrokovicích jsou Continental Barum s.r.o. Otrokovice a TOMA, a.s. Pro byty, služby a občanskou vybavenost města Otrokovice je teplo dodáváno prostřednictvím horké vody. Distribuční společností je městem zřízená společnost TEHOS s.r.o.

Současný stav systému zásobování teplem je nevyhovující a jako významnou potřebu vnímají provozovatelé zdrojů a rozvodů tepla rekonstrukci rozvodů tepla v řadě lokalit jak ve Zlíně (např. Jižní Svahy), tak i Otrokovicích a dále rekonstrukci výměňkových stanic a samotných zdrojů tepla. V případě úspěšné realizace povedou ke zvýšení efektivity systému a celkovému snížení energetické náročnosti.

3.3.2.4 Elektrická energie a datové sítě

V rámci zájmového území zajišťuje vedení vysokého napětí rozvod el. energie do všech obcí. Vedení nízkého napětí zajišťuje dílčí vedení v obcích.

Město Zlín je zásobováno elektrickou energií převážně z transformovny Mladcová, která je v majetku E.ON Distribuce, a.s. zajišťující zásobování elektrickou energií. Elektrická energie je na území města Zlína vyráběna také v teplárně společnosti Alpiq Generation (CZ) s.r.o. Vyrobená elektřina je následně dodávána do průmyslového Bařova areálu a přebytek pak do sítě společnosti E.ON. Společnost Alpiq Generation (CZ) s.r.o. je schopna pokrýt vyrobenou elektrickou energií cca 58 % celkové potřeby elektrické energie ve Zlíně. Výroba tepla i elektrické energie se v posledních letech postupně zvyšuje.

V Otrokovicích je napájení distribuční sítě velmi vysokého napětí zajištěno z nadřazené soustavy velmi vysokého napětí (VVN 400kV) prostřednictvím nadřazené transformace 400/110 kV OTROKOVICE 3x350 MVA. Prostřednictvím této uzlové rozvodny 400/110 kV a systému 110 kV je elektrická energie rozváděna na území Zlínského kraje. Městem Otrokovice prochází vedení VVN 110 kV a zásobování města elektrickou energií zajišťují rozvody VN 22 kV. Zásobování elektrickou energií je zajišťováno akciovou společností E.ON. Významným producentem elektřiny je Teplárna Otrokovice, a.s., která elektřinu vyrábí zejména v režimu kombinované výroby elektrické energie a tepla. Největší část vyrobené elektrické energie je dodávána výrobcí pneumatik společnosti Barum Continental, s. r. o.

Města a obce začínají v posledních letech nakupovat elektřinu na komoditních burzách, kdy je nakupována energie i pro více subjektů najednou. Objevuje se i hromadný nákup energií pro obyvatele. V této oblasti je významný potenciál úspory finančních prostředků.

Ve Zlíně a Otrokovicích je společností Zlín Net, a.s. provozována vlastní metropolitní optická síť. Společnost poskytuje služby např. telekomunikačním operátorům, a to pronájmem optických vláken, datových okruhů, servisem optické a mikrovlnné sítě a další. Operátoři telekomunikačních služeb pak mohou své služby (internet, hlas, TV aj.) kvalitní a spolehlivou cestou poskytovat koncovým zákazníkům. V období 2012-2013 vybudovala společnost Zlín Net metropolitní síť pro magistrát města Zlína a rozšířila své služby do všech částí města Zlín.

3.3.3 Dílčí SWOT analýza

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ ÚZEMÍ	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení dopravního napojení na síť dálnic a rychlostních silnic v posledním období. Velmi dobré napojení Otrokovic na železniční síť. Dobře rozvinutý systém městské hromadné dopravy a existence integrovaného dopravní systému (ZID). Dobré podmínky pro cyklo dopravu, zejména v Otrokovicích – několik cyklotras a cyklotrasa Baťův kanál jako součást dálkové trasy Moravská stezka Fungující vodní doprava: Průplav Otrokovice-Rohatec Na většině území je dostatečně zajištěna technická infrastruktura v oblasti zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod, zásobování plynem, teplem a elektrickou energií. 	<ul style="list-style-type: none"> Dopravní skelet aglomerace je tvořen jedinou páteřní komunikací. Vysoká intenzita tranzitní kamionové dopravy Horší dopravní dostupnost města Zlína a širšího regionu na nadřazenou silniční a železniční síť v porovnání s dalšími krajskými městy. Existence konfliktů dopravní funkce a funkce bydlení (silnice I/49, sídliště Jižní Svahy, bytová zástavba v blízkosti železniční trati č. 331 apod.), kdy doprava je zdrojem znečištění ovzduší a hluku a ohrožuje bezpečnost obyvatel. Nejasná dopravní situace a špatný stav technické infrastruktury v Baťově areálu jako překážka jeho dalšího rozvoje. Problémy dopravy v klidu (parkování) zejména v centrální části Zlína a na sídlištích. Nízká kvalita dopravního uzlu v prostoru zlínského autobusového a železničního nádraží Slabě rozvinutá a nespojitá síť cyklostezek včetně chybějící páteřní cyklotrasy Otrokovice - Zlín - Vizovice a celkově nedostatečná cyklistická infrastruktura vč. možností parkování. Nízká kvalita chodníků. Vodní cesta po řece Moravě přerušena chybějícím jezem v obci Bělov Chybí kanalizace napojená na ČOV v obcích Březnice, Ostrata, Hvozdná, Želechovice nad Dřevnicí a chybějící úseky kanalizací v dalších obcích a nevyhovující stav kanalizační sítě v dalších lokalitách (např. Baťův areál) Chybějící napojení na vodovod v některých místních částech obcí a nutnost rekonstrukce některých úseků vodovodní sítě. Zastaralé rozvody centrálního zásobování teplem s nízkou energetickou účinností
VNĚJŠÍ FAKTORY	Příležitosti (Opportunities) <ul style="list-style-type: none"> Dostavba chybějících úseků hlavních komunikací napojujících region na páteřní síť dálnic a rychlostních silnic vč. sítě TEN-T. Potenciál odvedení tranzitní dopravy z obydlené zástavby Zlín, Otrokovic a dalších obcí. Zefektivnění železniční dopravy prostřednictvím realizace projektu zkapacitnění a elektrifikace železniční trati Otrokovice – Zlín 	Hrozby (Threats) <ul style="list-style-type: none"> Oddálení realizace významných plánovaných dopravních staveb Absence finančních prostředků na realizaci potřebných opatření Nedořešení majetkových vztahů při výkupu potřebných pozemků Časové prodlevy při přípravě některých dlouhodobě plánovaných silničních úseků (R49, JV obchvat Otrokovic)

<p>- Vizovice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvolnění rozvojových možností města Zlína řešením dopravní situace v Baťově areálu. • Vytvoření moderního dopravního terminálu v jádru aglomerace v prostoru současného autobusového a vlakového nádraží (modernizace) Zlín střed. • Rozšiřování prostorového pokrytí spoji MHD (DSZO, s.r.o.) v závislosti na existující poptávce. • Dobudování vodní cesty na Moravě mezi Kroměříží a Otrokovicemi, vč. přístavů s návaznými rekreačními funkcemi • Dobudování sítí technické infrastruktury v nových rozvojových lokalitách a doplnění stávajících sítí včetně rekonstrukcí. • Doplnění a propojení sítě cyklostezek a cyklotras.	<ul style="list-style-type: none"> • Nadále klesající počet osob přepravených v rámci DSZO, s.r.o. a pokles tržeb. • Neřešení stávajícího nevyhovujícího stavu dopravního uzlu v prostoru zlínského autobusového a železničního nádraží
---	--

3.4 TEMATICKÁ OBLAST 4: ŽIVOTNÍ A FYZICKÉ PROSTŘEDÍ MĚSTA

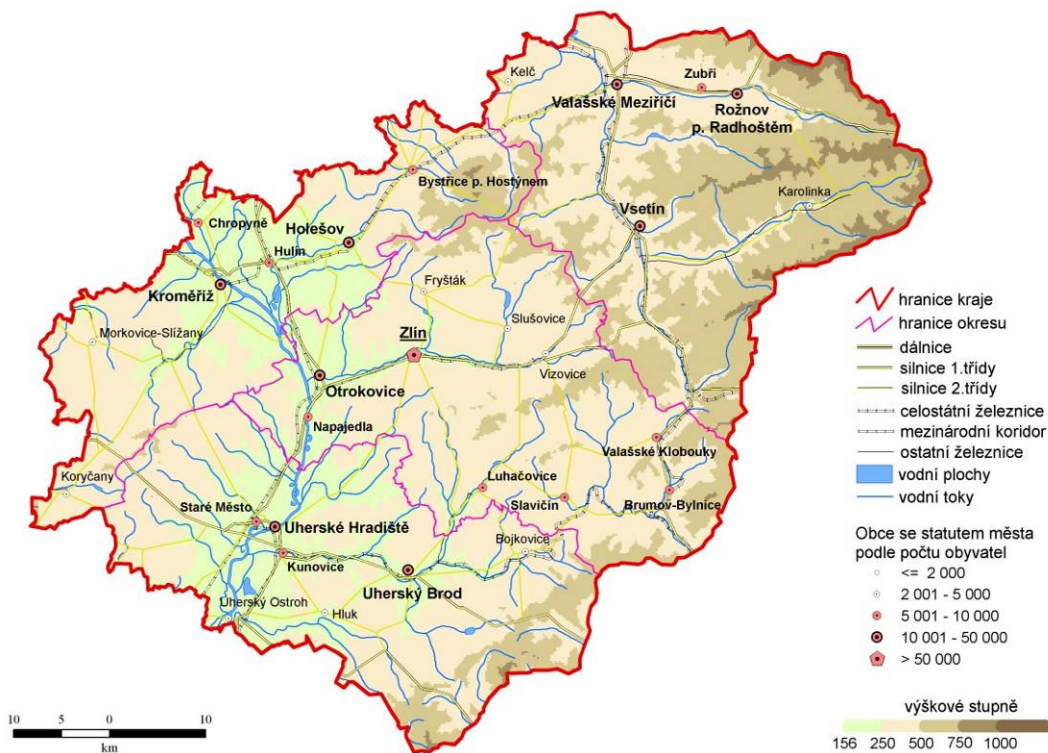
3.4.1 Prostorová struktura území

Vybrané území IPRÚ tvoří jedenáct obcí, tj. města Zlín a Otrokovice a s nimi sousedící obce. Celkový počet obyvatel v zájmovém území k 31.12.2013 činil 106 635 obyvatel, přičemž více než 87 % z nich žije právě ve Zlíně a Otrokovících. Hustota osídlení je vysoká – 501 ob/km².

Převážná část území spadá do Vizovické vrchoviny (Zlínská vrchovina, Fryštácká brázda), pouze severní část Fryštáku a Lukova náleží do geomorfologického celku Hostýnsko-vsetínská hornatina a západní část Otrokovic náleží k Hornomoravskému úvalu. Vizovická vrchovina tvoří takřka celou plochu území. Hřbety jsou tvořeny především pískovci; v jílovcích vznikly naopak deprese.

Při srovnání území Zlínského kraje (viz obrázek níže) s doporučenou variantou rozsahu území IPRÚ Zlín je zřejmé, že území IPRÚ je tvořeno podstatnou částí jedné ze dvou oblastí Zlínského kraje (Zlín-Otrokovice), jejichž životní prostředí je v rámci kraje nejvíce zatíženo. Znečištění některých složek životního prostředí sice nedosahuje úrovně v oblasti Vsetín – V. Meziříčí, v rámci kraje se však jedná o území, v němž musí být zlepšení stavu životního prostředí věnována zvýšená pozornost. A to i v situaci, kdy samotný Zlínský kraj patří v rámci ČR mezi méně zatížené kraje.

Obr. 12: Území Zlínského kraje

3.4.2 Životní prostředí a odpadové hospodářství

3.4.2.1 Ovzduší

Stav ovzduší v jednotlivých částech zájmového území je různorodý a závisí na rozmístění zdrojů, jejich typech, produkci emisí a dále klimatických a kolísajících meteorologických podmínkách. Přestože se míra znečištění ovzduší v zájmovém území v posledních letech poměrně zlepšila a v současné době nejsou u hlavních škodlivin překračovány roční imisní limity, část území je stále zahrnuta do oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO – viz níže).

3.4.2.1.1 Emise

Zdroje emitující do ovzduší znečišťující látky byly v ČR sledovány v rámci Registru emisí zdrojů znečišťování ovzduší REZZO, zahrnující velké a střední stacionární zdroje znečišťování, malé stacionární zdroje znečišťování (lokální topeniště) a mobilní zdroje znečišťování ovzduší (doprava).

Ve srovnání s okolními kraji je zřejmé, že Zlínský kraj patří mezi kraje s nízkou produkcí emisí:

Tab. 34: Produkce emisí ve Zlínském a sousedících krajích (všechny sledované zdroje, 2012)

Kraj	TZL *		SO ₂		NO _x		CO		VOC *		NH ₃ *	
	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%	[t/rok]	%
Jihomoravský kraj	4 765,70	7,9	2 086,70	1,4	14 719,10	7	32 126,60	5,9	13 201,60	9,3	5 779,00	9
Zlínský kraj	2 260,60	3,8	4 941,20	3,2	7 000,50	3,3	21 691,90	4	7 498,80	5,3	2 865,60	4,5
Moravskoslezský kraj	5 941,60	10	20 297,20	13,2	25 643,20	12,1	147 662,30	27	15 149,90	10,6	3 480,20	5,4
celkem	12 967,90	21,70	27 325,10	17,80	47 362,80	22,40	201 480,80	36,90	35 850,30	25,20	12 124,80	18,90

Zdroj: ČHMÚ

Největšími znečišťovateli ovzduší v rámci řešeného území byly tyto společnosti: Atel Energetika Zlín s.r.o. (dnes Alpiq Generation (CZ) s.r.o. - teplárna Zlín - TZL, SO₂, NO_x, oxid uhelnatý) a Teplárna Otrokovice a.s. (SO₂, TZL, NO_x). Kromě výše uvedených se nemalou měrou na emisích ostatních látek podílí i technologické zdroje znečišťování ovzduší, mezi které lze zařadit významné výrobní závody základních chemických látek a přípravků situované v Otrokovicích a dále pak výroby pneumatik Barum Continental spol. s r.o. v Otrokovicích a Zlíně.

Stále větším problémem se – zejména vzhledem k postupnému poklesu emisí stacionárních zdrojů – stává doprava, a to především v důsledku narůstající intenzity vnitrostátní i mezinárodní kamionové přepravy. Významným zdrojem emisí znečišťujících látek do ovzduší jsou rovněž lokální topeniště s nedokonalým spalováním méně hodnotných paliv. Lokální topeniště se podílejí na znečištění ovzduší významně především v zimních měsících při inverzním počasí a jsou významným producentem tuhých znečišťujících látek a široké škály organických látek. K nárůstu znečištění dochází i v oblastech s možnostmi alternativního vytápění ušlechtlejšími palivy (plyn). Příčinou je mimo jiné i částečný návrat k vytápění tuhými palivy, způsobený především zvyšováním nákladů na vytápění při současné dostupnosti levnějších druhů pevných paliv, v některých případech doprovázený i spalováním odpadů se všemi z toho vyplývajícími negativními důsledky. To má spolu s dopravou dopad nejen v průmyslové části IPRÚ, ale také v oblastech relativně vzdálených dosahu velkých stacionárních zdrojů znečištění ovzduší.

3.4.2.1.2 Imisní situace

Nejvyšší koncentrace škodlivých látek jsou v ovzduší při špatných rozptylových a povětrnostních podmínkách (např. inverzních stavech), především v chladnější polovině roku, vedoucí ke smogovým situacím. Mimo jiné i proto, že přes pokles produkce emisí samotné koncentrace znečišťujících látek v ovzduší adekvátně neklesají – lze zaznamenat spíše stagnaci nebo dokonce mírný růst koncentrací. Občasné výkyvy jsou dány především meteorologickými a rozptylovými podmínkami.

Vzhledem k charakteristikám znečištění ovzduší a jeho významu, především dopadu znečištění ovzduší na zdraví obyvatel IPRÚ, lze za hlavní reprezentativní znečišťující látku považovat koncentrace znečištění ovzduší suspendovanými částicemi (PM₁₀).

Roční limit koncentrací PM₁₀ v ovzduší činí v ČR 40 µg.m⁻³. V následující tabulce je pro srovnání uvedeno, jaké průměrné koncentrace suspendovaných částic a oxidu dusičitého byly v ovzduší zájmové oblasti v období 2008 – 2012 (nelze přímo porovnávat s limitem):

Tab. 35: Průměrné koncentrace vybraných škodlivin v ovzduší obcí IPRÚ

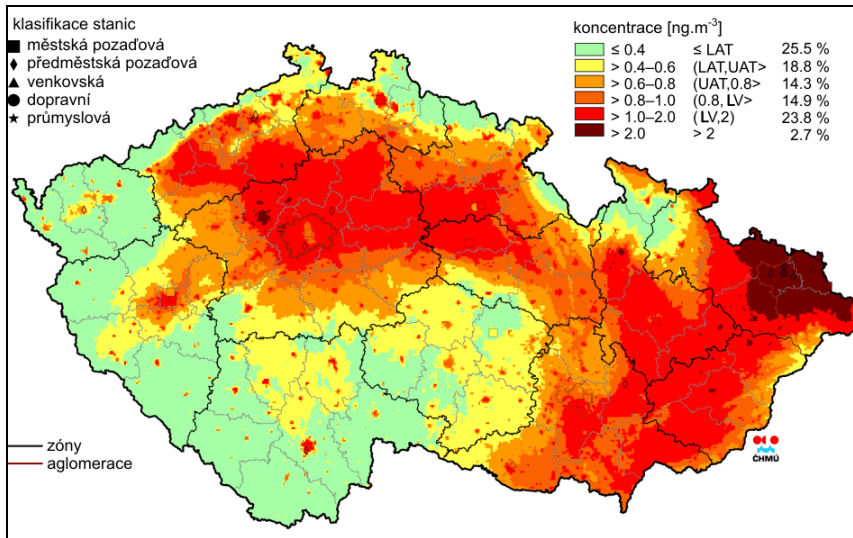
Obec	PM ₁₀ [µg.m ⁻³]	PM _{2,5} [µg.m ⁻³]	NO ₂ [µg.m ⁻³]
Otrokovice	28,75	21,40	1,23
Tečovice	28,49	21,08	1,18
Zlín	27,06	20,18	1,10
Fryšták	25,77	18,76	0,86
Hvozdná	25,04	18,30	0,83
Veselá	24,99	18,44	0,86
Želechovice nad Dřevnicí	24,84	18,45	0,84
Březnice	24,80	18,12	0,79
Lukov	24,67	18,28	0,83
Ostrata	24,61	17,98	0,82
Lípa	24,22	17,73	0,79

Zdroj: ČHMÚ

Jak lze předpokládat již z hlediska produkce emisí, nejvyšší koncentrace znečišťujících látek v IPRÚ jsou ve Zlíně a Otrokovcích a logicky také v Tečovicích, ležících mezi katastry obou výše jmenovaných měst.

Při srovnání území IPRÚ s ostatními oblastmi ČR je zřejmé, že koncentrace škodlivin v ovzduší nejsou tak vysoké, jako v sousedícím Moravskoslezském kraji (Ostravské aglomeraci), nicméně v oblasti IPRÚ přesahují koncentrace většiny území ČR. Pro ilustraci celorepublikového kontextu je na následujícím obrázku znázorněno pole ročních průměrných koncentrací PM₁₀ v ČR v roce 2012.

Obr. 13: Pole 36. Největší 24 hod. koncentrace PM₁₀ v ČR v roce 2012

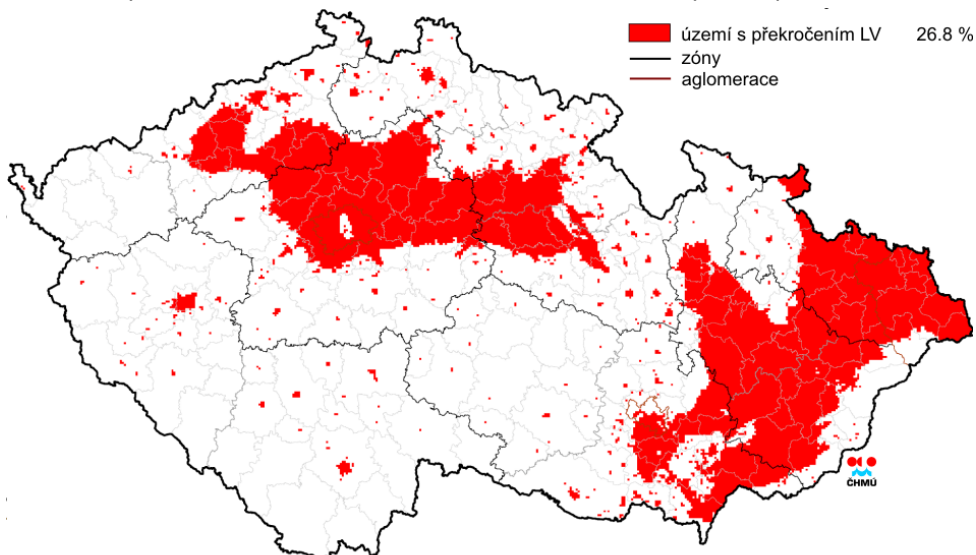
Zdroj: ČHMÚ

Limit pro roční průměrnou koncentraci PM₁₀ byl v roce 2012 překročen u 15 stanic ze 127 měření v celé ČR, žádná z těchto stanic se nenacházela v IPRÚ. Stanice s nejvyššími hodnotami ročních průměrných koncentrací PM₁₀ v rámci IPRÚ je v rámci ČR až na 47. místě (Zlín)

K překročení ročních imisních koncentrací nedošlo ani v případě suspendovaných částic PM_{2,5} ani v případě NO₂. Také v případě organických látek (benzen, benzo(a)pyren) nedošlo v IPRÚ k překročení limitů.

Přes relativně příznivé hodnocení kvality ovzduší, zejména ve srovnání se sousedními kraji ČR, patřila v roce 2012 značná část IPRÚ do oblasti s překročenými imisními limity (dříve oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší OZKO)².

Obr. 14: Vyznačení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, platné pro rok 2012

Zdroj: ČHMÚ

² Od roku 2012 se v důsledku platnosti nového zákona o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., vymezují zóny s překročením imisních limitů namísto OZKO

3.4.2.2 Hluk

Pro hodnocení hluku byly pro IPRÚ brány v úvahu především hlukové mapy z výsledků 1. kola strategického hlukového mapování ČR, které ovšem dosud nejsou pořízeny pro území celé ČR, ale pouze pro zákonem vymezené aglomerace a dopravní infrastrukturu (lokality s intenzitou dopravy více než 6 mil. automobilů a/nebo 60 000 vlaků/rok, hluk z vnitroměstské dopravy zahrnut není).

Dle uvedeného mapování je v IPRÚ nejvyšší počet obyvatel dotčen hlukem na nejvíce frekventovaných silnicích ve Zlíně (6 213 obyv.). Celodenně (Ldvn = 70 dB) bylo hlukem z dopravy dotčeno podle výše uvedeného zdroje 5 198 obyvatel Zlína.

Největším zdrojem hluku v Otrokovicích jsou doprava a průmysl. Dominantními zdroji dopravního hluku jsou silnice I/49 a I/55 a dále železnice, v poslední době lze zaznamenat nárůst hluku z provozu letadel a vodního motorismu. Stávající dopravní zátěž na silnici I/55 dlouhodobě patří k největší na české komunikační síti a přináší s sebou velké hlukové zatížení. Situaci má vyřešit dokončení obchvatu Otrokovic, který má vyloučit veškerou tranzitní dopravu z intravilánu města. Jihovýchodní obchvat je ve stádiu přípravy.

Hlučnost z dopravy je uváděn jako problém také v řadě dalších obcí v zájmovém území.

3.4.2.3 Příroda a krajina

Na území Zlínského kraje leží řada rozsáhlých území s cennými přírodními hodnotami. Jedná se především o velkoplošná zvláště chráněná území – chráněná krajinná oblast (CHKO) Beskydy a CHKO Bílé Karpaty. Celková rozloha velkoplošných zvláště chráněných území (ZCHÚ) dosahuje více než 29,6 % (117 167 ha) rozlohy regionu. Velkoplošná ZCHÚ doplňuje 176 maloplošných ZCHÚ o celkové rozloze 2 103 ha. Na následujícím obrázku je uveden přehled chráněných území v řešeném území a jeho blízkosti.

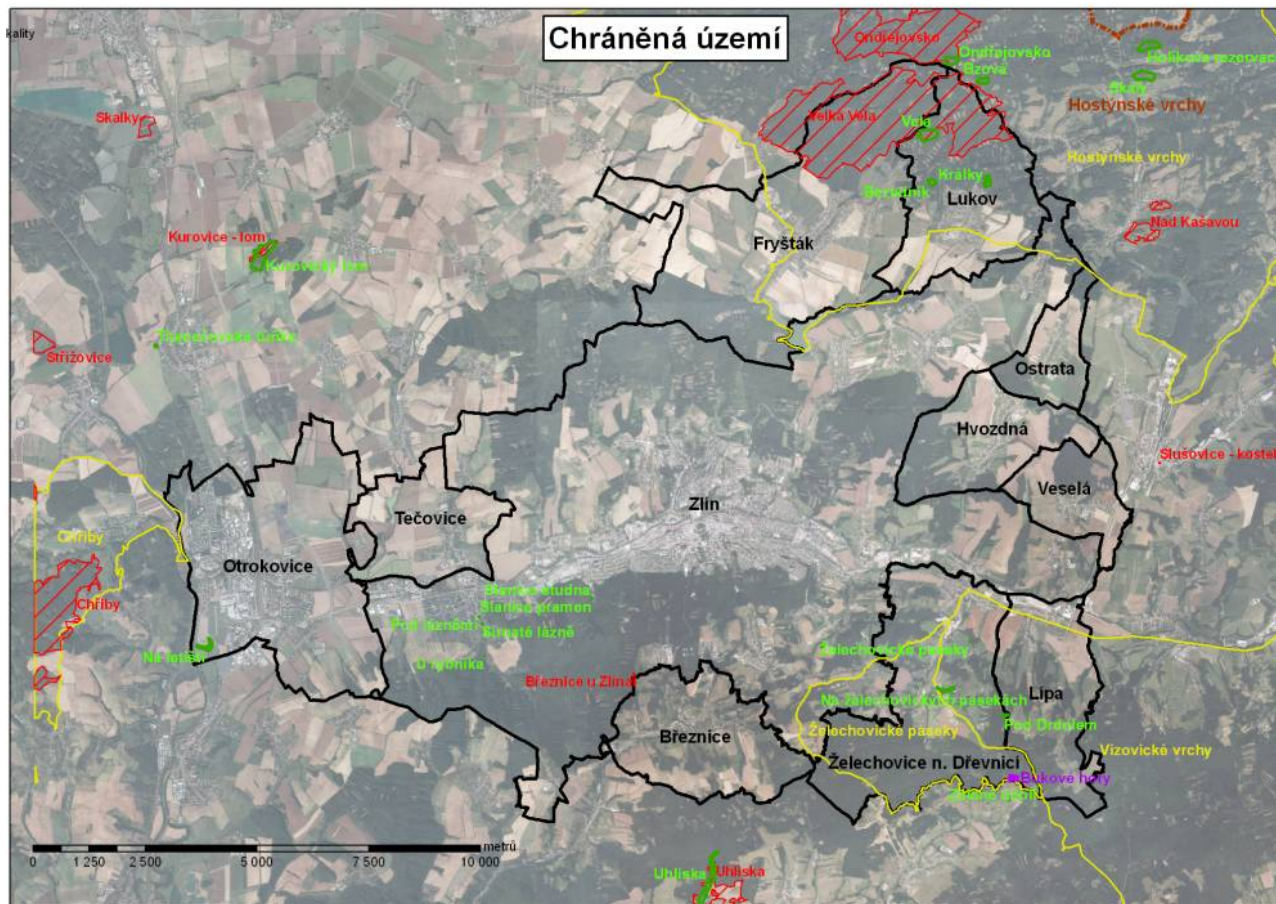
Z logiky vymezení IPRÚ plyne, že přímo v něm se žádná velkoplošná zvláště chráněná území nenachází. Leží v něm však části čtyř přírodních parků, kategorie území s nižším stupněm ochrany, které jsou však z hlediska ochrany přírody a krajinného rázu oproti okolí nadprůměrně hodnotná a plní hlavně významné ekologické a rekreační funkce. Jedná se o přírodní parky Hostýnské vrchy, Vizovické vrchy, Želechovické paseky a Chřiby (viz obrázek).

Z maloplošných zvláště chráněných území jsou v území vyhlášena následující MZCHÚ:

- PP Vela
- PP Králky
- PP Bezedník
- PP Na Želechovických pasekách
- PP Želechovické paseky
- PP Zelené údolí
- PP U Rybníka
- PP Pod Drdolem
- PR Bukové hory
- PP Na letišti
- PP Slanice – Pramen
- PP Slanice – Studna

- PP Sirnaté lázně
- PP Pod lázněmi

Obr. 15: Přehled chráněných území v řešeném území

Zdroj: AOPK Pozn.: PP – přírodní památky

Přestože je na území Zlínského kraje vyhlášeno na základě Nařízení vlády č. 318/2013 Sb. 68 Evropsky významných lokalit a 3 ptačí oblasti soustavy chráněných území Natura 2000, v území IPRÚ je z uvedeného počtu umístěn pouze zlomek uvedeného počtu, a to evropsky významné lokality:

- Evropsky významná lokalita (EVL) Břežnice u Zlína
- EVL Velká Vela

V blízkosti se také nachází EVL Ondřejovsko a ptačí oblast Hostýnské vrchy.

3.4.2.4 Odpady

Celkový vývoj produkce odpadů v území odpovídá vývoji produkce. Zatímco objem komunálního odpadu dlouhodobě roste, a kopíruje růst životní úrovně obyvatelstva a jeho spotřeby, produkce podnikového odpadu má dlouhodobě klesající trend (celkový pokles produkce odpadu v ČR mezi léty 2003 – 2011 činil cca 15%). To souvisí jak se strukturální přeměnou hospodářství, tak s rozvojem a užitím nových výrobních

technologií, případně technologií pro úpravu a zpracování odpadů. Význam má i ekonomický vliv, spočívající v růstu cen primárních surovin a změna požadavků legislativy.

Z hlediska životního prostředí je problematické především skládkování odpadů. Má dopad na zabor půdy, krajinný ráz, případně pro kvalitu podzemních i povrchových vod (zejména v případě tzv. černých skládek). Skládkování odpadu je také zdrojem metanu, který je silným skleníkovým plynem. Také spalování odpadů není optimálním řešením, nicméně z energetického hlediska – pokud je odpad termicky využíván v moderních technologiích k tomu určených – je vhodnější než skládkování.

Základním principem však je předcházení vzniku odpadů a znovuvyužití toho odpadu, který je produkován i při důsledné prevenci jeho vzniku.

Vzhledem k vykazovaným údajům nelze v této fázi analýzy uvést souhrnné hodnoty pouze za IPRÚ, jsou tedy prezentovány hodnoty především za celý Zlínský kraj, pro srovnání také s hodnotami sousedících krajů MSK a JMK.

3.4.2.4.1 Průmyslové odpady

Z níže uvedených tabulek plyne, že celková produkce průmyslových odpadů ve Zlínském kraji je nesrovnatelná s produkcí v krajích sousedících. V případě produkce nebezpečných odpadů již o takový rozdíl nejde (zejména ve srovnání s Jihomoravským krajem), nicméně stále se jedná pouze o 70% jeho úrovně.

Tab. 36: Celková produkce průmyslových odpadů a způsoby nakládání s odpady podle sídla podniku ve vybraných krajích v roce 2012 (t)

ČR, kraje	Celková produkce odpadů	Nakládání s odpady							použití odpadů na terénní úpravy
		z toho							
		využívání		Odstraňování					
		z toho		z toho					
		využití jako paliva nebo k výrobě energie	recyklace	skládkování a ostatní způsoby ukládání odpadů v terénu	biologická úprava	fyzikálně-chemická úprava	spalování		
R1	R4, R5	D1–D5	D8	D9	D10	N1			
Česká republika	19 938 705	959 048	5 726 180	3 668 271	482 934	482 446	76 172	3 610 200	
Jihomoravský	2 257 008	304 759	919 804	282 382	-	20 676	i.d.	717 693	
Zlínský	564 415	4 443	71 908	155 321	10 964	25 856	8 463	32 290	
Moravskoslezský	3 069 579	19 389	2 068 963	437 843	i.d.	27 965	183	608 645	

Zdroj: ČSÚ

Tab. 37: Celková produkce nebezpečných odpadů ve vybraných krajích v roce 2012 (t)

kraj	celková produkce nebezpečných odpadů (t)	celková produkce nebezpečných odpadů (kg/obyv.)
Jihomoravský	121 370	104
Zlínský	87 221	148

kraj	celková produkce nebezpečných odpadů (t)	celková produkce nebezpečných odpadů (kg/obyv.)
Moravskoslezský	281 124	229

Zdroj: ČSÚ

3.4.2.4.2 Komunální odpad

Ve srovnání s celoevropskými statistikami je třídění a další využití odpadu ve Zlínském kraji (potažmo v celé ČR) stále nižší než je průměr EU. Množství evidovaného komunálního odpadu na 1 obyvatele je ovlivněno řadou skutečností, jako je typ sídelní struktury a s tím související zástavby, ovlivňující způsob likvidace i evidence odpadů, kupní síla obyvatelstva a další faktory.

U směsných komunálních odpadů stále převládá jejich ukládání na skládky, což je důsledkem nemotivujícího ekonomického prostředí (pro většinu subjektů je tento způsob nakládání s odpady nejlevnější) a chybějících kapacit pro materiálové a energetické využití těchto odpadů. V roce 2010 tak skládkování zaujímalo 95 % z množství odstraňovaného odpadu.

V níže uvedené tabulce je opět uvedeno srovnání Zlínského kraje se sousedícími kraji. Přestože v celkové produkci komunálního odpadu Zlínský kraj nedosahuje – vzhledem k počtu obyvatel – hodnot sousedících krajů, v produkci na 1 obyvatele dosahuje průměrných hodnot.

Tab. 38: Celková produkce komunálního odpadu v letech 2010 – 2012 a množství komunálního odpadu na 1 obyvatele v kilogramech v letech 2010-2012

Kraj	Produkce komunálního odpadu celkem (t)			Komunální odpad na 1 obyvatele v kg		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Jihomoravský	340 991	324 370	323 529	296	279	277
Zlínský	175 948	171 683	176 705	298	291	300
Moravskoslezský	417 260	360 771	390 782	335,2	292,7	318,2

Zdroj: ČSÚ

K přetrvávajícím problémům v oblasti nakládání s odpady stále patří biologicky rozložitelné komunálních odpadů (BRKO), které jsou ukládány na skládky, a nedostatečné množství energeticky nebo materiálově využívaných komunálních odpadů. Příčinou prvně uvedeného je nedostatečná kapacita zařízení pro využívání biologicky rozložitelných odpadů, a to jak kalů z ČOV, tak i například odpadů ze stravování a z obchodních řetězců.

Z hlediska samotného města Zlín se celková roční produkce odpadů pohybovala v období 2006-2010 kolem 30 000 tun s maximem v roce 2008 (37 000 tun). Nejvyšší hmotnostní podíl na produkci odpadů připadá v tomto období na směsný komunální odpad (51,5 %), kovy (14,4 %) a papír a lepenku (8,8 %). Objem nebezpečných odpadů se ve sledovaném období pohyboval mezi 22 a 67 tunami za rok, což znamená spíše zanedbatelný podíl 0,1 % na celkové produkci odpadů.

K dalšímu zpracování a materiálovému využití je předána přibližně třetina celkové produkce odpadů. Jedná se zejména o tříděné komodity (sklo, papír, plasty, kovy), bioodpad, stavební a demoliční odpady a pneumatiky. Veškeré nebezpečné odpady jsou předávány oprávněné osobě k nakládání s nebezpečnými odpady, k uložení na skládku nebezpečných odpadů nebo do některé ze spaloven společnosti. Zbylá část odpadů končí na skládce.

Provoz odpadového hospodářství města Zlína je v působnosti společnosti Technické služby Zlín, s.r.o., v níž je statutární město Zlín jediným společníkem. Technické služby Zlín, s.r.o. zajišťují veřejně prospěšné komunální služby, jako jsou čištění veřejných ploch, údržba komunikací, údržba a provoz veřejného osvětlení, provozování tržiště, provozování parkovišť a služby v odpadovém hospodářství (4 sběrné dvory). Dalším provozovaným zařízením k nakládání s odpady je Skládku odpadů Suchý důl (III. etapa), která slouží k ukládání komunálních a průmyslových odpadů zejména ze zlínské aglomerace. Provoz zařízení byl zahájen v roce 2003, ukončení je předpokládáno v roce 2024. Projektovaná kapacita zařízení je 50 tis. tun odpadu za rok. V souvislosti se skládkou odpadů Suchý důl se zvažuje otázka na vybudování Integrovaného centra nakládání s odpady, v rámci kterého by mohly být v budoucnu tříděny odpady ze širšího okolí Zlína, kdy část z nich by pak byla využita k výrobě tepla.

Odpadové hospodářství na území města Zlína je koncepčně řešeno v rámci dokumentu Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období let 2011-2015.

Technické služby Zlín, s.r.o. zajišťují služby nejen pro město Zlín, ale také pro některé obce, firmy a občany v jeho okolí. Na území města Otrokovice zajišťují svoz a nakládání s odpadem Technické služby Otrokovice, s. r. o., ve Fryštáku zajišťují svoz Technické služby Fryšták.

Z dotazníkového šetření prováděného na obcích vyplývá, že v řadě obcí je potřeba zlepšit stávající systém odpadového hospodářství, především v oblasti sběrných dvorů. Uváděné problémy, respektive potřeby, jsou uvedeny v následující tabulce.

Tab. 39: Problémy obcí v oblasti nakládání s odpady

Obec	Problémy	Význam
Fryšták	Město řeší způsob sběru bioodpadu.	3
Hvozdná	Sběrný dvůr je vybaven nedostatečně, chybí prostory a technika	3
Lukov	Nevyhovující podmínky pro nakládání s odpady	3
Ostrata	Zájem sběrného dvoru v zóně poblíž plánované R49	2
Veselá	Chybějící sběrný dvůr	3
Želechovice nad Dřevnicí	Chybí sběrný dvůr	3

Zdroj: Dotazníkové šetření, Pozn.: Význam je určen na základě pohledu vedení obcí

3.4.2.4.3 Staré ekologické zátěže a kontaminovaná místa

Na území města Zlín jsou evidovány tyto lokality v Systému evidence kontaminovaných míst:

Tab. 40: Přehled lokalit na území města Zlína evidovaných v Systému evidence kontaminovaných míst

Lokalita	Stručná charakteristika
Benzina Příluky	Lokalita bývalé čerpací stanice pohonných hmot, původcem znečištění zpracování ropy
Padělky	Lokalita v blízkosti skládky Suchý důl a osady Chlum, tvořena dvěma lagunami, kam byly ukládány čistírenské kaly, v současnosti zarostlá mokřadní flórou a náletem dřevin, začleněná do okraje lesa
Skládka Klečůvka	Lokalita rekultivované skládky komunálního odpadu, v současné době překryta zeminou a zatravněna, riziko kontaminace vytékající vody
Skládka popílku - Mladcová	Lokalita rozsáhlého uložení elektrárenského popílku firmy Svit v údolní nivě Prštenského potoka, v současné době skládka zpevněna, rekultivována
Suchý důl	Lokalita plošně rozsáhlé skládky komunálního odpadu, první etapa skládky již byla

Lokalita	Stručná charakteristika
	rekultivována, druhá etapa skládky je nadále činná
Štípa skládka ZOD Delta	Lokalita charakteru brownfields v městské části Štípa, obsah skládky tvoří rozpadající se kobercoviny včetně barev a lepidel
Zlín - bývalá plynárna	Lokalita bývalé plynárny postavené v roce 1931, podezřelá lokalita z hlediska kontaminace vzhledem k typu předchozího využití

Zdroj dat: Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 – Zlín 2020

3.4.2.5 Hospodaření v krajině

Ve většině zájmového území IPRÚ dosahuje podíl orné půdy hodnot pod 50%, kromě významné výjimky, kterou je obec Tečovice – cca 70%. Vyšší podíl orné půdy mají dále obce Veselá a Ostrata - cca 55%, a dále Fryšták, Otrokovice a Hvozdná kolem 40%.

Tab. 41: Výměra jednotlivých druhů pozemků

Obec	Celková výměra (ha)	Orná půda (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Lesní půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)
Březnice	915	217	31	29	327	214	4	24	69
Fryšták	2 417	996	90	14	175	918	35	56	132
Hvozdná	728	295	31	7	72	245	13	16	49
Lípa	835	227	29	17	172	268	12	25	86
Lukov	1 084	252	45	7	109	587	14	17	53
Ostrata	356	194	20	-	12	98	2	8	22
Otrokovice	1 962	814	89	6	145	56	55	156	640
Tečovice	667	466	34	5	44	6	14	19	78
Veselá	444	249	20	1	22	107	4	11	30
Zlín	10 283	2 425	627	151	1 029	3 875	110	479	1 586
Želechovice nad Dřevnicí	1 603	258	45	37	222	866	28	33	113
Území celkem	21 294	6 393	1 061	274	2 329	7 240	291	844	2 858

Zdroj: ČSÚ, 2014

Výměra zemědělské půdy obhospodařované v rámci ekologického zemědělství dosahovala v celém Zlínském kraji 16,3 %, což kraj řadilo na 4. místo v rámci ČR (v ČR byla průměrná hodnota ve srovnatelném roce 8,04 % zemědělské půdy v systému ekologického zemědělství z celkové výměry zemědělské půdy v ČR). Největší podíl ekologicky obhospodařované půdy v území IPRÚ má obec Lípa - 48%. Z dalších obcí mají vyšší podíl obce Březnice, Veselá a Hvozdná - nad 20%. Obecně je možno říci, že podíl ekologicky obhospodařované půdy je nejvyšší v jihovýchodní části hodnocené oblasti a souvisí s možnostmi obdělávání půdy vlivem geomorfologických poměrů.

Lesnatost Zlínského kraje dosahovala nadprůměrných 39,8 % (průměr ČR je 33,7 %), tj. třetí nejvyšší hodnoty v ČR. Nejlesnatějšími obcemi v zájmovém území jsou obce Lukov a Želechovice nad Dřevnicí – cca 54%, což jsou nejméně zemědělsky využívané oblasti. Naopak nejnižší lesnatost je v Tečovicích (pod 1 %).

Tab. 42: Relativní hodnoty zornění, ekologického využívání půdy a lesnatost v IPRÚ

Obec	Zornění [%]	Ekozemědělství [%]	Lesnatost [%]
Tečovice	70,02	0,00	0,92
Veselá	55,91	24,86	24,00
Ostrata	54,62	9,49	27,67
Fryšták	42,74	0,14	38,01
Otrokovice	41,54	0,00	2,87
Hvozdná	40,51	21,80	33,56
Lípa	27,17	47,82	32,18
Březnice	23,76	26,50	23,39
Zlín	23,62	13,80	37,70
Lukov	23,26	7,40	54,06
Želechovice nad Dřevnicí	16,08	16,83	54,01

Zdroj: ČSÚ

3.4.2.6 Voda

Páteřním vodním tokem na území IPRÚ Zlín je řeka Dřevnice. Vysoké vodní stavy se na Dřevnici vyskytují zejména na jaře při tání sněhu a v létě po prudkých deštích. Řeka je významným levostranným přítokem řeky Moravy, která protéká západně při hranicích se zájmovou oblastí. Průměrný průtok Dřevnice v profilu ústí činí 3,15 m³/s. Uspořádání říční sítě je pérovité, charakteristické tím, že přítoky protékají paralelními údolními orientovanými kolmo na hlavní tok. Významnými přítoky Dřevnice jsou:

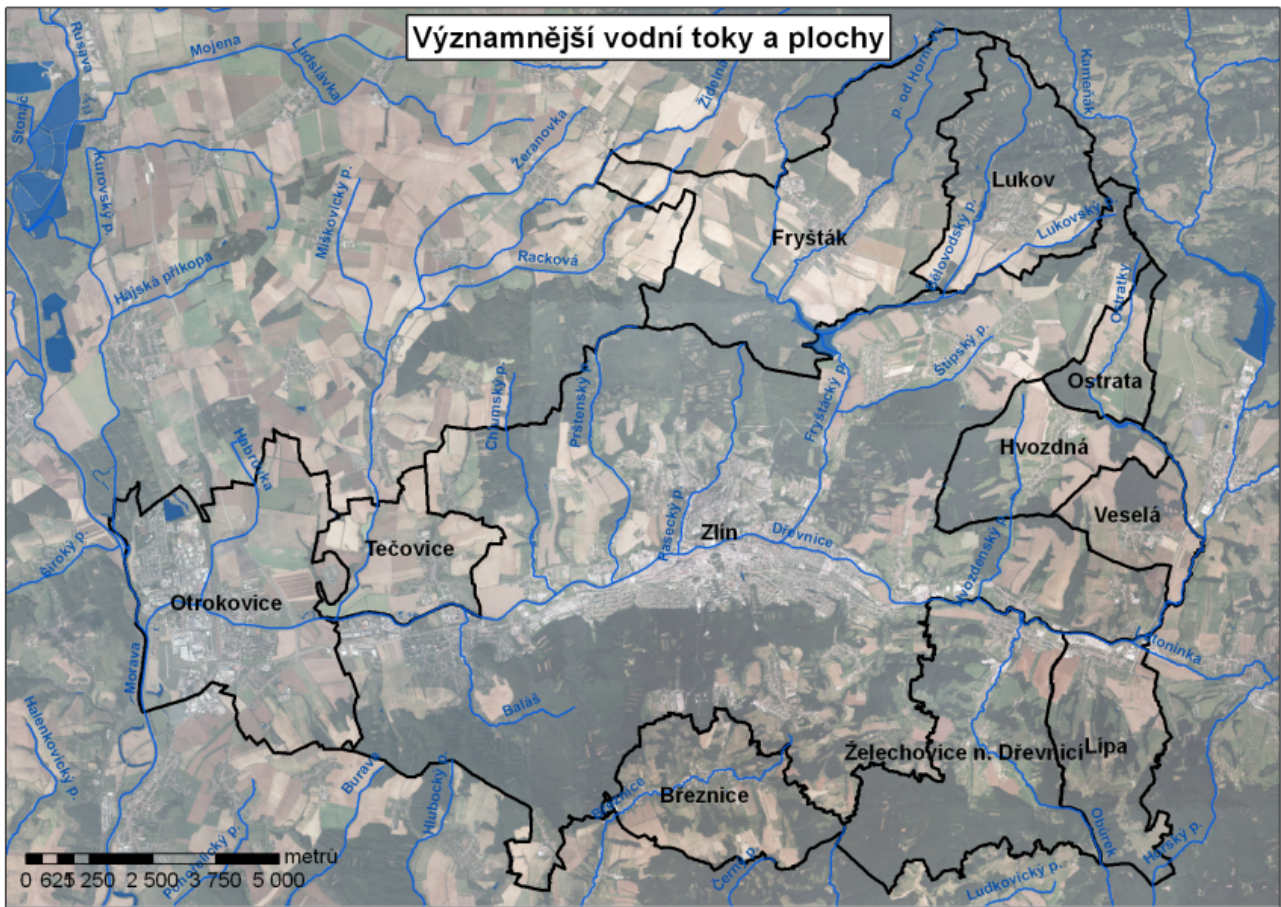
- levostranné – Lutoninka, Obůrek, Baláš
- pravostranné – Hvozdenký potok, Fryštátský potok, Pasecký potok, Prštenský potok, Chlumský potok a Racková.

V katastrálním území obce Březnice, která leží na jihu sledovaného území, teče také říčka Březnice, která se levostranně vlévá do Moravy u Uherského Hradiště.

Původní odtokové poměry v území i biologické procesy v tocích samotných byly v minulosti změněny výstavbou rybníků a přehradních nádrží. Jedná se například o rybníční soustavu Zboženských rybníků na Prštenském potoce nebo Chlumské rybníky na stejnojmenném potoce. Na území IPRÚ Zlín se rovněž nachází vodní nádrž Fryšták na Fryštáckém potoce. Roku 1996 bylo vodárenské využití vodoprávně zrušeno, nádrž je však nadále vedena jako vodárenská s tím, že odběry mohou být obnoveny. Přehradní nádrž má hydrologický a vodohospodářský význam a významně ovlivňuje vodní režim oblasti.

Zastoupení vodních toků a vodních ploch v území IPRÚ ukazuje následující mapa. Je z ní patrné, že nejnižší hustota vodních toků je v oblasti Zlín – Tečovice – Otrokovice, kde je však, v případě posledních dvou jmenovaných obcí, největší podíl vodních ploch.

Obr. 16: Významnější vodní toky a plochy

Zdroj dat: Dibavod

3.4.2.6.1 Povodně

Přirozené velké povodně, které v průběhu období 1972 - 2014 na území IPRÚ Zlín byly, byly vždy způsobené vydatnými dešti. Tedy bezprostřední a rozhodující příčinou velkých vod jsou především dešťové srážky, nikoliv jarní tání.

Výskyt povodní na sledovaném území je v podstatě možný jak na všech přítocích Dřevnice, tak i na samotné Dřevnici.

Záplavová území jsou na levém i pravém břehu Dřevnice od obce Lípa po místní část Zlín-Přiluky. Při povodni v červenci 1997 byla zatopena část Bartošovy čtvrti na levém břehu Dřevnice. Další záplavové území je v prostoru Prštné na levém i pravém břehu a pokračuje lokalitou Louky pravý břeh, Přední Luhy pravý břeh, Horní Mlýn levý břeh, Dolní Mlýn pravý břeh a U strojíren levý břeh. V současné době jsou na Dřevnici vybudována protipovodňová opatření, kterými jsou zemní hráze a sklápěcí jez v Lužkovicích, protipovodňová zeď a sklápěcí jez v Přílukách, hradítkové komory na kanalizaci v Lužkovicích, Přílukách a Bartošově čtvrti a zemní hráz v Loukách. Tato opatření však nestačí a pro zabránění povodní je potřeba zvýšit kapacitu koryt v intravilánech a naopak umožnit rozliv povodňových vod v extravilánu v místech, kde povodně způsobí nižší škody (výstavba poldrů, prostory pro rozliv v hrázích vzdálených od vodních toků). V horní části záplavového území byly nejvíce ohroženy objekty obytné zástavby, ve spodní části záplavového území se jednalo především o průmyslové objekty.

Rizika povodní, ale i sucha, se v budoucnosti pravděpodobně ještě zvýší v důsledku globálních klimatických změn.

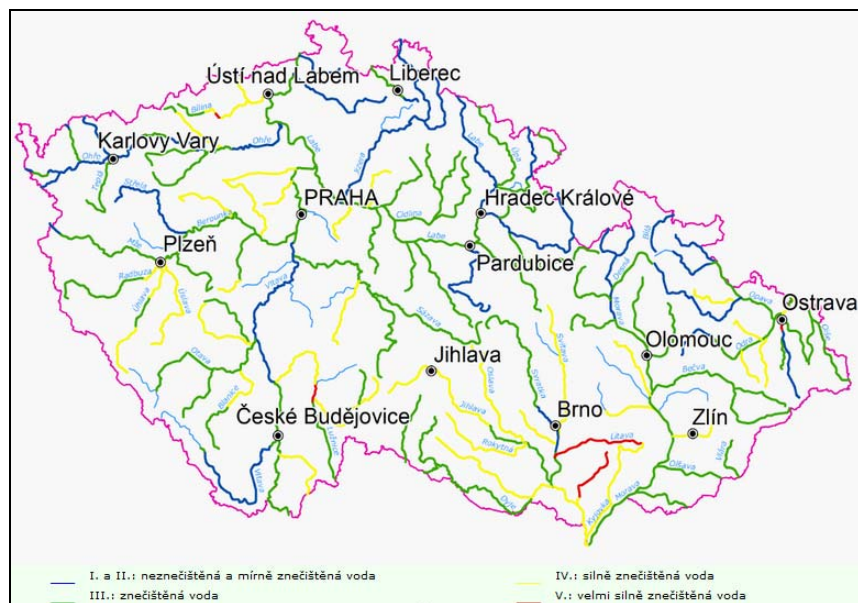
Dále v území dochází k bleskovým povodním a bahnotokům při přívalových srážkách, což bylo potvrzováno v rámci dotazníkového řešení mezi vedením obcí. Tento problém byl zmiňován u většiny obcí v území. Jedná se o jev, který lze stěží předvídat. Obranou je posílení retenčních schopností krajiny, realizace liniových opatření na zemědělské půdě (remízky, meze, příkopy, zatravnění ...) a také přírodě blízká opatření na menších tocích, jako jsou např. suché poldry.

3.4.2.6.2 Jakost povrchových vod

Vývoj koncentrací sledovaných ukazatelů jakosti povrchových vod za posledních 20 let odráží z velké části vývoj množství vypouštěného znečištění z bodových zdrojů, přístup k čištění odpadních vod (podíl čištěných odpadních vod, stupeň čištění vod) a socioekonomický a politický vývoj v rámci ČR (restrukturalizace průmyslu, zvyšování životní úrovně, vstup do EU). Významnou roli v meziročních výkyvech, hrají také klimatické poměry daného roku (vodnost, teplota).

Z dlouhodobého hlediska se jakost vody v tocích trvale zlepšuje. Od počátku 90. let výrazně poklesl v rámci sledovaných profilů jakosti povrchových vod počet profilů s nejhoršími třídami jakosti. Přes dosažené zlepšení však nelze považovat současný stav za zcela vyhovující, problematické jsou hlavně úseky vodních toků s menší vodností a vysokou kumulací zdrojů znečištění.

Obr. 17: Jakost vodních toků v ČR v roce 2012

Zdroj: ISSaR

Ve Zlínském kraji bylo sledováno 12 profilů na řekách Morava, Bečva, Vsetínská a Rožnovská Bečva, Haná, Dřevnice, Olšava a Vlára. Pro zájmové území lze vztáhnout hodnoty pouze z Dřevnice.

Ve skupině Obecný, fyzikálních a chemických ukazatelů byl na rozdíl od většiny ostatních krajů nejhůře hodnocen celkový fosfor, který byl mj. i na profilu Dřevnice zařazen do IV. třídy jakosti.

Ve skupině mikrobiologických a biologických ukazatelů byla V. třída jakosti pro enterokoky klasifikována také pro profil Dřevnice-Otrokovice. Na stejném profilu byla dosažena také III. třída pro termotolerantní koliformní bakterie, což je nejhorší výsledek v rámci kraje.

Pozn.: Zásobování vodou a čištění odpadních vod je zařazeno v části Technická infrastruktura

3.4.3 Dílčí SWOT analýza

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ ÚZEMÍ	<ul style="list-style-type: none"> • Relativně vysoká zalesněnost území a vysoký stupeň ekologického obdělávání půdy • Malý počet ZCHÚ a lokalit Natura 2000 v samotném území IPRÚ a současně blízkost ZCHÚ a přírodně cenných a atraktivních území • Relativně nízké emise stacionárních zdrojů znečištění ovzduší, jak v rámci ČR (Zlínský kraj), tak i v rámci kraje ve srovnání s územím Vsetín – V. Meziříčí • Relativně nízké koncentrace škodlivin (především suspendovaných částic) v ovzduší ve srovnání s jinými lokalitami v rámci ČR i kraje • Jakost vodních toků s výjimkou řeky Dřevnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Přesah oblasti s překročenými imisními limity (dříve OZKO) do části území IPRÚ • Lokální zhoršování kvality ovzduší v obcích v topné sezóně v důsledku spalování nekvalitních paliv, případně zastaralých topenišť (kotlů) • Hlukové zatížení zastavěných oblastí intenzivní dopravou (především v ose Otrokovice – Zlín) • Existence starých zátěží (průmyslové areály, skládky) • Nízký podíl energetického využívání odpadů a využívání biologicky rozložitelných komunálních odpadů • Výskyt povodňových stavů a přívalových povodní spojený s erozí zemědělské půdy.
	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
VNĚJŠÍ FAKTORY	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření podmínek pro zlepšení odtokových poměrů v území s minimalizací povodňových rizik • Revitalizace vodních toků • Obnova nevyhovujících kotlů v domácích topeništích s cílem snížení vlivů malých zdrojů na ovzduší • Snížení vlivů dopravy na ovzduší a hluk v případě investičních i organizačních opatření zaměřených na udržitelnou dopravu (podpora MHD, IDS, cyklodopravy, ad.). • Obecně silný důraz jednotlivých národních a evropských politik na ochranu životního prostředí a na energetická opatření, zpřísnění norem vyvolávající tlak na realizaci potřebných investic • Využití brownfields k dalšímu rozvoji území se souvisejícím snížením ohrožení ŽP kontaminací ze starých zátěží • Využití nástrojů EVVO pro lepší zapojení veřejnosti do řešení problematiky ŽP (např. v oblasti emisí z lokálních zdrojů znečištění, nakládání s odpady, apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšování hlukové zátěže a znečištění ovzduší v důsledku nárůstu intenzity dopravy • Globální změny klimatu vedoucí k nutnosti změn v hospodaření v krajině (nutnost nákladných opatření k eliminaci dopadů) • Nárůst rizika povodní, včetně bleskových povodní. • Plošně rozsáhlé zábory kvalitních zemědělských půd v důsledku výstavby komerčních staveb. • Změny klimatu, které mohou vyvolat vyšší výkyvy ve srážkách i obdobích sucha.

3.5 TEMATICKÁ OBLAST 5: ŘÍZENÍ A SPRÁVA ÚZEMÍ

3.5.1 Veřejná správa v území

Zájmová oblast IPRÚ je součástí Zlínského kraje. Výběr území IPRÚ a zdůvodnění zařazení jednotlivých municipalit do území IPRÚ je součástí kapitoly Popis území. Jádrovými městy IPRÚ jsou Zlín a Otrokovice, obce s rozšířenou působností. Pod správní obvod obce s rozšířenou působností Zlín spadá 9 obcí, včetně samotného Zlína. Zbývající obec IPRÚ Veselá spadá do správního obvodu ORP Vizovice. Statut města náleží Fryštáku a Otrokovicím. Statutární město Zlín je krajským městem i sídlem okresu.

Protože je Zlín krajským městem, většina veřejných služeb a jejich poskytovatelů je ve vymezeném zemi, které leží v blízkosti Zlína, dobře dostupná.

V oblasti zlepšování kvality veřejné správy lze identifikovat několik používaných systémů a nástrojů řízení např. EMAS – Systém environmentálního řízení a auditu, MA21 – místní Agenda 21, CAF – Common Assessment Framework, BSC - Balancedscorecard, metoda benchmarkingu, ad. Statutární město Zlín je např. zapojeno do benchmarkingové sítě spolu s krajskými městy Hradec Králové, Pardubice a Plzeň, mezi další aktivity města patří dále mapování a zlepšování procesů probíhajících v rámci činnosti magistrátu města (Procesní audit Magistrátu města Zlína).

V rámci projektu „Otevřená radnice“ je na internetu k dispozici rozklikávací rozpočet, veřejné zakázky smlouvy s dodavateli, zprávy o zpracování projektů a záznamy o jednání zastupitelstva.

V oblasti strategického řízení nejsou jednotlivé strategie měst vzájemně provázány, není sjednocena společná vize, není nastaven společný systém monitoringu. Tato skutečnost plyne mj. z toho, že území IPRÚ nekopíruje žádnou z jednotek veřejné správy a zahrnuje jak statutární město, další města i nevelké obce. Přirozeně existuje značný rozdíl v úrovni strategického řízení v rámci Zlína a Otrokovic (existence příslušných organizačních jednotek, jejich kapacita) a v ostatních obcích IPRÚ.

Poměrně nejisté legislativní prostředí v rámci České republiky má negativní dopad jak na strategické řízení, tak na organizačně procesní záležitosti, vztahující se k nositeli IPRÚ, městu Zlín.

Tab. 43: Správní členění vymezeného území (tučně města)

Obec	Obec s pověřeným obecním úřadem	Obec s rozšířenou působností	Okres	Kraj
Březnice	Zlín	Zlín	Zlín	Zlínský kraj
Fryšták				
Hvozdná				
Lípa				
Lukov				
Ostrata				
Tečovice				
Zlín				
Želechovice nad Dřevnicí				
Otrokovice	Otrokovice	Otrokovice		
Veselá	Vizovice	Vizovice		

Tab. 44: Příslušnost obcí a měst k Místním akčním skupinám a mikroregionům

Obec	MAS	Mikroregion
Otrokovice	MAS Severní Chřiby a Pomoraví	
Tečovice	MAS Partnerství Moštěnka	Židelná, Svaz měst a obcí, Sdružení místních samospráv ČR
Zlín	x	x
Fryšták	MAS Partnerství Moštěnka	Lukovské podhradí, Region Zlínsko
Hvozdná	MAS Vizovicko a Slušovicko	Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko
Veselá	MAS Vizovicko a Slušovicko	Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko
Želechovice n. D.	MAS Luhačovské Zálesí	Luhačovské Zálesí
Březnice	MAS Luhačovské Zálesí	Luhačovské Zálesí
Lípa	x	x
Lukov		Lukovské podhradí, Region Zlínsko
Ostrata	MAS Vizovicko a Slušovicko	Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko

Zdroj: Národní síť MAS ČR, 2014

3.5.2 Financování a rozpočty obcí ve vymezeném území

Podstatnou část příjmů veřejných rozpočtů tvoří daňové příjmy obcí. V roce 2010 tvořily daňové příjmy v 42,4 % všech příjmů obcí v ČR. Sestavování, schvalování a využívání rozpočtů obcí se řídí zákonnými předpisy a vnitřními normami obcí. V tabulce níže jsou uvedeny rozpočty měst a obcí v IPRÚ. Horší ukazatele rozpočtového salda ve většině případů souvisí s kofinancováním projektů, dotovaných z fondů EU. Finančním objemem rozpočtu je nositel IPRÚ, město Zlín, zřetelně dominantním hospodářským subjektem. Pro budoucí trend provozních sald, což jsou prostředky zbývající na investice, obnovu majetku, splátky dluhů, příp. na tvorbu rezerv, má vliv především růst či pokles obyvatel města (související daňové příjmy, provozní náklady, předcházející investiční činnost města a ekonomická situace celé ČR.

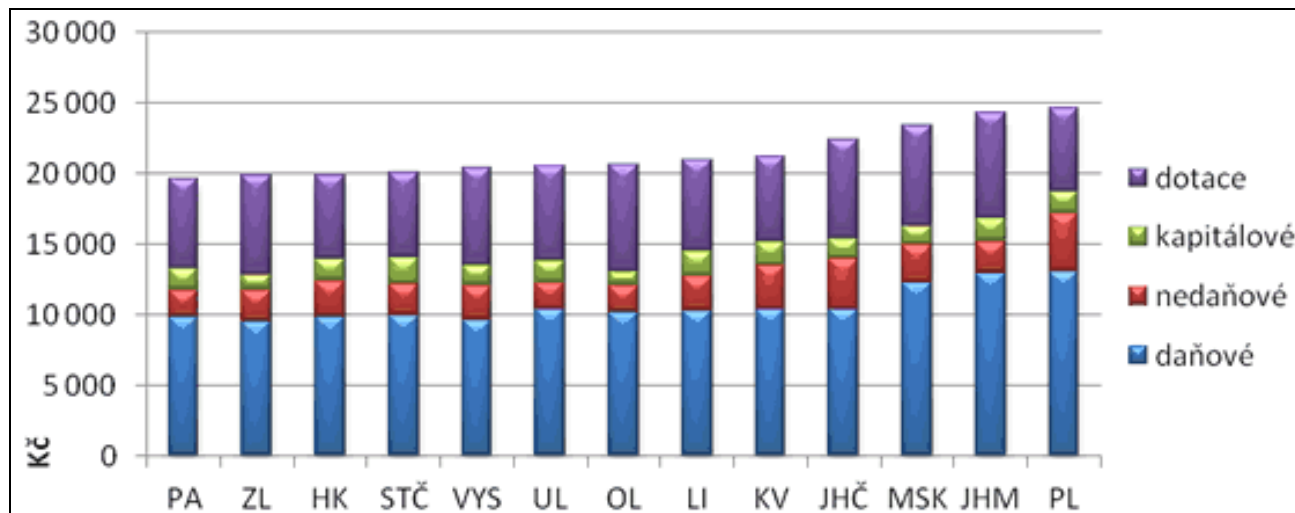
Tab. 45: Rozpočty obcí ve vymezeném území v období 2011 – 2013

(v tis. Kč)	2011		2012		2013	
	Příjmy	Saldo	Příjmy	Saldo	Příjmy	Saldo
Březnice	12 582,66	-418,09	12 672,86	-1 517,88	15 934,32	-910,05
Fryšták	38 569,04	-6 847,77	49 134,89	-844,84	49 944,69	9 205,90
Hvozdná	22 827,90	261,50	15 415,86	-16 208,75	15 340,90	2 532,19
Lípa	6 708,77	-6 267,64	8 553,88	-4 781,00	11 914,59	4 024,73
Lukov	31 741,62	2 588,09	25 228,22	-7 669,19	33 841,79	3 415,69
Ostrata	4 219,26	-6 974,08	10 609,09	6 445,56	4 700,81	-7 031,45
Otrokovice	452 831,47	-36 973,00	299 948,59	449,01	320 030,11	9 699,94
Tečovice	11 576,62	4,23	12 108,39	1 077,13	17 771,91	4 171,67
Veselá	10 624,59	-628,34	11 323,56	-434,54	10 249,49	665,66
Zlín	1 570 838,51	48 391,26	1 415 048,62	141 036,00	1 390 748,52	-63 480,06
Želechovice n. D.	24 635,92	-493,73	24 212,99	-3 510,63	37 083,04	-9 779,73

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí - MONITOR

Město Zlín vykazuje ve srovnání s ostatními krajskými městy ČR, v přepočtu na 1 obyvatele, v průměru za období 2006-2010, druhé nejnižší rozpočtové příjmy (viz graf níže). Stejnou pozici zaujímá i v absolutní hodnotě v roce 2011.

Obr. 18: Celkové příjmy obcí v přepočtu na obyvatele – průměr za období 2006 až 2010

Zdroj: Ministerstvo financí, výpočty CCB – Czech CreditBureau, a. s.

Ve srovnání s ostatními krajskými městy (mimo hlavního města Prahy) patří Zlínu 9. místo v absolutním počtu projektů, financovaných z prostředků Evropské unie, realizovanými žadateli se sídlem na území města. Při zohlednění velikosti města (v přepočtu na 1000 obyvatel) je však Zlín na 4. místě (dle počtu projektů realizovaných na území města Zlína na 3. místě).

Při hodnocení objemu finanční alokace prostředků Evropské unie v projektech, realizovaných žadateli se sídlem na území města, je Zlín v rámci krajských měst ČR na 8. místě, v přepočtu na 1000 obyvatel pak na 5. místě (dle finanční alokace projektů realizovaných na území města na 6. místě). Dle tematických oblastí připadá nejvyšší podíl alokace na oblasti „Věda, výzkum a inovace“, dále pak „Infrastruktura veřejných služeb a veřejná prostranství“ a „Dopravní infrastruktura“.

Výše uvedené informace potvrzují význam kohezní politiky EU pro financování potřeb obcí IPRÚ, zejména v případě finančně náročnějších akcí.

3.5.3 Aplikace e-governmentu ve veřejné správě

Hlavním cílem eGovernmentu je Modernizace veřejné správy prostřednictvím rozvoje informační společnosti.

Na úrovni Zlínského kraje (tedy i v území IPRÚ), obdobně jako v jiných oblastech České republiky, probíhají jednotlivé fáze projektu aplikace e-Governmentu ve veřejné správě. Cílem projektu je vytvořit podmínky potřebné k naplnění legislativních požadavků, vyplývajících ze zavedení e-Governmentu ve veřejné správě, a naplnit příležitosti, které současné informační a komunikační technologie přinášejí pro výkon veřejné správy. Jako nástroj aplikace e-Governmentu slouží projekty technologických center, což je označení pro komplexní IT infrastruktury, soubor technologií a služeb, sloužící rozvoji elektronizace veřejné správy na požadované úrovni. (Kraj, ORP). Tato centra jsou určena k provozu a poskytování služeb, jimiž mj. jsou:

provoz elektronické spisovny, úložiště nevyřízených a neuzavřených dokumentů, úložiště uzavřených a vyřízených spisů, provoz spisových služeb a hostování elektronické spisové služby pro obce 1. a 2. stupně, ukládání a digitalizace dat, digitální mapa veřejné správy, zajištění aplikačního servisu obcím 1. a 2. stupně a další služby podle konkrétních realizačních projektů. Kromě krajské úrovně se tato centra postupně dobudovávají i na úrovni ORP.

Program je členěn do jednotlivých subprojektů, od nichž se dále odvíjí dostupnost služeb e-Governmentu:

1. Technologické centrum a krajská komunikační infrastruktura
2. Elektronické spisové služby a upgrade stávající el. spisové služby
3. Digitalizace a ukládání dat
4. Digitální mapa veřejné správy
5. Vnitřní integrace úřadu a integrace s ISVS
6. Datové sklady

Při srovnání krajských měst dle míry využití e-Governmentu při výkonu veřejné správy pomocí dostupnosti vybraných činností pomocí dálkového přístupu (internetu), je nositel IPRÚ statutární město Zlín, hodnoceno velmi dobře, metody e-Governmentu jsou využívány pro všechny hodnocené činnosti (do hodnocení nebyly zařazeny služby elektronické úřední desky či elektronické podatelny, které jsou pro orgány veřejné správy povinné ze zákona).

Pouze Zlín a Brno pokryly všechny sledované oblasti (9), dalších 5 krajských měst mělo jeden, ostatní více výpadků pokrytí hodnocených činností.

3.5.4 Dílčí SWOT analýza

	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ ÚZEMÍ	<ul style="list-style-type: none"> Nositel IPRÚ Statutární město Zlín má zpracován podrobný procesní audit, obsahující analýzu procesů a organizační struktury včetně návrhů pro zlepšení současného stavu. Nositel IPRÚ Statutární město Zlín je pozitivně hodnoceno mezi ostatními krajskými městy z pohledu aplikace metod e-Governmentu. Dobré postavení nositele IPRÚ města Zlína ve srovnání s ostatními krajskými městy v počtu projektů i výše jejich finančního objemu projektů (při zohlednění počtu obyvatel) Zapojení nositele IPRÚ Statutárního města Zlína do benchmarkingu 	<ul style="list-style-type: none"> Nositel IPRÚ vykazuje druhé nejnižší rozpočtové příjmy na obyvatele, ve srovnání s ostatními krajskými městy.
	Příležitosti (Opportunities)	Hrozby (Threats)
VNĚJŠÍ FAKTORY	<ul style="list-style-type: none"> Využití prostředků kohezní politiky, včetně územní dimenze operačních programů pro další rozvoj území Zlínské aglomerace po roce 2014. Podpora dalších reforem veřejné správy ze strany státu (např. v oblasti e-Governmentu). Využití externích zdrojů financování pro zlepšení provádění veřejné správy na území měst a obcí v aglomeraci Další postupné zavádění systémů a nástrojů zvyšování kvality veřejné správy ve městech aglomerace, především místní Agendy 21, CAF, EMAS, benchmarkingu, ad. 	<ul style="list-style-type: none"> Zhoršující se saldo rozpočtů měst a obcí v aglomeraci, způsobené potenciální stagnací daňových příjmů, dopady investiční činnosti v minulých letech a obecnou ekonomickou situací ČR, resp. dopady globální ekonomické situace. Vliv nestálého legislativního prostředí ČR. Přesuny kompetencí a zajišťovaných agend z úrovně ústřední správy na města a obce bez adekvátního zvýšení kompenzací za výkon přenesené působnosti. Změny v rozpočtovém určení daní či dotačních zdrojích na výkon veřejné správy Nedostatek finančních zdrojů na kofinancování projektů kohezní politiky

3.6 HLAVNÍ PROBLÉMY V ÚZEMÍ – SOUHRN VYPLÝVAJÍCÍ Z PROVEDENÉ ANALÝZY

Z provedené socioekonomické analýzy, SWOT analýzy a dotazníkového šetření vyplývá řada problémů a problémových oblastí v zájmovém území, ať už s dopadem lokálním, nadmístním, celoplošným nebo nadregionálním. Níže je proveden jejich souhrn a zhodnocení z hlediska jejich významu (vlivu/vazby) na jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje a s ohledem na jejich význam a územní rozsah. V případě hodnocení vazby (vlivu) na jednotlivé pilíře udržitelného rozvoje je hodnocení provedeno na stupnici 1 – nízký/mírný, 2 – střední, 3 – velký. V posledním sloupci je shrnut význam daného problému, který na stejné škále na základě všech uvedených charakteristik a odborného posouzení garanta dané tematické oblasti určuje celkový význam tohoto problému.

Problémy jsou seřazeny v členění dle hlavních řešených tematických oblastí. Vzhledem k charakteru projektu jsou určovány pouze problémy významnějšího rozsahu a charakteru a ovlivňují budoucí rozvoj regionu. Níže uvedené problémové oblasti v této fázi ještě nezohledňují možné zdroje financování.

3.6.1 **Tematická oblast 1: Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost**

V oblasti obyvatelstva, bydlení a občanské vybavenosti patří mezi významné problémy samotný vývoj demografické struktury obyvatel. Jedná se o očekávané stárnutí obyvatel a s tím související nárůst počtu seniorů. Toto má vazbu nejen na ekonomický rozvoj, ale také na poptávku po službách a dále odpovídajícímu bydlení. Jedná se jak o služby zdravotní, tak i sociální a dá se předpokládat zvyšující se poptávka po malometrážních bytech a po bytech vhodných pro lidi s hendikepem (sociální, zdravotní, duševní).

Problémem je také absence řady sociálních služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby ohrožené sociálním vyloučením a složitá uplatnitelnost osob se zdravotním postižením a ohrožené sociálním vyloučením na trhu práce.

Současně se v dlouhodobém horizontu předpokládá významnější úbytek počtu obyvatel v samotném Zlíně, což souvisí nejen s demografickým vývojem, ale také migrací do okolních obcí. Aktuálně je zmiňován jako dílčí problém také nedostatek startovacích bytů pro mladé rodiny.

Mezi další problémy je uváděna místy neostatečná kapacita mateřských škol, což má vazbu i na ekonomický rozvoj a zaměstnanost, kdy nedostatek míst ve školách je omezením pro zájemce (zájemkyně) o zaměstnání.

Dalším problémem, který přímo souvisí s vybaveností měst a obcí je nevyhovující stav budov v majetku měst a obcí a často také zmiňovaný stav sportovišť a veřejných prostranství. U budov se jedná především o budovy k veřejným účelům, jako jsou školská zařízení, zařízení pro společenské účely a kulturu, budovy úřadů a další. U sportovišť je patrný trend po multifunkčních zařízeních, kdy je zájem nejen o více funkcí sportovních, ale také např. pořádání společenských akcí. Z těchto důvodů řada sportovišť uvedeným požadavkům nevyhovuje.

Tab. 46: Souhrn významnějších identifikovaných problémů – Tematická oblast 1 - Obyvatelstvo, bydlení a občanská vybavenost

Č. p.	Problém	Územní působnost	Vazba/vliv			Význam
			Ekonomický rozvoj	Sociální soudržnost	Životní prostředí	
O.1	Předpoklad významného úbytku obyvatelstva ve střednědobém horizontu	Regionální	3	2	1	3
O.2	Pokračující trend stárnutí obyvatelstva	Regionální	3	3	1	3
O.3	Nedostatek malometrážních bytů pro seniory	Celoplošný	1	3	1	3
O.4	Nedostatek startovacích bytů a bytů pro osoby s hendikepem	Nadmístní	2	2	1	2
O.5	Nevyhovující stav objektů v majetku měst a obcí	Celoplošný	2	2	2	2
O.6	Nevyhovující stav sportovišť a veřejných prostranství	Celoplošný	1	2	2	2
O.7	Místy nevyhovující kapacita mateřských škol.	Nadmístní	2	2	1	2
O.8	Absence řady sociálních služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby ohrožené sociálním vyloučením.	Celoplošný	2	3	1	3
O.9	Složitá uplatnitelnost osob se zdravotním postižením a ohrožené sociálním vyloučením na trhu práce.	Celoplošný	3	3	1	3

Pozn.: Č.p. – číslo problému

3.6.2 Tematická oblast 2: Ekonomický rozvoj a trh práce

Problematika trhu práce a zaměstnanosti je jednou z nejzásadnějších oblastí v území s vazbou do celé řady dílčích podoblastí. Z hlediska územní působnosti je většina níže uvedených problémů regionálního charakteru, což je dáno skutečností, že město Zlín a také Otrokovice jsou centrem zaměstnanosti celého širšího regionu. Nezaměstnanost je zhruba na průměru ČR a lepší oproti průměru celého Zlínského kraje. Přesto je potřeba se jí věnovat i s ohledem na stále ne zcela stabilní ekonomickou situaci.

Mezi další problémy patří nesoulad mezi vzděláním studentů středních a vysokých škol a poptávkou u nejvýznamnějších zaměstnavatelů v území. Jak Zlín, tak i Otrokovice mají dlouhou průmyslovou tradici. Avšak zatímco mezi studijní obory s nejvyšším počtem absolventů evidovaných jako uchazeči o zaměstnání byly uváděny ekonomika a management, automechanik, kuchař-číšník, ekonomika a management a gymnázium, tak z hlediska nabídky pracovních míst jsou nejvíce poptáváni „řemeslníci a opraváři“ – nejvíce chybí zejména strojní operátoři, obsluha CNC strojů, svářeči a další. Další významnou specifickou skupinou nezaměstnaných na trhu práce jsou osoby se zdravotním postižením.

Zájem o technické obory je obecně v rámci ČR nižší, což není pouze problémem současným, ale může se dlouhodobě zhoršovat. S tím souvisí i nižší spolupráce mezi hlavními zaměstnavateli, středními školami, případně univerzitou a dalšími organizacemi působícími v oblasti výzkumu a vývoje. Tato situace negativně ovlivňuje potenciál ekonomického růstu celého regionu.

Dalším problémem je stav nabídky ploch vhodných pro podnikání. Charakter území v údolí řeky Dřevnice omezuje možnosti budování nových ploch, současně stav některých stávajících ploch je nevyhovující, což platí především pro oblast tzv. Baťova areálu ve Zlíně, kde je nevyhovující jak dopravní napojení, tak i současný stav technické infrastruktury. Na druhou stranu je zde řada ploch, které jsou málo efektivně využívány (případně nevyužívány), což platí především u bývalých zemědělských areálů. Velký potenciál je právě v rozvoji těchto areálů a jejich lepšímu využití, což je však mnohdy komplikováno složitými vlastnickými vztahy.

Tab. 47: Souhrn významnějších identifikovaných problémů – Tematická oblast 2 – Ekonomický rozvoj a trh práce

Č. p.	Problém	Územní působnost	Vazba/vliv			Význam
			Ekonomický rozvoj	Sociální soudržnost	Životní prostředí	
E.1	Středně vysoká nezaměstnanost v rámci ČR	Regionální	2	2	1	2
E.2	Nízká úroveň spolupráce mezi hlavními zaměstnavateli, SŠ a VŠ a dalšími organizacemi.	Regionální	3	2	1	3
E.3	Nesoulad nabídky volných pracovních míst a aprobace nezaměstnaných absolventů škol, absence zájemců o technické obory.	Regionální	3	2	1	3
E.4	Relativně úzká specializace průmyslových podniků	Regionální	3	1	1	2
E.5	Nevyhovující stav Baťova areálu	Nadmístní	3	2	3	3
E.6	Řada chátrajících a nevyužívaných areálů (především bývalé ZD) a lokalit typu brownfields	Celoplošný	2	1	2	2
E.7	Omezená nabídka ploch pro investory	Nadmístní (hlavně Zlín)	2	1	1	1
E.8	Dopravní napojení regionu na hlavní dopravní tahy	Nadregionální	3	2	2	2
E.9	Nevyhovující dopravní napojení některých ploch pro podnikání.	Nadmístní	2	1	1	2
E.10	Problematičtější umísťování mladších dětí do MŠ z důvodu kapacity s negativním dopadem na trh práce	Regionální	2	2	1	2

Pozn.: Č.p. – číslo problému

3.6.3 Tematická oblast 3: Doprava a technická infrastruktura

Hlavním problémem v zájmovém území je samotná celková dopravní situace, která se skládá z více dílčích podproblémů. Jedním z nejzákladnějších problémů je stávající průtah silnice I/49 městem procházející v bezprostřední blízkosti města hustě osídlenou zástavbou. Intenzita dopravy je vysoká (přes 26 000 automobilů/24 hodin a přes 15 000 v samotném centru města), což s sebou přináší hlukové znečištění a znečištění ovzduší. Nejedná se pouze o centrum města, ale další hustěji osídlené oblasti (např. sídliště Jižní svahy apod.). Kromě snížení kvality života a atraktivity bydlení má toto vliv také na bezpečnost dopravy, neboť v území se nachází řada nevhodně řešených míst, jako jsou nevhodně řešené křižovatky, nevhodné křížení silničních a železničních komunikací, nevhodné dopravní napojení průmyslové zóny Prštné a další.

Ačkoliv byla kapacita I/49 zvýšena, pořád je zde řada světelných křižovatek a dalších úzkých míst na komunikacích snižujících plynulost dopravy. S touto oblastí souvisí i nedořešený systém parkování, zejména v centru, ale také v dalších lokalitách. Vazbu na ekonomický rozvoj má také nevyhovující dopravní napojení Baťova areálu a současná dopravní situace v něm.

Celoplošným jevem v rámci celého území je často špatný stav chodníků a místních komunikací, což výše uvedené problémy také zvyšuje a přispívá k většímu opotřebení aut. I přes skutečnost, že se nejedná o problém pravděpodobně řešitelný v rámci IPRÚ, je třeba na něj upozornit.

Samotná MHD je relativně silnou stránkou zájmového území, avšak i zde bylo identifikováno několik problémových oblastí. Jedním z nejvýznamnějších je nevyhovující stav dopravního uzlu v prostoru stávajícího vlakového a autobusového nádraží ve Zlíně, který nevyhovuje současným požadavkům. (situace v Otrokovicích je v tomto ohledu naopak vyřešena velmi dobrým způsobem). Další oblastí k řešení je zajištění dopravní obslužnosti v okrajových částech města a zlepšení možnosti propojení linek v těchto oblastech, s čímž souvisí také potřeba na doplnění a obměnu vozového parku. Trendem je také klesající počet přepravených cestujících v MHD a souběh trolejbusových linek s železniční tratí, jejíž stav je taktéž nevyhovující a je zvažováno zkapacitnění, zdvojkolejnění a další modernizace.

Samostatnou kapitolou je cyklo doprava. V oblasti Otrokovic je situace relativně lepší, v ostatních částech je naopak nedostatečná, kdy řada úseků cyklostezek nebo cyklotras chybí, a to nejen ve směru Zlín – Vizovice, ale také mezi dalšími obcemi. Tato situace je nevyhovující jak z hlediska dojížděky do zaměstnání, tak i rekreačních forem cykloturistiky a bezpečnosti cyklistů. Zájem je oddělit cyklistickou dopravu od automobilové, případně ji nasměrovat na méně frekventované komunikace.

Tab. 48: Souhrn významnějších identifikovaných problémů – Tematická oblast 3 – Dopravní a technická infrastruktura

Č. p.	Problém	Územní význam	Vazba/vliv			Význam
			Ekonomický rozvoj	Sociální soudržnost	Životní prostředí	
I.1	Vysoká intenzita dopravy podél I/49 v úseku Otrokovice - Zlín - Lípa - (Vizovice)	Nadmístní (Zlín - Otrokovice - Lípa)	2	2	3	3
I.2	Dopravou intenzívně zatížené komunikace procházejí hustě osídlenými oblastmi a centry obcí	Celoplošná	1	2	3	3
I.3	Automobilová doprava je významným zdrojem hluku a znečištění ovzduší	Celoplošná	1	2	3	3
I.4	Špatný technický stav místních komunikací	Celoplošná	2	1	2	2
I.5	Vysoký počet světelných křižovatek a úzká místa na komunikacích - snížená plynulost dopravy	Nadmístní (Zlín - Otrokovice)	2	1	2	2
I.6	Špatný stav chodníků	Celoplošná	1	2	1	2
I.7	Nevyhovující dopravní situace v Baťově areálu	Zlín	3	2	2	3
I.8	Nevyřešená problematika parkování v centru města Zlín, sídlištích a dalších lokalitách.	Nadmístní (Zlín - Otrokovice)	2	2	2	2
I.9	Neprojojená síť cyklostezek a cyklotras, jejich absence v řadě úseků a snížená bezpečnost cyklistů.	Celoplošná	1	3	3	3
I.10	Nevyhovující stav železniční trati v úseku Otrokovice - Zlín - Vizovice	Nadmístní (Otrokovice - Zlín - Vizovice)	2	3	2	3
I.11	Nevyhovující stav autobusového a vlakového nádraží ve Zlíně	Nadmístní	2	2	2	2
I.12	Nevyhovující obsluha MHD v okrajových částech Zlína a Otrokovic	Nadmístní	1	3	2	2
I.13	Klesající počet cestujících v MHD	Nadmístní	1	2	2	2
I.14	Chybějící nebo nevyhovující odkanalizování s napojením na ČOV v některých obcích a jejich částech	Některé obce	3	2	3	3
I.15	Chybějící nebo nevyhovující vodovodní přípojky v některých obcích a jejich částech	Některé obce	3	2	2	3
I.16	Zastaralé rozvody centrálního zásobování teplem s nízkou energetickou účinností	Regionálně	3	1	2	3

Pozn.: Č.p. – číslo problému

3.6.4 Tematická oblast 4: Životní a fyzické prostředí města

V relativním srovnání s jinými oblastmi ČR, především s ostravskou a brněnskou aglomerací nepatří zlínská aglomerace mezi oblasti s významně zhoršeným stavem ŽP. Nicméně v některých částech zlínské aglomerace je aktuální stav ŽP limitem dalšího rozvoje a zhoršuje kvalitu života obyvatel. Hlavními problémy životního prostředí v zájmovém území, které vyplynuly z analýzy, je znečištění ovzduší v části území IPRÚ, způsobené všemi typy zdrojů znečištění. Vzhledem k možným intervencím IPRÚ je významný zejména vliv dopravy, která se významně projevuje také v další negativní charakteristice stavu životního prostředí, kterou je hluk v blízkosti nejvíce zatížených komunikací. Hlavní příčinou je celková dopravní situace, která se skládá z více dílčích podproblémů (podrobněji viz kap. Doprava a technická infrastruktura), klíčová však je vysoká intenzita dopravy na silničních komunikacích, procházejících hustě obydlenými částmi IPRÚ. I v oblastech vzdálených od centra aglomerace, a tedy i od stacionárních zdrojů znečištění ovzduší se v kvalitě ovzduší projevuje vliv lokálních zdrojů znečištění (domácích topenišť), zejména v důsledku provozu zastaralých topenišť (kotlů) a používání nekvalitních druhů paliv (mj. důsledek ekonomické situace domácností i nedostatečného působení nástrojů environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty). Nejvyšší koncentrace znečištění ovzduší jsou ve Zlíně, Otrokovicích a v Tečovicích, jimiž prochází nejvíce zatížená osa Zlín – Otrokovice. Obdobně jsou nejvyšší dopady hluku ve Zlíně a Otrokovicích, kde se k dopravnímu hluku přidává také hluk z průmyslu.

Specifickým problémem oblasti je existence starých ekologických zátěží s potenciálním rizikem pro některé složky životního prostředí, na druhé straně s možností jejich rozvojové využití po dekontaminaci/odstranění rizik.

V případě nakládání s odpady se situace neliší od jiných oblastí v ČR, problémem tedy je převládající skládkování na úkor nízkého energetického využití odpadů a nedostatečné využívání biologicky rozložitelných druhů odpadů.

Znečištění povrchových vod vykazuje v poslední době pozitivní tendenci a také ve srovnání s jinými aglomeracemi v ČR nedosahuje významných hodnot. Nicméně znečištění vodní osy oblasti, řeky Dřevnice i některých menších toků musí být řešeno intervencemi v oblasti odkanalizování a čištění odpadních vod (podrobněji viz kap. Doprava a technická infrastruktura).

Území je ohrožováno povodněmi, a to jak povodněmi podél vodních toků, tak i plošným splachem během přívalových srážek (bleskové povodně). S tímto souvisí i eroze zemědělské půdy. Předpokládané globální klimatické změny mohou prohloubit tato environmentální rizika, např. zvýšenou frekvenci povodní, včetně bleskových, resp. v nástupu period sucha ohrožujícího zemědělskou výrobu. V současné době jsou na Dřevnici vybudována protipovodňová opatření, která však nestačí a pro zabránění povodní je potřeba zvýšit kapacitu koryt v intravilánech a naopak umožnit rozliv povodňových vod v extravilánu v místech, kde povodně způsobí nižší škody (výstavba poldrů, prostory pro rozliv v hrázích vzdálených od vodních toků). Vlivy na půdu má pokračující zábor zemědělských pozemků pro účely komerčních (i dopravních staveb).

Kvalitu života obyvatel může pozitivně ovlivnit zvětšení rozlohy ploch kvalitní zeleně v obcích. Městská zeleň zvyšuje biodiverzitu, snižuje nepříznivé dopady znečištění ovzduší a hluku a přispívá ke zvyšování pohody obyvatel.

Tab. 49: Souhrn významnějších identifikovaných problémů – Tematická oblast 4 – Životní a fyzické prostředí města

Č. p.	Problém	Územní význam	Vazba/vliv			Význam
			Ekonomický rozvoj	Sociální soudržnost	Životní prostředí	
Z.1	Znečištění ovzduší a hluk z dopravy, především na ose Otrokovice - Zlín	Nadmístní (Zlín - Otrokovice - Lípa)	2	2	3	3
Z.2	Znečištění ovzduší a hluk z dopravy v dalších obcích regionu	Celoplošná	1	2	3	3
Z.3	Znečištění ovzduší z velkých stacionárních zdrojů (energetika) i malých zdrojů znečištění ovzduší (domácí topeniště)	Celoplošná	2	3	3	3
Z.4	Existence starých ekologických zátěží	Nadmístní	2	2	2	2
Z.5	Převažující skládkování na úkor energetického využití odpadu	Celoplošná	3	2	3	3
Z.6	Nedostatečné využívání biologicky rozložitelných odpadů (BRKO)	Celoplošná	2	2	2	2
Z.7	Znečištění povrchových vod	Regionálně	2	2	3	3
Z.8	Zvýšené riziko povodní a sucha v důsledku předpokládaných klimatických změn	Regionálně	2	2	3	3
Z.9	Pokračující úbytek zemědělské půdy v důsledku záboru pro výstavbu	Celoplošná	1	2	2	2
Z.10	Nedostatečný rozsah a kvalita zeleně v sídlech	Zlín, Otrokovice	2	3	3	3

Pozn.: Č.p. – číslo problému

3.6.5 Tematická oblast 5: Řízení a správa území

Zájmová oblast IPRÚ je součástí Zlínského kraje. Jádrovými městy IPRÚ jsou Zlín a Otrokovice, obce s rozšířenou působností. Pod správní obvod obce s rozšířenou působností Zlín spadá 9 obcí, včetně samotného Zlína. Zbývající obec IPRÚ Veselá spadá do správního obvodu ORP Vizovice. Statut města náleží Fryštáku a Otrokovicím. Statutární město Zlín je krajským městem i sídlem okresu.

Protože je Zlín krajským městem, většina veřejných služeb a jejich poskytovatelů je ve vymezeném území dobře dostupná. Nositel IPRÚ, Statutární město Zlín, je zapojeno do benchmarkingové sítě spolu s krajskými městy Hradec Králové, Pardubice a Plzeň, mezi další aktivity města patří dále mapování a zlepšování procesů probíhajících v rámci činnosti magistrátu města (Procesní audit Magistrátu města Zlína). V rámci projektu „Otevřená radnice“ je na Internetu k dispozici rozklikávací rozpočet, veřejné zakázky smlouvy s dodavateli, zprávy o zpracování projektů a záznamy o jednání zastupitelstva. Významnou podmínkou výkonu veřejné správy jsou rozpočty obcí v zájmovém území, které vypovídají o celkové finanční situaci obcí v území a jejich změnách.

Z hlediska počtu projektů i finanční alokace lze hodnotit postavení města Zlína ve srovnání s ostatními krajskými městy v ČR poměrně příznivě. Nejvíce prostředků bylo alokováno na vědu, výzkum a inovace, infrastrukturu veřejných služeb a veřejná prostranství či na dopravní infrastrukturu.

Další důležitou součástí výkonu veřejné správy je využití e-Governmentu, jako metody Modernizace veřejné správy prostřednictvím rozvoje informační společnosti. Cílem je naplnit příležitosti, které současné informační a komunikační technologie přináší pro výkon veřejné správy. Při srovnání krajských měst dle míry využití e-Governmentu při výkonu veřejné správy pomocí dostupnosti vybraných činností pomocí dálkového přístupu (internetu) je nositel IPRÚ, Statutární město Zlín, hodnoceno velmi dobře, metody e-Governmentu jsou využívány pro všechny hodnocené činnosti, výsledek je srovnatelný pouze s Brnem.

Tab. 50: Souhrn významnějších identifikovaných problémů – Tematická oblast 5 – Řízení a správa území

Č. p.	Problém	Územní význam	Vazba/vliv			Význam
			Ekonomický rozvoj	Sociální soudržnost	Životní prostředí	
R1	Nositel IPRÚ vykazuje druhé nejnižší rozpočtové příjmy na obyvatele, ve srovnání s ostatními krajskými městy.	Zlín	3	3	3	3
R.2	Zhoršující se saldo rozpočtů měst a obcí v aglomeraci, způsobené potenciální stagnací daňových příjmů, dopady investiční činnosti v minulých letech a obecnou ekonomickou situací ČR.	Celoplošná	3	3	3	3
R.3	Vliv nestálého legislativního prostředí ČR.	Celoplošná	3	3	3	3
R.4	Přesuny kompetencí a zajišťovaných agend z úrovně ústřední správy na města a obce bez adekvátního zvýšení kompenzací za výkon přenesené působnosti.	Celoplošná	3	3	3	3
Ř.5	Nedostatek finančních zdrojů na kofinancování projektů kohezní politiky	Celoplošná	3	3	3	3

Pozn.: Č.p. – číslo problému

3.7 ANALÝZA POTŘEB

Cílem analýzy potřeb je (dle Manuálu integrovaných plánů rozvoje území – verze ze dne 14. června 2014) identifikace problémů, které musí Integrovaný plán rozvoje území řešit.

V předchozí části analýzy byl popisován současný stav území, hodnoceny a popisovány trendy spojené s rozvojovými oblastmi hospodářského a sociálního vývoje území v jejich střednědobém výhledu. Tato část analýzy dále zanalyzovala a popsala rozhodující okruhy problémů, ze kterých budou následně vycházet opatření a aktivity významné pro další rozvoj území, které budou zdrojem pro stanovení potenciálních oblastí intervencí. Na základě analýzy, dotazníkového šetření a SWOT analýzy byl sestaven souhrn problémů v území, a to dle jednotlivých tematických oblastí, který tyto problémy hodnotí na základě vazby na jednotlivé oblasti udržitelného rozvoje, jejich územní působení a celkový význam. Tento souhrn bude jedním z východisek pro formulaci cílů a strategie IPRÚ. V této fázi se jedná o plošný souhrn problémů, následně bude řešena možnost financování prostřednictvím IPRÚ.

3.7.1 **Hlavní trendy v území – souhrn**

Analýza problémů a potřeb je vzájemně provázaná a tyto dvě části nelze jednoznačně oddělit. V rámci předchozí části byly proto při analýze současné situace v jednotlivých tematických oblastech popisovány také hlavní významnější trendy v území. Proto v této části uvádíme pouze souhrn těch nejvýznamnějších trendů, které jsou v zájmovém území patrné:

Migrace obyvatel z měst do okolních obcí

Počet obyvatel ve všech obcích zájmového území od roku 2005 takřka kontinuálně roste, s výjimkou měst Otrokovice a Zlín. Zde naopak dochází k dlouhodobému mírnému úbytku. Toto je dáno v případě Zlína a Otrokovic migrací. Část obyvatel z těchto měst se stěhuje do okolních obcí a současně další část obyvatel se stěhuje mimo zájmové území do větších měst, především za prací a studiem.

Dá se předpokládat, že tento trend bude v příštích letech pokračovat. To vyvolá požadavky na přípravu dalších rozvojových ploch v obcích v zájmovém území především pro bydlení a současně poptávku po dalších službách. Naopak pokles počtu obyvatel ve městech Zlín a Otrokovice může vést např. ke změnám ve stávajícím systému nájemního bydlení, případně k poklesu cen nemovitostí v méně atraktivních lokalitách. Toto je již patrné z nižší intenzity nové bytové výstavby v obou městech.

Migrace obyvatel pryč mimo zájmové území

Současně s výše uvedeným trendem klesá také počet obyvatel v rámci celého zájmového území - za posledních devět let se počet obyvatel v území snížil o 863 a v posledních třech letech byl pokles počtu obyvatel ještě vyšší než dříve. Toto je dáno převažující migrací z území např. za prací nebo za vzděláním, kdy úbytek není nahrazován novými zájemci o bydlení. Důsledky jsou obdobné jako u výše uvedeného trendu. Negativním jevem je především vystěhovávání zejména mladších a vzdělanějších obyvatel do Prahy, Brna a dalších univerzitních měst. Tj. především vysokoškoláků, kteří po studiích v daném městě zůstanou.

Dlouhodobější významný úbytek počtu obyvatel a demografické stárnutí

Do budoucna se předpokládá významný pokles počtu obyvatel města Zlína k hodnotě 60 - 62 tis. obyvatel v roce 2035, a to v důsledku kombinace záporných hodnot přirozeného přírůstku i migračního salda.

Současně se předpokládá další pokračování procesu demografického stárnutí se zvyšujícím se zastoupením počtu osob starších věkových skupin a naopak nižším počtem osob věkových skupin mladších. S tím souvisí také předpoklad poklesu počtu narozených dětí přibližně na polovinu současného stavu, tj. ze současného počtu 4 000 osob ve věkové kategorii 0 - 4 let na 2 000 osob v roce 2035 (údaj pro město Zlín). Počet dětí do 14 let se bude ve Zlínském kraji do roku 2021 zvyšovat, následně poklesne.

Významně se navýší počet osob starších 65 let a v rámci Zlínského kraje bude v roce 2065 podíl seniorů vyšší jak 1/3 obyvatelstva (oproti 15,5 % v r. 2009). To souvisí také se snížením podílu ekonomicky aktivních obyvatel ze 71 % na 52 %. Současně dojde i ke zvýšení průměrného věku obyvatel.

Na základě výše uvedených údajů se dá celkem jednoznačně očekávat zvýšení poptávky po odpovídajících službách pro seniory, ať už v oblasti bydlení (malometrážní byty), tak i sociálních a zdravotních služeb a nepřímo také např. nabídky kulturních a společenských akcí.

Dále je patrné, že místy nedostatečná kapacita mateřských škol je spíše střednědobým jevem, který v horizontu 10 let pomine.

Dále dojde dlouhodobě k úbytku pracovní síly v území, avšak dlouhodobější dopady lze vzhledem k nejasnému vývoji v této oblasti obtížně předvídat.

Trendy v oblasti trhu práce

Trend vývoje nezaměstnanosti v zájmovém území veskrze koreluje se situací v rámci celé republiky, kdy do roku 2008 měla nezaměstnanost klesající tendenci, načež se nezaměstnanost významně zvýšila a nyní je situace stabilizovaná. Tyto trendy se odvíjejí od situace v Evropě a nelze je přesněji předpovídat, neboť závisí na celé řadě dalších faktorů.

Vzhledem ke struktuře firem působících v území se dá předpokládat, že i nadále bude přetrvávat relativně silná poptávka především po technických a řemeslných oborech. Kromě stávajících odvětví je možné budoucí potenciál dále spatřovat zejména v odvětvích výpočetní techniky a případně ve vybraných odvětvích kreativního průmyslu (design, film) v návaznosti na aktivity zlínských škol včetně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Naopak rozvojové perspektivy obuvnického průmyslu jsou hodnoceny jako nejasné.

Trendy v oblasti dopravy

Významný potenciál pro rozvoj v území má cykloturistika, kde se dá předpokládat další rozvoj sítě cyklistických tras a cyklostezek včetně odpovídajícího vybavení. Toto může ovlivnit cestovní návyky obyvatel zájmového území.

Další vývoj v oblasti silniční a železniční dopravy souvisí s realizací hlavních uváděných záměrů, které mohou významně ovlivnit stávající – v řadě případů nevyhovující – dopravní situaci ve městě. Jedná se především o předpokládanou dostavbu R49, modernizaci železnice a další dlouhodobější záměry.

Z hlediska životního prostředí má také význam trend postupné modernizace vozového parku, který povede ke snížení emisní zátěže z automobilové dopravy.

Předpokládané trendy v oblasti infrastruktury

Zatímco plynovodní, vodovodní a teplovodní síť včetně sítě zásobování elektrickou energií je v řešeném území v podstatě dokončena a bude už pouze doplňována a udržována, dá se předpokládat dobudování systému čištění odpadních vod v lokalitách, kde toto doposud neproběhlo. Tímto by mělo dojít k dalšímu zvýšení účinnosti čištění odpadních vod a zlepšení kvality povrchových a podzemních vod. Tento trend se dá očekávat také s ohledem na stávající legislativu.

S oblastí energetiky souvisí také pokračující trend snižování spotřeby energie, a to jednak zateplování koncových objektů a také snižování ztrát při výrobě a rozvodech tepla. Energetické úspory jsou podporovány jak na národní úrovni, tak také v evropských operačních programech (OPŽP).

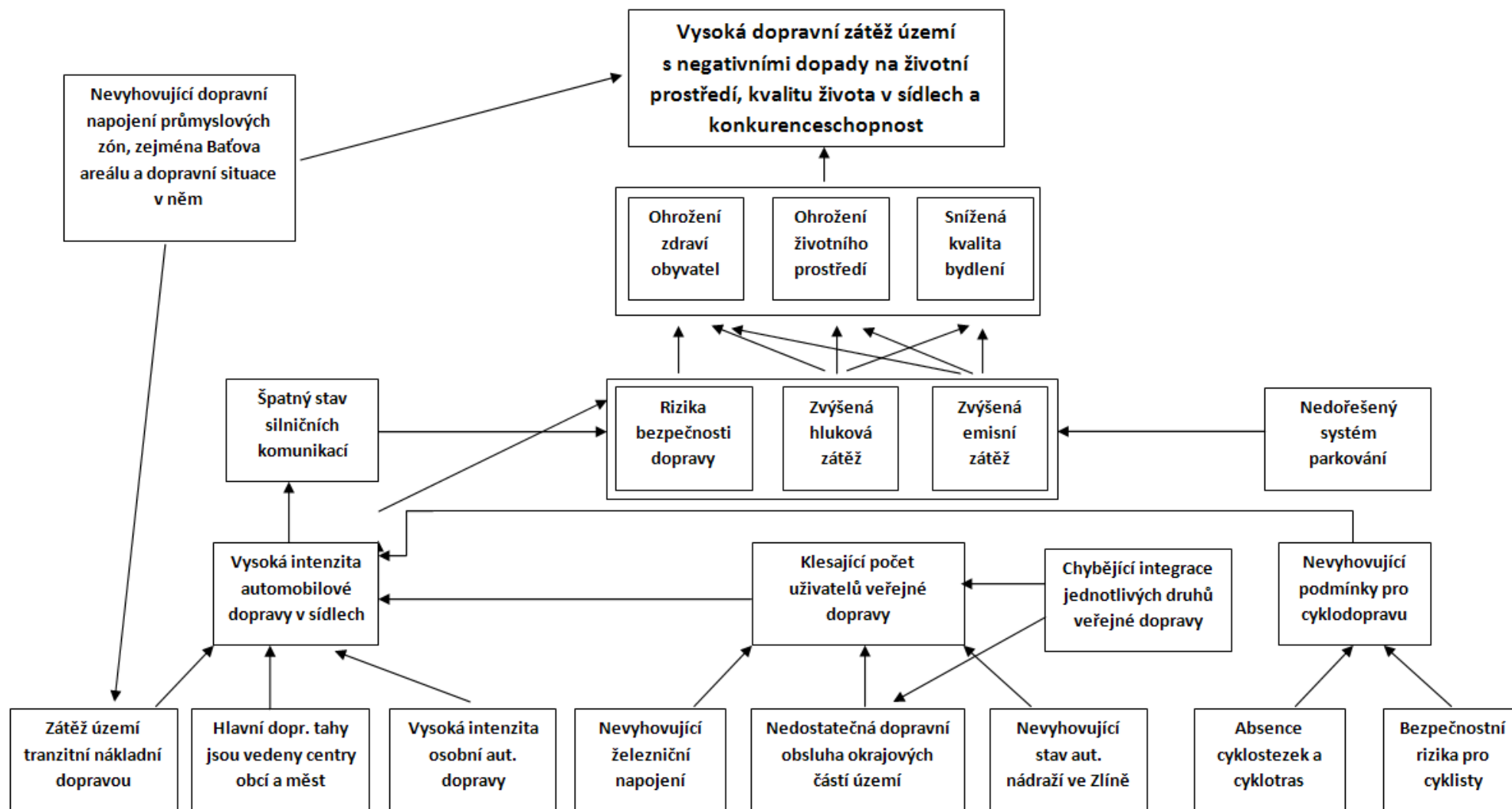
Dalším trendem, který má vazbu na legislativu, je požadavek na zlepšení systému nakládání s odpady, především v oblasti bioodpadů. Toto bude vyžadovat jednak vytvoření systému sběru odpadu a dále zajištění jeho následného využití.

3.7.2 Stromy problémů

Na základě souhrnu problémů jsou v této části vytvořeny pro lepší přehlednost stromy problémů. Strom problémů je analýza, která pracuje s ústředním problémem, k němuž váže příčiny a důsledky. Pokud jsou známy příčiny problému, lze na ně působit. Cílem analýzy je identifikovat a jasně pojmenovat problémy existující v území, pro které je strategie IPRÚ zpracovávána a jejich hierarchizace ve smyslu příčina – důsledek.

Níže jsou uvedené stromy hlavních problémových okruhů vyplývající ze socioekonomické analýzy, SWOT analýzy, dotazníkového šetření a souhrnu problémů. Vzhledem ke vzájemným vazbám byl vytvořen samostatný strom pro oblast dopravní infrastruktury a naopak byl vytvořen společný strom pro technickou infrastrukturu a životní prostředí.

3.7.3 Strom problémů 1 - doprava

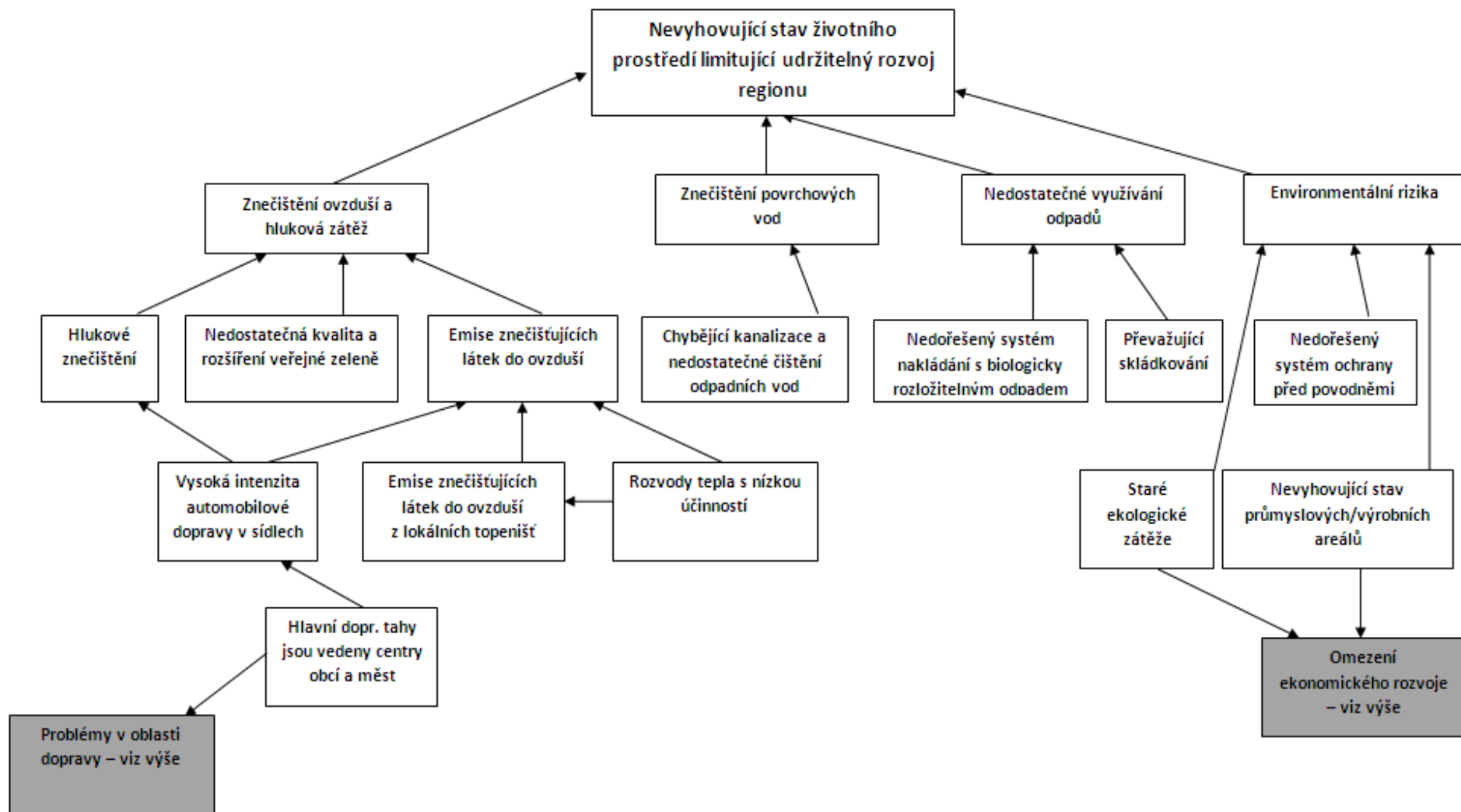

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

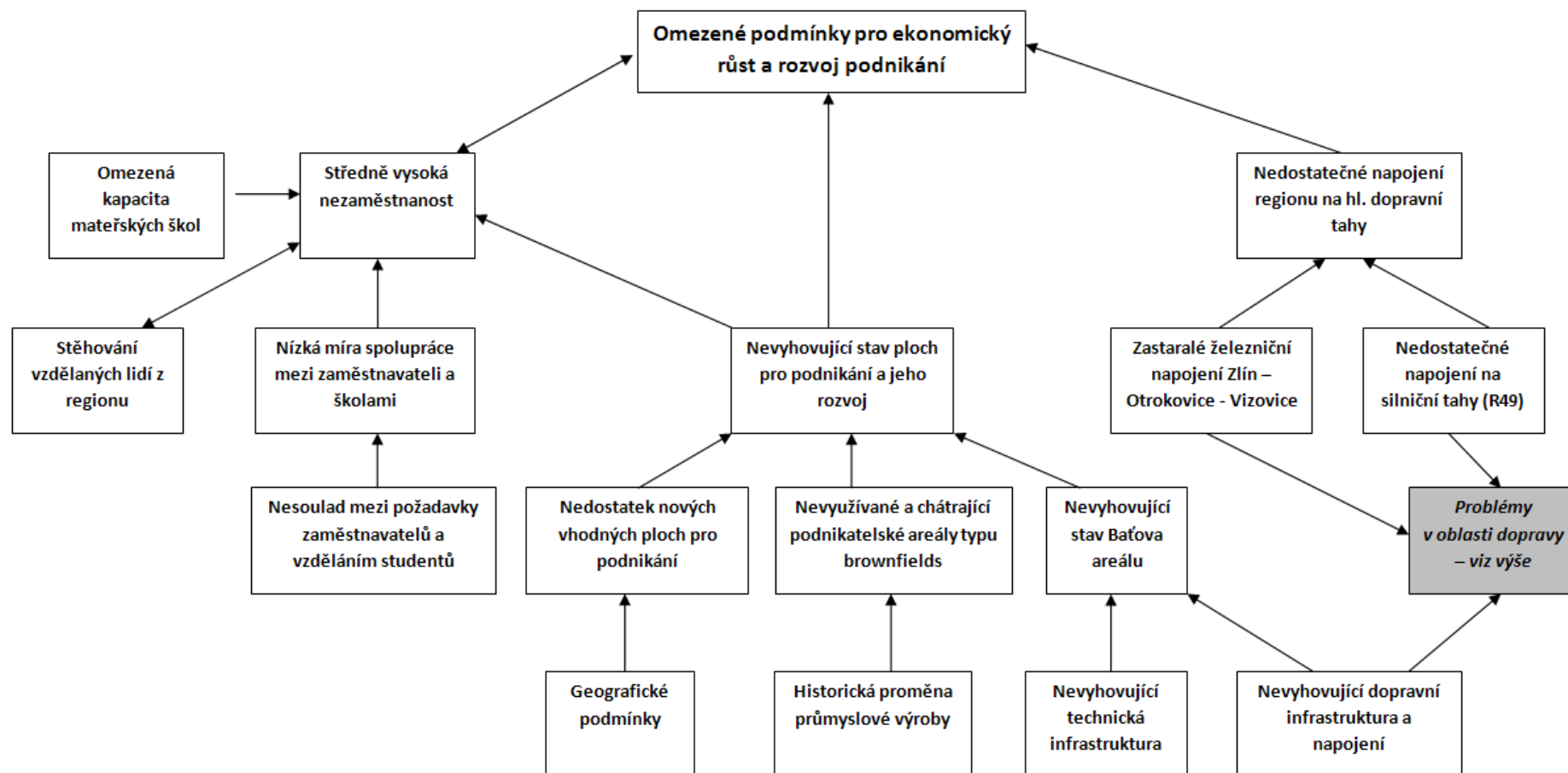

3.7.4 Strom problémů 2 – infrastruktura a životní prostředí

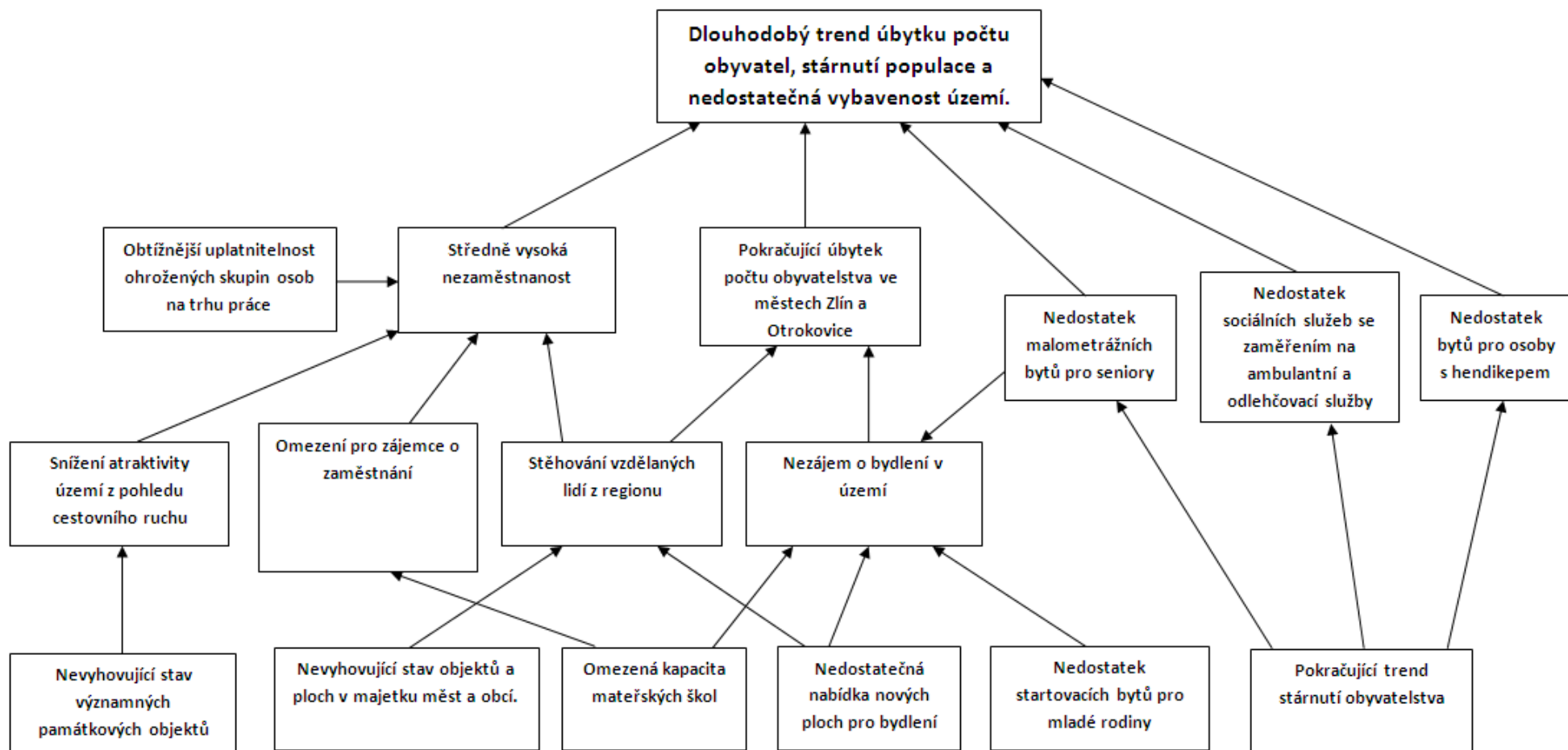

3.7.5 Strom problémů 3 – ekonomika, podnikání a trh práce

3.7.6 Strom problémů 4 - Obyvatelstvo, vybavenost a služby v obcích

3.8 ZÁVĚRY A DOPORUČENÍ PRO NÁVRHOVOU ČÁST – ZAMĚŘENÍ STRATEGIE

Cílem integrované strategie je koncentrovat dostupné finanční zdroje na řešení hlavních identifikovaných problémů a integrovaným způsobem přistupovat k řešení těchto hlavních problémů, respektive problémových oblastí.

Pro potřeby definice hlavních problémových oblastí, na něž by se měl integrovaný plán rozvoje území zaměřit, bylo vycházeno ze závěrů socioekonomické analýzy, která v sobě zahrnuje popis stávající situace včetně hodnocení trendů v dílčích oblastech, hlavní informace ze strategických rozvojových dokumentů měst a obcí, výsledky vyplývající z dotazníkového šetření a SWOT analýzy. Na základě těchto údajů byly identifikovány hlavní aktuální problémy v jednotlivých tematických oblastech, které současně představují omezení pro budoucí rozvoj území. Tyto jednotlivé problémy byly vyhodnoceny ve vztahu k jednotlivým pilířům udržitelného rozvoje a územnímu dopadu.

V rámci návrhové části je nutno také zohlednit zaměření specifických cílů operačních programů určených pro územní dimenzi, tj. určit ty tematické okruhy, na které lze čerpat finanční prostředky z operačních programů v rámci IPRÚ.

Na základě tohoto postupu a po projednání v Přípravném výboru byly doporučeny tyto prioritní oblasti pro zaměření strategie IPRÚ, které budou rozpracovány v návrhové části. U jednotlivých prioritních oblastí je na základě výše uvedených informací současně uveden výčet potenciálních okruhů, které by měly být v rámci návrhu plánu rozvoje řešeny. (Pozn. Tyto okruhy budou dále předloženy pracovním skupinám a rozpracovány).

1. Udržitelná doprava

Řešení této oblasti by mělo spočívat především v komplexním řešení dopravní situace v zájmovém území, a to zejména ve snižování současných negativních vlivů automobilové dopravy. Potenciál spočívá v odstranění stávajících dopravních závad v území, rozvoji veřejné dopravy (s ohledem na možnosti financování především MHD) a dalších alternativních forem dopravy, zejména cyklodopravy. Současně je důležité zajistit funkční propojení těchto různých druhů dopravy.

2. Technická infrastruktura a životní prostředí

Řešení této oblasti má potenciál především v oblasti rekonstrukcí stávající infrastruktury a dobudování chybějící infrastruktury. Jedná se zejména o oblast čištění odpadních vod a zásobování teplem. Současně je nutno řešit snížení stávající zátěže životního prostředí a rizika v území.

3. Konkurenceschopnost

Řešení této oblasti má potenciál zejména v lepší spolupráci aktérů v území, tj. měst a obcí, výrobních podniků, školských zařízení, univerzity a dalších vzdělávacích a výzkumných organizací. Řešení by mělo směřovat k zajištění většího souladu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, s čímž souvisí právě vzdělávání. Důležitá je také oblast výzkumu a vývoje především ve stávajících průmyslových odvětvích.

4. Sociálně soudržná společnost

Řešení by mělo reagovat na demografické trendy v zájmovém území, jako je stárnutí obyvatelstva území. S tímto souvisí oblast zajištění odpovídajícího bydlení a služeb. S tímto souvisí také oblast pracovních příležitostí pro znevýhodněné skupiny osob na trhu práce.

3.9 PŘEHLED HLAVNÍCH STRATEGIÍ, KTERÉ SE V ÚZEMÍ ODEHRÁVAJÍ – VAZBA NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Města a obce v zájmovém území mají (zejména v případě Zlína a Otrokovic) zpracovánu řadu rozvojových dokumentů a koncepcí. Pro potřeby zpracování integrovaného plánu jsou nejdůležitější především strategické plány rozvoje, které byly zpracovány v posledních dvou letech ve městech Fryšták, Otrokovice a Zlín a které v sobě taktéž zahrnují hlavní relevantní informace a opatření z ostatních uvedených koncepčních dokumentů.

Tyto hlavní rozvojové dokumenty by měly být v souladu s nadřazeným krajským dokumentem, kterým je Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020, jež byla aktualizována v roce 2013 a dále s hlavními dokumenty na úrovni ČR.

Tyto rozvojové strategie obsahují také opatření s průměty do území, musí být tedy zajištěn soulad s aktuálními územními plány měst a obcí v zájmovém území, případně do nich musí být navržena opatření s územním průmětem postupně zapracována.

Přehled hlavních aktuálních rozvojových dokumentů/strategií je uveden níže. Nejedná se o úplný přehled, navíc jsou některé další koncepční dokumenty ve fázi zpracování nebo aktualizace.

3.9.1 Hlavní strategické a rozvojové dokumenty

Rozvojové strategie

Zlín

- Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020, Statutární město Zlín, 2012
- Integrovaný plán rozvoje města Zlína "Společensko - kulturní a vzdělávací centrum Zlín", Statutární město Zlín, 2008 ((na období 2008-2015)
- Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2011 – 2015, SM Zlín, 2010
- Optimalizace dětských hřišť (2006-2017), Statutární město Zlín, 2005, 2006, 2012
- Střednědobý plán sociálních a souvisejících služeb ve Zlíně na období 2013-2017, SM Zlín, 2012
- Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období 2011 – 2017, SM Zlín, 2012
- Místní koncepce EVVO statutárního města Zlína na období 2014 – 2018, SM Zlín, 2013
- Plán zdraví a kvality života města Zlína (2004 – 2015), SM Zlín, 2004, aktualizace 2010
- Koncepce prevence kriminality města Zlína na roky 2012 – 2014, SM Zlín, 2012
- Strategie bezpečnosti silničního provozu statutárního města Zlína na roky 2014-2020, SM Zlín, 2013

Otrokovice

- Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014 – 2023, MěÚ Otrokovice, 2014
- Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicku 2013 – 2015, MěÚ Otrokovice, 2012

Fryšták

- Strategický rozvojový plán města Fryšták 2008 – 2013, město Fryšták, 2008

Zlínský kraj

- Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020, Zlínský kraj, aktualizace 2013
- Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 - 2016

Česká republika

- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020
- Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky
- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 – 2020

Územně plánovací dokumentace a územně plánovací podklady

- Územní plány měst a obcí v zájmovém území
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Zlín, 2012
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Otrokovice, Otrokovice, 2012
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Vizovice, Vizovice, 2012
- Zásady územního rozvoje Zlínského kraje

Konkrétní vazba navržených opatření pro jednotlivé prioritní oblasti na nejdůležitější strategie v území je popsána zvlášť pro každé opatření v jednotlivých kartách opatření v Návrhové části.

3.9.2 Popis hlavních vazeb na nadřazené dokumenty

Česká republika

Priority Evropské unie byly zohledněny při přípravě Dohody o partnerství pro programové období 2014 – 2020, která je zásadním koncepčním dokumentem pro čerpání finančních prostředků EU v období 2014 – 2020. Vazby stanovených prioritních oblastí na priority Dohody o partnerství je zobrazena v následující tabulce.

Tab. 51: Vazby prioritních oblastí IPRÚ Zlín na problémové oblasti Dohody o partnerství

Problémové oblasti Dohody o partnerství	Prioritní oblasti IPRÚ Zlín			
	PO1 – Udržitelná doprava	PO2 – Technická infrastruktura a životní prostředí	PO3 - Konkurenceschopnost	PO4 – Sociálně soudržná společnost
Konkurenceschopnost ekonomiky	x		x	
Infrastruktura	x	x	x	
Veřejná správa				x
Sociální začleňování a boj s chudobou, systém péče o zdraví				x
Životní prostředí	x	x		

Základním koncepčním dokumentem ČR v oblasti regionální politiky je Strategie regionálního rozvoje České republiky 2014-2020 (SRR ČR), která byla schválena usnesením vlády ČR č. 344 ze dne 15. 5. 2013. Strategie je nástrojem realizace regionální politiky a koordinace působení ostatních veřejných politik na regionální rozvoj. Strategie má propojovat odvětvová hlediska a přístupy s územními aspekty vyváženého regionálního rozvoje a územní soudržnosti, obsahuje formulace problémových okruhů, priorit a souhrnných cílů, které bude třeba v příštím období sledovat.

Popis vazeb prioritních oblastí IPRÚ Zlín na prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR je uveden v následující tabulce.

Tab. 52: Vazby prioritních oblastí IPRÚ Zlín na prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR

Prioritní oblasti Strategie regionálního rozvoje ČR	Prioritní oblasti IPRÚ Zlín			
	PO1 – Udržitelná doprava	PO2 – Technická infrastruktura a životní prostředí	PO3 - Konkurenceschopnost	PO4 – Sociálně soudržná společnost
Regionální konkurenceschopnost	x		x	
Územní soudržnost				x
Environmentální udržitelnost		x		
Veřejná správa a spolupráce				x

Zlínský kraj

Klíčovým dokumentem na krajské úrovni, který musí být v souladu s Integrovaným plánem rozvoje území Zlín, je Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020. Vzájemnou vazbu prioritních oblastí obou dokumentů zachycuje tabulka.

Tab. 53: Vazby prioritních oblastí IPRÚ Zlín na prioritní oblasti Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020

Prioritní oblasti Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020	Prioritní oblasti IPRÚ Zlín			
	PO1 – Udržitelná doprava	PO2 – Technická infrastruktura a životní prostředí	PO3 - Konkurenceschopnost	PO4 – Sociálně soudržná společnost
1. Konkurenceschopná ekonomika			x	
2. Úspěšná společnost				x
3. Efektivní infrastruktura a rozvoj venkova	x	x		
4. Atraktivní region				

Obce v zájmovém území

Cíle a opatření stanovené v rámci IPRÚ Zlín vycházejí také ze současných hlavních strategických dokumentů obcí v zájmovém území. Strategické rozvojové dokumenty mají zpracovány pouze větší města Fryšták, Otrokovice a Zlín. Konkrétně se jedná o následující:

- Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020
- Strategický rozvojový plán města Fryšták 2008 – 2013
- Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014 – 2023, MěÚ Otrokovice, 2014

Návrhy opatření z těchto aktuálních rozvojových dokumentů, které v sobě navíc obsahují požadavky i z dalších oborových strategií, přímo vycházejí a jsou s nimi v souladu. Popis vazeb jednotlivých opatření je uváděn v kartách opatření.

3.10 ANALÝZA STAKEHOLDERŮ

Analýza stakeholderů vychází z materiálu „Analýza stakeholderů - identifikace relevantních subjektů do pracovních skupin IPRÚ“, kterou zpracovali doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D. a Ing. Pavel Grebeníček, odborní konzultanti IPRÚ.

Hlavním účelem tohoto dokumentu byla identifikace subjektů, které mohou aktivně přispět k rozvoji vymezeného území a naplnění cílů IPRÚ Zlín, případně mohou být realizací IPRÚ Zlín významně ovlivněny. Identifikované subjekty, resp. vybraní zástupci těchto subjektů, byli zároveň přizváni k činnosti v rámci pracovních skupin IPRÚ, které se podílí na tvorbě IPRÚ Zlín.

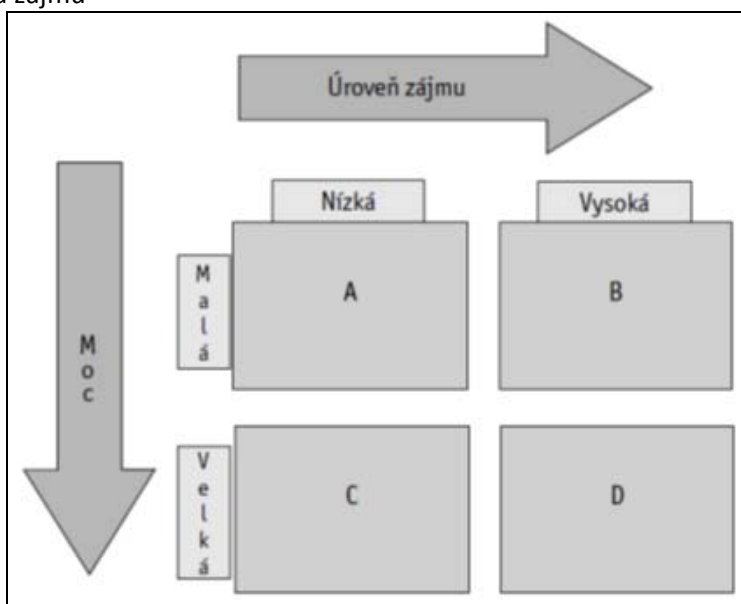
Kompletní analýza stakeholderů je přílohou dokumentu. Na následujících stránkách je stručně popsána její metodika a uvedeny hlavní závěry:

3.10.1 Metodika

Analýza stakeholderů je někdy nazývána v odborné literatuře i v rámci praktického využití také jako analýza vlivu zainteresovaných stran. Hlavním cílem analýzy stakeholderů, resp. analýzy vlivu zainteresovaných stran, je nalézt klíčové zájmové skupiny, které budou mít největší vliv na určitý projekt (v našem případě na tvorbu a realizaci strategického dokumentu ve smyslu IPRÚ Zlín).

Při zpracování analýzy stakeholderů byla využita tzv. matice moci a zájmu (viz následující obrázek), která zkoumá moc (vliv) různých skupin zainteresovaných stran za současného porovnání zájmu, který pravděpodobně tyto skupiny projeví během určitých strategických voleb. Tato metoda mimo jiné také určuje typ vztahu, který je třeba s každou skupinou zainteresovaných stran vytvořit.

Obr. 19: Matice moci a zájmu

Legenda:

A - minimální úsilí

B - informovat

C - uspokojovat

D - klíčoví hráči

Zdroj: zpracováno s využitím Štefánek R. et al. (2011)

Identifikace relevantních subjektů pro potřeby zpracování IPRÚ Zlín a tvorbu pracovních skupin IPRÚ zahrnuje tři vzájemně propojené dimenze, a to:

- dimenzi tematickou,
- dimenzi geografickou,
- dimenzi sektorovou.

Dimenze tematická je určena samotným zaměřením strategie IPRÚ Zlín, kdy Přípravný výbor IPRÚ dne 27. 6. 2014 rozhodl, že tato strategie bude orientována na následující 4 prioritní oblasti:

1. Udržitelná doprava,
2. Technická infrastruktura a životní prostředí,
3. Konkurenceschopnost,
4. Sociálně soudržná a kulturně vyspělá společnost.

V každé prioritní oblasti tak byl vytvořen samostatný seznam možných zainteresovaných subjektů dle určených okruhů předběžně vytipovaných aktivit (schváleno rovněž Přípravným výborem IPRÚ), příp. dle možností financování aktivit z fondů Evropské unie.

Dimenze geografická následně vychází z vymezení území IPRÚ Zlín, které bylo také schváleno v červnu 2014 Přípravným výborem IPRÚ. Vymezené území IPRÚ Zlín zahrnuje území 11 obcí.

V rámci identifikace tak byly vybírány subjekty, které mají sídlo (příp. bydliště) na území vymezených obcí nebo subjekty, které jsou jinak činné ve vymezeném území.

Východiskem pro bližší určení třetí **sektorové dimenze** je všeobecně přijímané dělení národního hospodářství na několik hlavních sektorů:

- sektor veřejné správy (veřejný sektor),
- neziskový soukromý sektor,
- podnikatelský sektor,
- sektor domácností (obyvatelé zahrnutých obcí).

Na následujících stranách je vždy pro každou ze 4 prioritních oblastí zpracována matice moci (vlivu) a zájmu ve vztahu k přípravě a naplňování integrované strategie (za klíčové stakeholdery lze považovat především ty, kteří patří do skupiny s vysokou úrovní moci i zájmu, tj. tzv. klíčové hráče).

Subjekty, které byly identifikovány do skupiny s vysokou úrovní moci i zájmu přizvalo statutární město Zlín k činnosti do pracovních skupin, zřízených k jednotlivým prioritním oblastem IPRÚ. Dále byla na úřední desce města Zlína, v Magazínu Zlín a na internetových stránkách města Zlína www.zlin.eu zveřejněna v průběhu července Výzva k zapojení partnerů do pracovních skupin. Cílem bylo umožnit i dalším subjektům, které nebyly v rámci analýzy stakeholderů identifikovány, účastnit se činnosti těchto pracovních skupin, za předpokladu, že prokážou svůj potenciál přispět k přípravě IPRÚ.

Tab. 54: Analýza stakeholderů – Prioritní oblast 1 – Udržitelná doprava

		ÚROVEŇ ZÁJMU	
		nízká	vysoká
MOC	malá	<p>Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko</p> <p>Mikroregion Luhačovské Zálesí</p> <p>Mikroregion Židelná</p> <p>Sdružení měst a obcí východní Moravy</p> <p>Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě</p> <p>MAS Luhačovské Zálesí, o.p.s.</p> <p>MAS - Partnerství Moštěnka, o.s.</p> <p>MAS Severní Chřiby a Pomoraví, o.s.</p> <p>MAS Vizovicko a Slušovicko, o.p.s.</p> <p>Euroregion Bílé - Biele Karpaty</p> <p>Region Bílé Karpaty</p> <p>Centrála cestovního ruchu Východní Moravy, o.p.s.</p> <p>Krajská správa ČSÚ ve Zlíně</p> <p>Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje obyvatelé</p>	<p>Asociace měst pro cyklisty</p> <p>Koordinátor veřejné dopravy Zlínského kraje s.r.o.</p> <p>Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně</p> <p>Sdružení pro rozvoj dopravní infrastruktury na Moravě</p> <p>Děti země</p> <p>Hnutí DUHA</p> <p>Zlínský spolek přátel dopravy, o.s.</p> <p>CREAM Real Estate, s.r.o.</p> <p>Kovárna VIVA, a.s.</p> <p>MITAS a.s.</p> <p>SPBAZ, družstvo</p>
	velká	<p>Krajská hospodářská komora Zlínského kraje</p>	<p>Statutární město Zlín</p> <p>partnerské obce (Fryšták, Otrokovice, Březnice, Hvozdná, Lípa, Lukov, Ostrata, Tečovice, Veselá, Želechovice nad Dřevnicí)</p> <p>Zlínský kraj</p> <p>Dopravní společnost Zlín-Otrokovice, s.r.o.</p> <p>Správa železniční dopravní cesty, státní organizace - Oblastní ředitelství Olomouc</p> <p>České dráhy, a.s. - Krajské centrum osobní dopravy Zlín</p> <p>Ředitelství silnic Zlínského kraje</p> <p>Ředitelství silnic a dálnic ČR - Správa Zlín</p>

Tab. 55: Analýza stakeholderů - Prioritní oblast 2 - Technická infrastruktura a životní prostředí

		ÚROVEŇ ZÁJMU	
		nízká	vysoká
MOC	malá	<p>Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko</p> <p>Mikroregion Luhačovské Zálesí</p> <p>Mikroregion Židelná</p> <p>Sdružení měst a obcí východní Moravy</p> <p>Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě</p> <p>MAS Luhačovské Zálesí, o.p.s.</p> <p>MAS - Partnerství Moštěnka, o.s.</p> <p>MAS Severní Chříby a Pomoraví, o.s.</p> <p>MAS Vizovicko a Slušovicko, o.p.s.</p> <p>Krajská správa ČSÚ ve Zlíně</p> <p>Euroregion Bílé - Biele Karpaty</p> <p>Region Bílé Karpaty</p> <p>Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně</p> <p>Obyvatelé</p>	<p>Technické služby Otrokovice s.r.o.</p> <p>Lesy města Zlína, spol. s r.o.</p> <p>Energetická agentura Zlínského kraje, o.p.s.</p> <p>Zelené bydlení</p> <p>ZO ČSOP Ekocentrum Čtyřlístek</p> <p>CREAM Real Estate, s.r.o.</p> <p>Kovárna VIVA, a.s.</p> <p>SPBAZ, družstvo</p>
	velká	<p>Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky</p> <p>Lesy České republiky, s. p. - Krajské ředitelství Zlín</p> <p>Krajská hospodářská komora Zlínského kraje</p>	<p>Statutární město Zlín</p> <p>partnerské obce (Fryšták, Otrokovice, Březnice, Hvozdná, Lípa, Lukov, Ostrata, Tečovice, Veselá, Želechovice nad Dřevnicí)</p> <p>Zlínský kraj</p> <p>Technické služby Zlín, s.r.o.</p> <p>Teplota Zlín, a.s.</p> <p>Vodovody a kanalizace Zlín, a.s.</p> <p>Povodí Moravy, s.p. - Závod Střední Morava</p> <p>Moravská vodárenská, a.s.</p> <p>Alpiq Generation (CZ) s.r.o.</p> <p>Teplárna Otrokovice a.s.</p>

Tab. 56: Analýza stakeholderů - Prioritní oblast 3 - Konkurenceschopnost

		ÚROVEŇ ZÁJMU	
		nízká	vysoká
MOC	malá	<p>Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko</p> <p>Mikroregion Luhačovské Zálesí</p> <p>Mikroregion Židelná</p> <p>Sdružení měst a obcí východní Moravy</p> <p>Sdružení obcí pro rozvoj Baťova kanálu a vodní cesty na řece Moravě</p> <p>MAS Luhačovské Zálesí, o.p.s.</p> <p>MAS - Partnerství Moštěnka, o.s.</p> <p>MAS Severní Chřiby a Pomoraví, o.s.</p> <p>MAS Vizovicko a Slušovicko, o.p.s.</p> <p>Mateřské školy zřizované statutárním městem Zlínem a partnerskými obcemi</p> <p>Krajská správa ČSÚ ve Zlíně</p> <p>Euroregion Bílé - Biele Karpaty</p> <p>Region Bílé Karpaty</p> <p>obyvatelé</p>	<p>Základní školy zřizované statutárním městem Zlínem a partnerskými obcemi</p> <p>Střední školy zřizované Zlínským krajem</p> <p>Regionální podpůrný zdroj, s.r.o.</p> <p>Sdružení pro rozvoj Zlínského kraje</p> <p>Junior Achievement, o.p.s. - Regionální kancelář Zlín</p> <p>Studentská unie UTB</p> <p>Plastikářský klastr</p> <p>JVM-RPIC, spol. s r.o.</p> <p>Sdružení podnikatelů Zlínského kraje</p> <p>velcí zaměstnavatelé a významné výzkumné organizace (Barum Continental spol. s r.o., CREAM Real Estate, s.r.o., Graspo CZ, a.s., HP Tronic Zlín, spol. s r.o., IMOS group s.r.o., Institut gumárenské technologie a testování, a.s., Institut pro testování a certifikaci, a. s., Komponenty, a.s. Zlín, Kovárna VIVA, a.s., LUKROM, spol. s r.o., MITAS a.s., Pozemní stavitelství Zlín a.s., PSG a.s., Schätzle shoes CZ, s.r.o., SPBAZ, družstvo, SPUR a.s., Tajmac-ZPS, a.s., TESCOVA s.r.o., ZPS - SLÉVÁRNA, a.s.)</p>
	velká	<p>Finanční úřad pro Zlínský kraj</p>	<p>Statutární město Zlín</p> <p>partnerské obce (Fryšták, Otrokovice, Březnice, Hvozdná, Lípa, Lukov, Ostrata, Tečovice, Veselá, Želechovice nad Dřevnicí)</p> <p>Zlínský kraj</p> <p>Agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest - Regionální kancelář pro Zlínský kraj</p> <p>Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně</p> <p>Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně</p> <p>Technologické inovační centrum s.r.o.</p> <p>Nadace Tomáše Bati</p> <p>Krajská hospodářská komora Zlínského kraje</p>

Tab. 57: Analýza stakeholderů - Prioritní oblast 4 – Sociálně soudržná společnost

		ÚROVEŇ ZÁJMU	
		nízká	vysoká
MOC	malá	<p>Dobrovolný svazek obcí - Mikroregion Slušovicko Mikroregion Luhačovské Zálesí Mikroregion Židelná Sdružení měst a obcí východní Moravy Sdružení obcí pro rozvoj Bařova kanálu a vodní cesty na řece Moravě MAS Luhačovské Zálesí, o.p.s. MAS - Partnerství Moštěnka, o.s. MAS Severní Chřiby a Pomoraví, o.s. MAS Vizovicko a Slušovicko, o.p.s. Krajská správa ČSÚ ve Zlíně Euroregion Bílé - Biele Karpaty Region Bílé Karpaty Katolická církev - Arcidiecéze olomoucká - Děkanský úřad Zlín Obyvatelé</p>	<p>Nemovitosti města Zlína, spol. s r.o. Správa domů Zlín, spol. s r.o. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Asociace nestátních neziskových organizací Zlínského kraje poskytovatelé sociálních služeb v rámci vymezeného území Spolek přátel hradu Lukova o.s. P3 - People, Planet, Profit, o.p.s. (sociální podnikání) BUDOVATEL, stavební bytové družstvo se sídlem ve Zlíně COMERCIO TREND s.r.o. (sociální podnik)</p>
	velká	<p>Národní památkový ústav - Územní odborné pracoviště v Kroměříži</p>	<p>Statutární město Zlín partnerské obce (Fryšták, Otrokovice, Březnice, Hvozdná, Lípa, Lukov, Ostrata, Tečovice, Veselá, Želechovice nad Dřevnicí) Zlínský kraj Úřad práce ČR - krajská pobočka ve Zlíně NADĚJE Charita Zlín Charita sv. Anežky Otrokovice PROCESIA Zlín s.r.o. (sociální podnik) Krajská hospodářská komora Zlínského kraje</p>

4. POUŽITÉ ZDROJE A LITERATURA

- Strategie rozvoje statutárního města Zlína do roku 2020 - ZLÍN 2020, Statutární město Zlín, 2012
- Integrovaný plán rozvoje města Zlína "Společensko - kulturní a vzdělávací centrum Zlín", Statutární město Zlín, 2008 ((na období 2008-2015)
- Strategický plán pro regeneraci Městské památkové zóny Zlín na období 2011 – 2015, SM Zlín, 2010
- Optimalizace dětských hřišť (2006-2017), Statutární město Zlín, 2005, 2006, 2012
- Střednědobý plán sociálních a souvisejících služeb ve Zlíně na období 2013-2017, SM Zlín, 2012
- Plán odpadového hospodářství statutárního města Zlína na období 2011 – 2017, SM Zlín, 2012
- Místní koncepce EVVO statutárního města Zlína na období 2014 – 2018, SM Zlín, 2013
- Plán zdraví a kvality života města Zlína (2004 – 2015), SM Zlín, 2004, aktualizace 2010
- Koncepce prevence kriminality města Zlína na roky 2012 – 2014, SM Zlín, 2012
- Strategie bezpečnosti silničního provozu statutárního města Zlína na roky 2014-2020, SM Zlín, 2013
- Integrovaný strategický rozvojový plán města Otrokovice 2014 – 2023, MěÚ Otrokovice, 2014
- Komunitní plán sociálních služeb na Otrokovicku 2013 – 2015, MěÚ Otrokovice, 2012
- Strategický rozvojový plán města Fryšták 2008 – 2013, město Fryšták, 2008
- Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009 – 2020, Zlínský kraj, aktualizace 2013
- Program rozvoje územního obvodu Zlínského kraje 2013 - 2016
- Územní plány měst a obcí v zájmovém území
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Zlín, 2012
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Otrokovice, Otrokovice, 2012
- Územně analytické podklady a Rozbor udržitelného rozvoje SO ORP Vizovice, Vizovice, 2012
- Zásady územního rozvoje Zlínského kraje

PŘÍLOHA Č. 1: ANALÝZA RIZIK

Při přípravě integrované územní strategie je potřebné znát rizika, provést jejich vyhodnocení a u významnějších mít připravena opatření pro jejich minimalizaci.

Analýza rizik byla provedena na základě požadavků pracovní verze Manuálu integrovaných plánů rozvoje území. Byla provedena identifikace rizik dle oblastí (např. ekonomická, legislativní, komunikační, personální, projektová), aby byly lépe a přehledněji postiženy vzájemné vazby. Pro každé uvedené riziko byla posouzena významnost rizika na škále od 1 do 5 s tím, že stupeň 1 představuje nejnižší významnost rizika, stupeň 5 nejvyšší. Dále byla definována pravděpodobnost rizika, a to opět na škále 1-5, kdy stupeň 1 představuje nejmenší pravděpodobnost rizika a stupeň 5 nejvyšší pravděpodobnost rizika.

Výsledný dopad rizika byl určen součinem významnosti a pravděpodobnosti s tím, že výsledná škála byla definována takto:

- 1-6 nízký dopad
- 7-13 střední dopad
- 14-19 vysoký dopad
- 20-25 kritický dopad

U každého rizika je následně uveden komentář, respektive opatření, jak bylo nebo by mělo být danému riziku předcházeno. Výsledná tabulka analýzy rizik je uvedena na následující straně.

Z analýzy rizik vyplývají především rizika související s fází přípravy samotné integrované strategie rozvoje území. Jedná se především o proces přípravy souvisejících dokumentů, a to především operačních programů, kdy doposud tyto operační programy nejsou definitivně schváleny a může v nich dojít ke změnám, které mohou mít vliv i na samotný obsah IPRÚ.

S tímto souvisí i další problémy a rizika z nich vyplývající, jako jsou doposud neschválené metodiky pro přípravu integrovaných plánů rozvoje území, jejichž pracovní verze procházejí doposud významnými úpravami, což může vést k požadavkům na pozdější významné úpravy dokumentu. Dalším rizika souvisejí s doposud nedojednanou finanční alokací do území pro potřeby IPRÚ dle jednotlivých operačních programů.

Naopak celé řadě identifikovaných rizik je již aktivně předcházeno, a to způsobem samotné přípravy, do které je zapojeno široké spektrum zástupců zainteresovaných subjektů a odborníků na jednotlivé prioritní oblasti.

Tab. 58: Analýza rizik

Oblast	Riziko	Popis	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad	Úroveň rizika	Opatření
Ekonomická a finanční	Nedostatek prostředků na kofinancování	Navržená opatření jsou v řadě případů finančně náročná a je nutno zajistit kofinancování z vlastních zdrojů	2	2	4	Nízká	Bude řešeno při přípravě rozpočtů a rozpočtových výhledů
	Nutnost zajistit úvěr na předfinancování	Viz výše - vyšší finanční zátěž pro realizátora o úroky a související administrativu	2	4	8	Střední	Bude řešeno při přípravě rozpočtů a rozpočtových výhledů
	Nejsou známy a schváleny přesné částky na realizaci IPRÚ	Doposud nejsou stanoveny přesné částky pro poskytnutí na realizaci IPRÚ - riziko pro plánování kapacity a rozsahu opatření a projektů, nepřesnost zacílení	3	4	12	Střední	Jedná se o aktuální problém, bude nutno dořešit v rámci další fázi přípravy IPRÚ
Metodická	Doposud nebyla schválena jasná metodika pro tvorbu IPRÚ - riziko významnější změny	Hrozí riziko významnější změny metodiky pro tvorbu IPRÚ a tím i nutnosti úprav strategie.	4	2	8	Střední	Jedná se o aktuální problém, riziko významných změn není příliš vysoké, menší úpravy se dají zapracovat operativně.
	Není známá definitivní podoba operačních programů	Hrozí riziko úprav OP, které může vést k nutnosti úprav IPRÚ.	4	3	12	Střední	Aktuální problém, menší změny je možno řešit operativně v dalších fázích přípravy.
	Nutnost zpracování strategií podmiňujících realizaci opatření v IPRÚ	Je možné, že pro realizaci opatření bude nutné zpracovat další dokumenty, jako např. Strategie udržitelné mobility, Regionální plán školství apod. Což přinese zvýšené náklady a časovou prodlevu.	4	3	12	Střední	Nutnost co nejdřívejšího zjištění požadavků na realizaci IPRÚ včetně těchto informací – komunikace s MMR. V případě potřeby efektivní zpracování těchto dokumentů.
Personální	Personální změny u nositele projektu	Výměny klíčových zaměstnanců a přerušení kontinuity příprav a realizace	2	2	4	Nízká	Plán rozvoje je připravován v širokém týmu lidí, čímž se riziku předchází.
Politická	Změna politického vedení měst a obcí a změna zájmů na rozvoj města.	V případě významnější změny politického vedení města hrozí riziko změny požadavků na rozvoj.	2	2	4	Nízká	IPRÚ vychází z objektivních dat a potřeb a zaměření strategie bylo komunikováno v širokých pracovních skupinách, čímž se riziku předchází.

Oblast	Riziko	Popis	Významnost	Pravděpodobnost	Výsledný dopad	Úroveň rizika	Opatření
Legislativní	Změny zákonů, norem, nařízení (např. DPH, veřejné zakázky)	Riziko vyvolání požadavků na změny	2	1	2	Nízká	Riziko je nízké, řešitelné běžnými postupy. (Pozn.: Změny mohou být i pozitivní)

**OPERAČNÍ
PROGRAM
TECHNICKÁ
POMOC**

**EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI**

Projekt „Podpora vzniku Integrovaného plánu rozvoje území Zlín pro období 2014 - 2020“ je financován z prostředků Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Operačního programu technická pomoc a státního rozpočtu ČR, registrační číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/97.00265